

Glasiło Mestne občine Ljubljana, letnik XVIII, številka 10, december 2013, ISSN 1318-797X

Ljubljana

- 8**
»Za razvoj je potrebna vizija, za zaupanje v prihodnost pa medsebojno zaupanje«
- 18**
Delo in dosežki 2013
- 4**
Izobraževalni center za strokovne delavce Ljubljana

48
Srečno 2014!

JOŽE CIUHA: LABIRINT ČASA

Retrospektivna razstava v Galeriji Jakopič

Galerija Jakopič Muzeja in galerij mesta Ljubljane je 17. decembra slovesno odprla retrospektivno razstavo del akademskega slikarja in pisatelja Jožeta Ciuha, ki bo ob koncu razstave aprila 2014 praznoval častitljivo 90-letnico. Z avtorjem, katerega raznolika ustvarjalnost je zaznamovala skoraj sedem desetletij slovenske umetnosti, se bodo ob številnih spremljevalnih programih v času razstave lahko srečali tudi obiskovalci in neposredno spoznavali njegove bogate življenjske izkušnje, ki se zrcalijo skozi njegovo umetniško izražanje.

Najstarejše na razstavi predstavljeno delo, Avtoportret v risbi s tušem, datira v leto 1945. Razstava tako predstavlja likovni opus, ki ga je umetnik začel ustvarjati sredi preteklega stoletja, postavlja na ogled risbe in slike od petdesetih let

dalje, opozarja na dela med letoma 1967 in 1981 ter jih sopostavlja z velikimi formati, naslikanimi v zadnjih letih. Konec razstave ostaja nedefiniran, nezaprto, pri čemer so pripravljavci razstave sledili avtorjevemu življenjskemu vodilu, da bo svojo »najboljšo sliko šele naslikal«.

Razstava in katalog se posvečata tudi orisu specifičnega duhovnega in filozofskega ozadja, ki ga je Ciuha gradil predvsem na izkušnjah s svojih potovanj. Pri tem ga je najbolj zgodaj zaznamovalo potovanje v Makedonijo in kasneje na budistični Vzhod. Retrospektivno razstavo spremlja obsežen in pregleden katalog, ki prinaša reprodukcije nad dvesto avtorjevih del in tri strokovna besedila, ki izčrpno opisujejo in reflektirajo umetnikovo življenjsko pot ter nastajanje, recepcijo in vlogo njegovega opusa v slovenski umetnosti. Trije pisci, umetnostni zgodovinarji nekoliko mlajše generacije, Barbara Savenc (MGML), Marija Skočir (MGML) in Marko Košan (KGLUSG), Ciuhovo delo obravnavajo z neobremenjenega stališča, ki glede na avtorjevo dolgost ustvarjanja že omogoča potrebno distanco časa. Katalog in razstava nastajata tudi v sodelovanju s Koroško galerijo likovnih umetnosti iz Slovenj Gradca, kjer bo razstava gostovala v začetku leta 2015. Z uvodnikom v katalogu je retrospektivo na pot pospremil minister za kulturo dr. Uroš Grilc.

Foto: Matevž Paternoster, MGML

Jože Ciuha, *Prerok*, 1973, mešana tehnika / akril na pleksi steklu, 103 x 113 cm, zasebna last.

Spremljevalni program razstave: bo zajemal javna vodstva, predavanja, delavnice slikanja, literarni večer in pogovor z umetnikom ter programe za družine in šole. ● Redna vodstva po razstavi v slovenščini vsako nedeljo ob 16.30; ● vsako četrto nedeljo v mesecu bosta po razstavi vodili kustosinji Marija Skočir in Barbara Savenc (22. 12. 2013 ter 26. 1., 23. 2. in 23. 3. 2014). ● V okviru razstave v sodelovanju z umetnikom pripravljajo dve likovni delavnici: eno za tiste, ki se likovnega ustvarjanja kar malo »bojijo«, in eno za tiste, ki slikanju in risanju radi namenijo svoj prosti čas. Delavnici, ki bosta potekali v januarju in februarju 2014, (si) lahko podarite kot izvirno novoletno darilo v trgovini Mestnega muzeja Ljubljana ali v Galeriji Jakopič od 24. novembra 2013.

mestobere... mesto gleda

Bralni projekt Mestne knjižnice Ljubljana

Tatjana Pristolič

3. december 2013 – 3. maj 2014

V ospredje letošnjega programa Mesto bere – bralnega projekta za spodbujanje branja v Mestni knjižnici Ljubljana – v sezoni 2013–14 postavljamo knjigo in film. Promocijo kulture branja skozi literarno ustvarjanje, pisanje in strokovne refleksije v letos že tretji sezoni knjižnega projekta povezujemo s filmsko umetnostjo, s čimer se pridružujemo praznovanju *Leta kina* ob 90-letnici mestnega kina Kinodvor. Namen našega bralnega projekta je aktivno sooblikovanje stanja na področju bralne kulture in bralnih navad prebivalcev Ljubljane, zlasti tistih, ki po literaturi morda manj posegajo. Z izborom vsebin in programskih sklopov promoviramo knjigo, branje in širimo znanje – tokrat s fokusom na sedmi umetnosti.

Seznam knjig za literarno-filmska branja Mesto bere ... mesto gleda, ki ga sestavlja 60 izbranih knjižnih naslovov klasične in sodobne tuje in slovenske knjižne produkcije, po katerih so bili posneti tudi odlični filmi, je pripravil programski direktor Kinodvora Koen Van Daele. Iz seznama del bodo bralci izbrali 5 knjig po svojem izboru, z izpolnjenim bralnim seznamom pa se bodo lahko potegovali za privlačno

glavno nagrado. Mladi in odrasli bralci bodo tako lahko izbirali med žanrsko raznovrstno kakovostno literarno klasiko, znanstveno fantastiko, kriminalkami, ljubezenskimi romani, biografijami, zgodovinskimi romani, potopisi, literarnimi podlagami, ki so bili uspešno upodobljene tudi na filmskem platnu. Promocijo kakovostne leposlovne literature tako bogatimo tudi s seznamom izbranih filmov, posnetih po literarnih predlogah.

Bralni projekt smo letos pričeli na Ta veseli dan kulture 3. decembra, ko so bile v vseh naših knjižnicah in na spletni strani Mestne knjižnice na voljo zgibanke in sezname literature. Z nekajmesečnim »festivalom« branja želimo v Mestni knjižnici Ljubljana izpostaviti aktivnejši pristop k izboru in iskanju kakovostnih vsebin, povezanih s poslanstvom promocije branja in področja knjige, bralne kulture in literarnega ter filmskega ustvarjanja. Pri projektu Mesto bere lahko sodelujejo člani knjižnice, starejši od 16 let, ki bodo do 3. maja 2014 oddali izpolnjen seznam prebranih knjig. Bralni projekt zaključujemo 3. maja 2014 s slavnostnim finalom z zaključno prireditvijo in podelitvijo nagrad, ki bo 6. junija 2014 na Stritarjevi ulici v Ljubljani.

Vsi sodelujoči bralci, tokrat tudi gledalci, pa bodo na zaključni prireditvi prejeli priznanje in darilo. V času trajanja projekta Mesto bere bo v knjižnicah Mestne knjižnice Ljubljana potekal tudi filmsko obarvan spremljevalni program z literarnimi pogovori, strokovnimi predavanji in filmskimi projekcijami.

Ljubitelji literature, branja in filmov vabljeni k branju in sodelovanju! Več informacij o projektu lahko dobite na naslovu mesto.bere@mkjlj.si.

Foto: Nuša Osredkar

Mladi mestni bralci na Stritarjevi ulici.

Ljubljana

Kam po uspehu?

Tatjana Pristolič: Mesto bere	2
Prof. Jurij Kobe: Kam po uspehu?	3
Izobraževalni center za strokovne delavce Ljubljana	4
Akad. prof. dr. Alenka Šelih: Skrb za zgodnjo obravnavo in šolanje otrok z motnjo v duševnem razvoju	5
Dušan Muc: Mozaik moje Ljubljane	7
Zoran Jankovič: »Za razvoj je potrebna vizija, za zaupanje v prihodnost pa medsebojno zaupanje«	8
Dosežki 2013 v očeh podžupanov: Aleš Čerin, Tjaša Ficko, prof. Janez Koželj, Jelka Žekar	10
Prof. Janez Koželj: Razstava Vizije so VIII	13
Delo svetniških klubov Mestnega sveta: Pozitivna Slovenija, Socialni demokrati, Nova Slovenija – Krščanski demokrati, Demokratična stranka upokojenцев Slovenije	14
Jožka Hegler: Prizadevanje za boljšo komunikacijo navznoter in navzven	16
Staša Cafuta Trček: Ljubljana v očeh tujih turistov	17
Delo in dosežki 2013	18
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Miha Jesenka	31
Mirjana Ribič: Varnost v Celovških dvorih	32
Četrtni razgledi	34
Nada Breznik: Uroš Dimnik, podjetnik z vizijo	38
Ljubljanski vestnik	39
Okoljske meritve	41
Pogovor z mestno menedžerko Ireno Razpotnik	42
Trgovine mestnega središča	42
Nagradna igra Energetike Ljubljana	47
Praznični december 48	

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Pravljični december, foto: arhiv Ljubljanskega gradu
Spodaj: Izobraževalni center Ljubljana, idejna zasnova: Jožica Curk

Fotografija na strani 3

Prof. Jurij Kobe

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Mitja Meršol
(predsednik), Tjaša Ficko,
Vesna Kos – Bleiweis, Aleš
Kardelj, Stanka Ritonja.
Odgovorna urednica
in lektorica: Nada Šumi,
kontakt: 041/737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.si.
Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Set
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
121.500 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Pred mnogo leti sem vprašal danes že pokojnega, takrat pa že zrelega prijatelja igralca Braneta Ivanca: »Pa imaš po vseh teh letih še kaj treme, ko greš na oder?« – »Zmerom,« je izstrelil. Tudi sam sem doslej nabral že kar nekaj kilometrine, jaz seveda projektantske, pa vendar se vsakega projekta in še bolj izvedbe lotevam z veliko nervoze in negotovosti.

Ne le zato, ker z vsakim projektom stopam v prostor ali želim segati nekam in po nečem, česar še ne poznam. Prepričan sem, da je le tako mogoče izkazati spoštovanje do naloge in po drugi strani edino pravi izziv. Sem se pa na reakcije okolja, ki običajno sprva nikakor niso prav mile, s svojo kilometrino pravzaprav edinole že privadil.

Arhitektura je pravzaprav kar agresivna dejavnost. Vedno na nek način zavzema prostor, ga krade, vsaka sprememba pomeni neke vrste napad. In če je to javni prostor, je ta last vseh, ki so ga že osvojili, pa čeprav le v mimohodu ali tudi le s pogledom. Od tistega, ki vstopa, se pričakuje neka vljudnost do tistih, ki tam že so. Vsi razmišljamo in čutimo podobno. Z vsako spremembo v prostoru nam je namreč najprej vzeti del mojega sveta!

Tako so vse reakcije, zlasti tistih, ki na spremembe niso pripravljeni, povsem razumljive.

A v opisanem primeru gre le za moj osebni strah, za mojo osebno odgovornost ali moje lastno zadovoljstvo. Reakcije javnosti so tu namenjene mojemu delu oziroma delu skupine, s katero sodelujem.

Predstavljam pa si, da povsem nekaj drugega pomeni naloga, z neke javne funkcije sprejemati odgovornost za druge. Ob tem gre za dve med seboj zelo različni plasti. Posegi v prostor, ki se jih loteva mestna ali katerakoli druga uprava, ne pomenijo le preprostih sprememb posameznega ambienta in ne sprožajo le temu namenjenih razumljivih psiholoških reakcij v javnosti. Najprej je potrebno imeti dovolj argumentov in poguma, da sprejmeš mnogokrat nepopularne odločitve, na primer deložiranje vrtničarjev, čemur večkrat sledi dolgotrajno blatno gradbišče, in preden se novonastali park primerno zaraste, še dolgo časa pusta zelenica, preden se, kot temu rečemo, »prime« med prebivalci mesta.

Drugo plast predstavlja pogum, sestavljati podobo mesta, kar vsekakor lahko primerjamo s sestavljanjem mozaika. A to ne nastaja v mirnem ateljeju, iz ene glave in izpod rok enega umetnika, marveč ta mozaik sestavljajo različni kraji mesta z različnimi zgodovinami in značaji. Oblikovanja mnogih in različnih delov mesta pač ne more obdelati le en posameznik. Tu gre pravzaprav za orkestracijo različnih odločitev, uglasavanje dela različnih glav in rok, ki pa mora na koncu izzveneti v neki jasni melodiji.

Pred kratkim mi je v Zagrebu kolega arhitekt v pogovoru o novi podobi Ljubljane oponesel, češ, lahko vam je delati tam, kjer je že vse lepo. Hrvati imajo veliko in pomembno urbano kulturo in so v tem pogledu zelo občutljivi! In veliko resnice je v njegovi trditvi. A tudi zelo veliko nevarnosti. Velikokrat je nekaj nadaljevati težje, kot nekaj genialno zastaviti.

Tako kot mi je nekdaj razlagal: lahko je napisati lepo pesem, za roman pa rabiš veliko moči in sreče, da ostaneš zbran. Arhitekt Savin Sever je arhitekturo zgradbe primerjal z romanom. V orkestraciji ljubljanskih novejših projektov bi lahko videli še stopnjo naprej: kljub različnim glavam in rokam, ki so delovale na posameznih projektih, lahko opazimo neko melodijo, ki ustreza značaju posameznega dela mesta: bolj ko se s Špice približujemo mestnemu središču, bolj urbani značaj dobivajo nove ureditve.

V Barceloni so v ljubljanski orkestraciji in izvedbi očitno opazili to vztrajnost, pa tudi smelost ekipe, ki ji je to uspelo, in so njihov skupni napor s projektantskimi skupinami nagradili z Evropsko nagrado za javni odprt prostor za leto 2012.

Seveda si želimo, da se urejanje mesta ne zaustavi v ljubljanskem centru. Tu bo ureditev prostora za spomenik žrtvam vseh vojn, za katerega je bil pravkar zaključen javni natečaj, kar klical k odprtju novega prostora v zaledju kareja s Knafjevim prehodom, o katerem je arhitekt Plečnik sanjal in ga načrtoval kot Južni trg, trg, ki se odpira proti južni svetlobi. Za ta podvig bo potrebno še zelo veliko skupnih naporov...

Uspehi pri urejanju mestnega javnega prostora pa ne smejo ostati le vzrok veselja nad doseženim.

Pomenijo tudi zavezo in zahtevno merilo za naprej! Urejanje mestnega prostora se mora vsekakor skozi center nadaljevati v njegove krake. Zlasti v smeri Most, Šiške, Viča in dolenskega kraka. Tu se mi vrača Zagrebčanova opazka. Vsekakor osnova, na kateri bodo rasli projekti odprtega prostora Ljubljane v teh krakih ni tako idealna, kot je bila ob južnem delu toka Ljubljanice skozi mesto. Mogoče je nastopil čas, da se v Ljubljani ponovi davni natečaj za celostnejši pogled na usmeritve pri urejanju urbanega prostora.

In če nazdravljamo uspehu preteklega leta, sprejemamo tudi zavezo, da ta letnica ne sme ostati le v zgodovini.

Prof. Jurij Kobe

Ljubljana je dobitnica prve nagrade Eurocities v kategoriji *Živeti pametno*

Foto: arhiv Eurocities

Nagrado Eurocities je v imenu Mestne občine Ljubljana prevzela podžupanja Tjaša Ficko.

Mestna občina Ljubljana je konec novembra na letni konferenci Eurocities 2013 v Gentu prejela letno nagrado organizacije Eurocities v kategoriji *Živeti pametno za projekt Zagotavljanje varnosti in enakih možnosti v prometu za otroke in osebe z oviranostmi*. Nagrada pomeni priznanje prizadevanjem Mestne uprave za izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev, zlasti najranljivejših skupin. Projekt prinaša dobro prakso na področju sodelovanja mestne oblasti z meščani s pomočjo uporabe digitalnih tehnologij. V njem sta združeni storitvi prevoz na klic, ki jo izvaja LPP, ter portal vzgoje in izobraževanja z opisom varnih poti v šolo, ki ga vzdržuje Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje. Eurocities, Evropska organizacija večjih mest, od leta 2006 podeljuje letne nagrade za izjemne dosežke članic organizacije na področju aktivnosti, ki izboljšujejo kakovost življenja meščanov. Tema razpisanih nagrad je vsako leto drugačna in sovпада s temo letne konference Eurocities. Ljubljana je članica organizacije Eurocities od leta 1995.

Prevoz na klic

Gre za prevoz na zahtevo za osebe z oviranostmi (osebe na invalidskem vozičku, osebe z motnjami v duševnem razvoju, s poškodbami glave in senzorno ovirane osebe), ki lahko z ustrezno asistenco voznika naredijo zelo pomemben korak k samostojnemu premikanju pri vsakodnevnih opravkih. Sistem deluje tako, da potnik pokliče prometnonadzorni center LPP na številko 01/ 58 22 425 ali 051/ 44 99 92, kjer poda zahtevo za prevoz na določen dan ob določeni uri in dobi takojšnjo povratno informacijo o možnosti prevoza ter potrditev prevoza v okviru danih možnosti prevoznika LPP. Prometnonadzorni center LPP nato potnika najavi vozniku, ta pa ob določenem času in kraju na ustrezen način sprejme potnika na avtobus. S tem se človek z oviranostjo izogne nepotrebnemu stresu, voznik pa je vnaprej seznanjen s potnikom, ki potrebuje pomoč in lahko temu primerno ukrepa.

Portal vzgoje in izobraževanja: Portal je namenjen staršem in strokovnim delavcem na področju vzgoje in izobraževanja. Vsebuje informacije o šolskih okoliših in šolskih poteh z opisom nevarnih prometnih točk na območjih zavodov s področja vzgoje in izobraževanja. Portal je javno dostopen in nudi vpogled v podatke, ki pripomorejo k odločitvi staršev pri vključitvi otroka v šolo ali vrtec, in sicer podatke o lokaciji zavoda in poteh okrog njega (osnovna šola, vrtec, glasbena šola), semaforiziranih križiščih na poti, označene so tako varne kot tudi nevarne poti v šolo z vključenimi opisi nevarnih mest na poteh.

Letna konferenca Eurocities 2013

Tema letošnje letne konference Eurocities je bila *Pametni meščani (Smart citizens)*, v okviru katere so v ospredje postavljeni ljudje, ne samo kot potrošniki, temveč kot meščani, inovatorji, proizvajalci in podjetniki. Udeleženci so razpravljali o tem, kako lahko inovacije in nova tehnologija obogatijo življenje meščanov in ustvarijo bolj vključujočo, trajnostno družbo; kako pametna tehnologija vodi v bolj učinkovit transport in bolj učinkovito rabo energije v mestih. Govorili so tudi o tem, kako lahko mestne uprave z večjim sodelovanjem z meščani zgradijo »pametni mestni ekosistem« in dosežejo boljšo kakovost življenja v mestih za vsakogar.

Korak k boljšemu

Odprt je Izobraževalni center za

Foto: Mateja Jordović Potočnik

Branka D. Jurišič, specialna pedagoginja, ki vodi Izobraževalni center za strokovne delavce Ljubljana.

Mestna občina Ljubljana je na pobudo Oddelka za predšolsko vzgojo 16. septembra ustanovila Izobraževalni center za strokovne delavce Ljubljana, ki deluje v okviru Centra za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana. Slednji ima namreč veliko znanja in izkušenj na področju vzgoje in izobraževanja otrok z motnjami v duševnem razvoju, novi Izobraževalni center pa bo skrbel, da bodo učitelji in strokovni delavci ljubljanskih osnovnih šol dobili dodatno znanje za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Tem učencem, ki obiskujejo pouk v večinskih šolah, je bila sicer že doslej zagotovljena dodatna strokovna pomoč na samih šolah, pa tudi mobilna specialna pedagoška služba, vendar pa novi center zagotavlja sistematično izobraževanje pedagoških delavcev, ki sledi humanim sodobnim prizadevanjem, da bi bilo v prihodnosti več otrok s posebnimi potrebami kakovostno vključenih v večinske šole, kot je to na primer drugje v Evropi. O programu novega centra smo se pogovarjali z vrhunsko specialno pedagoginjo dr. Branko D. Jurišič, ki je do prevzema vodenja Izobraževalnega centra pomagala otrokom s posebnimi potrebami in njihovim staršem v Centru za duševno zdravje v Zdravstvenem domu Ljubljana na Metelkovi.

Veljate za odlično specialno pedagoginjo, na katero se starši otrok s posebnimi potrebami radi obračajo. V čem je za vas izziv vodenje novega Izobraževalnega centra za strokovne delavce?

Izziv so zame predvsem potrebe teh otrok, želim si svoje izkušnje in znanje širiti naprej, da bi čim več teh otrok in njihovih svojcev dobilo pomoč, ki jo potrebujejo. Starši so sprva nejevoljno sprejeli novico, da odhajam iz ZD. Ko sem povedala, kaj bom delala, so bili navdušeni. Veste, mnogi so me spraševali, če bom odprla zasebno prakso. To pričakovanje me je razžalostilo. Tako ponosna sem bila, da sem se »ponudila« Ljubljani. Iskreno si želim delati v javno dobro, krečiti javno mrežo za otroke s posebnimi potrebami. Izziv sem sprejela, ker so me znali tudi dobro izzvati: Matej Rovšek, Marija Fabčič in zamisel je podprl župan. No, malo sem tudi sama izzivala. Očitno smo se našli - ljudje s smislom za izzive in izzivanje, izzvani s potrebami posebnih.

razumevanju otrok s posebnimi potrebami

strokovne delavce Ljubljana

Idejna zasnova: Jožica Curk

Po idejni zasnovi arhitektke Jožice Curk pravkar nastajajo novi prostori Izobraževalnega centra za strokovne delavce Ljubljana na Zemljemerski, ki bo skrbel, da bodo učitelji in strokovni delavci ljubljanskih osnovnih šol dobili dodatno znanje za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

Kakšen program dela ste začetki za začetek in kako ga nameravate razvijati?

V prvih dveh letih bomo izvedli intenziven program strokovnega izpopolnjevanja za 20 strokovnih delavcev, da ustvarimo močan tim, ki bo kasneje svetoval učiteljem, vzgojiteljem in jih podpiral pri poučevanju. V teh dveh letih bom izvajala le del teh svetovalnih dejavnosti, krajše seminarje, tudi znotraj Centra Janeza Levca, pa tudi šole za starše. Kasneje bomo ponudili več programov podpore, če bo potrebno tudi za ustanavljanje takih centrov v drugih občinah. Vendar bomo svoje delovanje osredotočili

»Osebe s posebnimi potrebami, zlasti tiste z motnjami v duševnem razvoju in avtističnimi motnjami, imajo v sebi nekaj, kar vzbudi v nas najlepše in najboljše, kar imamo.«

predvsem na dve skupini otrok s posebnimi potrebami, in sicer na tiste z motnjami v duševnem razvoju in avtističnimi motnjami. Trenutno se mi zdi v Ljubljani dobro poskrbljeno predvsem za otroke z učnimi težavami, zlasti po zaslugi društva Bravo in Svetovalnega centra.

Trenutno ste še sami, kakšna sistemizacija delovnih mest pa je predvidena za polno delovanje centra in katere strokovne profile sodelavcev predvidevate?

Postopoma predvidevamo širitev, najprej še kakšnega specialnega in socialnega pedagoga, tudi psihologa, logopeda, pedopsihiatra.

Kako pa ste si zamislili sodelovanje z Društvom Downov sindrom Slovenije, ki mu predseduje častna meščanka akad. prof. dr. Alenka Šelih, ki se je že več let zavzemala, da bi v Ljubljani poskrbeli za otroke s posebnimi potrebami tako, da bi bili lahko vključeni v večinske šole in tam primerno obravnavani in sprejeti?

S tem društvom in prof. Šelihovo sodelujem že vrsto let, sprejela sem vodenje strokovnega odbora društva, v septembru 2014 pa načrtujeva program zgodnje obravnave malčkov z DS, ki bi ga izvajali skupaj s starši. Slušatelj

našega centra bi sodelovali pri izvedbi in se na nek način intenzivno usposabljali za tako delo. Kasneje upam, da bomo pomagali ustvariti time strokovnjakov, ki bi ponudili različne programe zgodnje obravnave za druge otroke z razvojnimi motnjami, tudi za otroke z avtizmom. To področje morda najbolj zaostaja za potrebami družin. Vrzal je velika in čas je, da se tega bolj sistematično lotimo tudi z izpopolnjevanjem strokovnih delavcev. Prof. Šelihova je ob prejemu naziva častne meščanke ravno v vašem glasilu izrazila svojo skrb za zgodnjo obravnavo teh otrok v zelo ranljivem obdobju, mnogo pred všolanjem, vendar takrat še nisva vedeli, da bomo del načrta lahko izpeljali z ustanovitvijo tega centra.

SKRB ZA ZGODNJO OBRAVNAVO IN ŠOLANJE OTROK Z MOTNJO V DUŠEVNEM RAZVOJU

Dr. Alenka Šelih, predsednica Društva Downov sindrom Slovenija

V preteklih letih sem nekajkrat javno opozorila na problem vključevanja otrok z motnjo v duševnem razvoju, zlasti otrok z Downovim sindromom (DS), pa tudi otrok z avtističnimi motnjami v redne osnovne šole. Čeprav zakon že od leta 2000 omogoča šolanja tistih otrok iz te skupine, ki so za to sposobni, v rednih šolah, doslej ni bila izdana niti ena odločba, ki bi takemu otroku omogočila šolanje v prilagojenem programu z znižanim standardom v redni osnovni šoli. Za primerjavo: na Hrvaškem je takih otrok letos 70!

Medtem ko smo v Sloveniji dokaj dobro poskrbeli za inkluzijo drugih skupin otrok s posebnimi potrebami (zlasti gibalno oviranih, otrok s senzornimi potrebami, dolgotrajno bolnih, otrok s primanjkljaji na določenih področjih) v redne šole, za otroke z motnjo v duševnem razvoju nimamo izdelane niti strategije niti ustreznih strokovnih podlag za izvajanje programa z nižjim izobrazbenim standardom v redni šoli. V (vsaj razvitem) svetu so taki programi izdelani in v redne osnovne šole vključujejo tudi otroke z motnjo v duševnem razvoju nasploh, med njimi tudi otroke z DS – pri katerih se razpon njihovih posebnih potreb razteza od lahke do težje stopnje. Medtem ko sta tako stroka kot država storili mnogo za vključevanje več skupin otrok s posebnimi potrebami v redne šole, je položaj za otroke z motnjo v duševnem razvoju ostal približno takšen, kakršen je bil pred letom 2000.

Po moji oceni zahteva vključevanje otrok z motnjo v duševnem razvoju več sprememb v šolskem sistemu. Izdelati bi bilo potrebno vse strokovne podlage, ki so za to potrebne; sistem posebnega šolstva, ki je v Sloveniji dobro razvit in utrjen, bi bilo potrebno spremeniti tako, da del svojih moči preusmeri v mobilno podporno (svetovalno) službo za osnovne šole na območju, ki ga pokriva, ter del svojih strokovnih moči nameni strokovnemu izpopolnjevanju strokovnih delavcev na rednih osnovnih šolah, da bodo opremljeni z ustreznim znanjem ob prihodu otrok te posebne skupine. Število otrok, ki se šolajo v šolah s prilagojenim programom, se je v preteklih letih zmanjševalo, zato bi na njih morale obstajati možnosti za tako preoblikovanje.

Izobraževalni center za strokovne delavce, ki od 1. 9. 2013 deluje v okviru Centra za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca, vidim zato kot možnost za zgoraj opisano preoblikovanje dela šole s prilagojenim programom v Ljubljani. Upam, da bo delo tega centra lahko prispevalo k temu, da bo vključevanje otrok z motnjo v duševnem razvoju nasploh in otrok z DS še posebej, pa tudi otrok z avtističnimi motnjami, v redno osnovno šolo lažje dostopno – po programu, ki bo prilagojen njihovim potrebam in ob ustrezni strokovni pomoči. Ob tem si želim, da bi bil center sposoben zbrati okoli sebe čim več kvalificiranih strokovnjakov različnih smeri; da bi deloval na podlagi socialnega modela obravnavanja te skupine otrok ter izhajal iz potreb in močnih plati teh otrok, in ne iz njihovih primanjkljajev.

Društvo Downov sindrom Slovenija je še posebej veselo informacije, da bo v okviru tega centra mogoče izvajati program zgodnje obravnave za vse otroke z motnjo v duševnem razvoju – pri tem bodo gotovo najbolj številni prav otroci z DS, pri katerih je ta sindrom ugotovljen najkasneje ob rojstvu in so oni sami in njihove družine potrebni posebne skrbi in podpore prav v prvih mesecih po rojstvu. Želim si, da bi ta program zaživel v strokovno pravilni, sodobni obliki, za kar v Ljubljani gotovo obstajajo vsi pogoji. Pri uvajanju in oblikovanju tega programa bomo tudi z veseljem sodelovali.

IZOBRAŽEVALNI CENTER DOBRODOŠEL UČENCEM, UČITELJEM IN STARŠEM

Marija Fabčič

Kako je prišlo do ideje o Izobraževalnem centru Ljubljana? Kakšna naj bi bila vloga Mestne občine Ljubljana pri nadaljnjem razvoju stroke, ki bo resnično usposobljena za ravnanje z otroki s posebnimi potrebami? V vseh letih, kar vodim Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje (od 2007), smo na oddelku tesno sodelovali z mag. Matejem Rovškom in njegovimi sodelavci: povečevali smo vlogo mobilne službe specialnih pedagogov, ki po šolah skrbijo za te otroke vsak dan, prizadevali smo si za rast festivala *Igraj se z mano*, ki smo ga umestili med svoje redne prireditve, se kot Mestna občina Ljubljana vključili v mednarodno akcijo ozaveščanja o avtizmu, v kateri aprila modro osvetlimo Zmajski most in Ljubljanski grad ...

Ko je Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana praznoval svojo 100. obletnico, je pripravil več kot 30 dogodkov. In ker smo se srečevali z njegovimi sodelavci in zunanji strokovnjaki skoraj vsak teden, se je na srečanjih moralo poroditi nekaj dobrega! Izobraževalni center je v začetni fazi, pa imamo v čakalnici že vrsto pedagoških delavcev, zlasti učiteljev, ki čutijo potrebo po dodatnem usposabljanju, po dodatnih napotkih in veščinah. V času študija pedagogi preprosto niso prejeli dovolj uporabnega praktičnega znanja, imajo pa morda v svojem razredu otroka, ki potrebuje dobro usposobljenega učitelja, da bi mu znal pomagati na način, ki ga ta otrok potrebuje in je povsem drugačen od načina, s katerim učitelj lahko uspešno poučuje druge otroke.

Pred jesenskimi počitnicami smo si skupaj z 200 pedagogi iz ljubljanskih šol in študenti Pedagoške fakultete v Kinodvoru ogledali film *Navihani Bram*, ki govori o radovednem in bistrem prvošolcu, ki pa je hkrati tudi otrok s posebnimi potrebami. Kolikšna je žej po strokovnem dialogu v šolah, med šolami in stroko ter med različnimi strokami, ki obravnavajo otroke s posebnimi potrebami in njihove družine, je pokazala okrogla miza pod vodstvom dr. Branke Jurišič, ki vodi Izobraževalni center! Odločili smo se, da bomo na oddelku skupaj s šolami še naprej uporabljali film in druge kulturne medije zlasti na vzgojnem področju. Stalen razvoj in strokovno pomoč pri tem potrebujemo tako učitelji kot učenci in starši otrok. Tudi sama sem med takimi starši, zato to področje pozorno strokovno in v praksi spremljam tudi iz osebne izkušnje.

Četudi bi imeli v tem trenutku možnost izobraževanja za 200 učiteljev, še vedno ne bi mogli vključiti vseh, tako zelo smo vsi skupaj potrebni znanja o tem, kako otrokom s posebnimi potrebami omogočiti, da razvijejo svoje sposobnosti, da se v šoli počutijo sprejete in enako samozavestne ob svojih dosežkih tako kot njihovi vrstniki in ob tem dozorevajo za svoj življenjski poklic. Ponosna sem, da smo kot Mestna občina Ljubljana – z nepogrešljivo županovo podporo – naredili prvi korak, in veselim se vseh naslednjih.

Idejna zasnova: Jožica Curk

Zamisel novonastajajočega Izobraževalnega centra na Zemljemerski.

Povejte nam, prosim, kateri učenci so strokovno in po zakonodajnih kriterijih opredeljeni kot otroci s posebnimi potrebami? So to le otroci z motnjami v duševnem razvoju ali pa sodijo v to skupino tudi zelo nadarjeni otroci?

Po zakonu o usmerjanju OPP so to otroci z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, otroci z govorno-jezikovnimi motnjami, gibalno ovirani, dolgotrajno bolni, otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, otroci z avtističnimi motnjami ter otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Nadarjeni pa niso zajeti v tem zakonu, čeprav tudi ti otroci potrebujejo posebno skrb, drugačne načine poučevanja. Otroci s posebnimi potrebami so lahko tudi »dvojno izjemni«, lahko je npr. nadarjen tudi slep otrok ali otrok z avtizmom itd.

Kako zgodaj lahko starši prepoznajo, da gre pri otroku za razvojno motnjo? Se motnja lahko izrazi tudi v poznejših letih?

Pri nekaterih otrocih vemo že pred rojstvom, da bodo imeli razvojne težave, npr. pri nekaterih genetskih motnjah, pri drugih pa mnogo pozneje.

Se lahko strinjate z misljo, da je pravzaprav vsak otrok – kot tudi vsak odrasli – človek s posebnimi potrebami? Je lahko tako zavedanje izhodišče za dolgoročno vključevanje vseh otrok v večinske šole, kjer bi si morda učenci lahko pomagali tudi med seboj?

Vsakdo je nekaj posebnega, unikatnega in izjemnega; kadar pa govorimo otrocih s posebnimi potrebami, mislimo na tiste otroke, ki pomembno odstopajo od značilnega razvoja. V preteklosti so bili to vedno tisti, ki jih je večinska šola na nek način izločila, ker ni zmogla tega izziva. Vrtci in šole so naredili velik napredek v razmišljanju, da je prav, če vključimo več otrok, jim omogočimo skupno odraščanje in učenje. Vendar ne gre le za število vključenih otrok, ampak za kakovost njihovega vključevanja. Izvedba še v marsičem zaostaja za to zamisljo. Zlasti to velja za otroke z motnjo v duševnem razvoju, ki potrebujejo drugačno raven izobrazbenega standarda. Učenje učiteljev za »premišljeno prilagodljivost« koristi vsem otrokom, ki to potrebujejo občasno in le na nekaterih področjih.

Kakšna je vaša izkušnja glede vzgojne vloge staršev, učiteljev, specialnih pedagogov in otroških psihiatrov? Kako naj se dopolnjujejo? Bi lahko v idealnem primeru že starši sami uravnovežili vedenjska odstopanja, ki se pojavljajo na primer pri otrocih z Downovim sindromom?

Starši so pomembni za vse otroke in njihov delež v vzgoji je nenadomestljiv. Starši otrok s posebnimi potrebami pa potrebujejo podporo, strokovnjake, ki jim znajo prisluhniti in upoštevati različne potrebe celotne družine, in ne le njihovega otroka. Večkrat rečem, da si starši otrok s posebnimi potrebami ne želijo normalnih otrok, čeprav veliko ljudi zmotno misli tako. Starši si želijo predvsem normalno življenje in mi smo jim to dolžni omogočiti. To je mogoče le s sodelovanjem vseh.

Povejte nam, prosim, kako kot specialna pedagoginja pristopate k otrokom s posameznimi vrstami diagnoz, ki ste jih obravnavali v Centru za duševno zdravje in za obravnavo katerih zdaj izobražujete učitelje?

Postopki se ne razlikujejo po diagnozi, predvsem na pedagoškem področju se trudimo, da bi ugotovili potrebe posameznega otroka. Kadar »iščemo« diagnozo, otroka umestimo v neko skupino s podobnimi značilnostmi. Pri oceni posebnih potreb pa ocenjujemo, kakšen je prav ta posameznik, kaj ta potrebuje. Osredotočeni bomo na otroke z razvojnimi težavami, avtističnimi motnjami, motnjami v duševnem razvoju, seveda tudi na tiste, ki imajo le manjša odstopanja v razvoju. Ne zmoremo pa obravnavati potreb vseh otrok s posebnimi potrebami – npr. gluhih, slepih, gibalno oviranih itd., ker za vse te skupine nimamo niti znanja in niti kadra. Del naše dejavnosti pa bo za vse otroke, starše, dedke, babice, vzgojitelje, učitelje.

Ali je mogoče za otroke z motnjo v duševnem razvoju izobraževanje prilagoditi tako, da razvijejo svojo nadarjenost na določenem področju svojega zanimanja, kot je to značilno za nekatere otroke z Aspergerjevim sindromom in avtizmom? Ali ni razvijanje tistih potencialov, za katere posamezen otrok kaže največjo nadarjenost, pravzaprav tudi najprimernejša vzgojna metoda za vsakega otroka, da razvije svoje najboljše danosti? To ste lepo povedali, pogosto se preveč usmerjamo na šibkosti, pomanjkljivosti in težave. Tudi na drugih področjih v življenju je žal tako. Upoštevati je potrebno tudi izjemnost, talent in pozitivna odstopanja. Seveda tudi vse vmes, torej celovito sliko o otroku.

Vsak od nas si želi razvijati tisto, v čemer je najboljši. To je povezano z motivacijo in zanimanjem. To naredi življenje lepo.

Nam lahko iz svoje prakse navedete primer ali dva, ko ste s svojim strokovnim svetovanjem staršem, učiteljem in samim otrokom pomagali, da se je njihova posebnost v duševnem razvoju, ki je, kot vemo, načeloma vseživljenjska, izkazala tudi kot vrlina in naletela na tako sprejemanje tudi v okolju?

Lepo mi je bilo, ko je neka mama povedala, kako se je opogumila, da so v njeni službi vsi ponosno proslavljali, ko se je njen 18-letnik odvadil plenice in ji je ves kolektiv čestital. To je za nekatere enakovredno maturi in to je vredno proslavljanja. Nek odrasel moški z Aspergerjevim sindromom mi je izrekel kompliment, da on zdaj svetuje nekemu drugemu s tem sindromom: Veš, Branka, z njim se poskušam pogovarjati podobno kot ti z mano. Osebe

Ste tik pred tem, da se preselite v nove prostore na OŠ Poljane na Zemljemski 7, posebej načrtovane za vašo dejavnost, po zamisli arhitektke Jožice Curk. Kako konkretno bo potekalo strokovno delo v novih prostorih?

Arhitektka Jožica Curk je izjemno dobra poslušalka in izpraševalka. Njene zamisli so me navdušile, pravi pa, da so le posledica mojega pripovedovanja o tem, kaj potrebujem in kaj si želim delati. Ona pa, da je to narisala. Najbolj se veselimo igralnice-opazovalnice. V eni od sten bosta dve veliki okrogli okni z dvosmernim ogledalom-oknom. Iz igralnice bomo lahko opazovali »timske sestanke«, drugič pa iz te sobe delo z otroki in pogovore s starši v igralnici. Odvisno od tega, kaj bo cilj našega izpopolnjevanja tisti dan, bomo v eni od sob »prižgali« več svetlobe. To bo posebnost tega izpopolnjevanja: udeleženci našega programa se bodo lahko učili kot v živem laboratoriju. Vesela sem bila, da je toliko staršev reklo, da bi z otrokom takoj prišli v to sobo. Pokazali so neverjetno pripravljenost za sodelovanje v tem programu in izrazili zaupanje takemu sodelovanju.

»Bistvo dela z otroki s posebnimi potrebami ni v individualnem poučevanju; tisto, kar potrebujejo, je individualizirano poučevanje v skupini.«

s posebnimi potrebami, zlasti tiste z motnjami v duševnem razvoju in avtističnimi motnjami, imajo v sebi nekaj, kar vzbudi v nas najlepše in najboljše, kar imamo. Raziskovalci ugotavljajo tudi pozitivne učinke otrok s posebnimi potrebami na družine – spremenijo naš pogled na svet in drugače razmišljamo o tem, kaj je v življenju pomembno in kaj šteje. Dolgo so proučevali le negativne učinke. Kako se soočajo družine s temi, je odvisno tudi od virov pomoči. Odnos okolja se spreminja. Župan Ljubljane Zoran Janković ima velik posluš za posebne potrebe, ni podprl le ustanovitve našega centra, ampak več projektov, tudi npr. »druga violina« je v Ljubljani ... V samem središču mesta! Prepričana sem, da bodo temu sledili druge, upam le, da ne bodo capljali prepočasi. Tudi zato sem ponosna Ljubljančanka; čutim, da je drznost in drugačnost v Ljubljani postala odlika. Da je to »najlepše mesto na svetu«, je zame preskromno povedano. Ja, lepota že, ampak taka drzna in drugačna, lepota s pomenom, ki naredi globlji vtis na življenje vseh meščanov.

Otroci z avtizmom ne razumejo povedanega med vrsticami in metafor, se pravi, da se sporazumevajo tako, da povedo naravnost. Zdi se, da so s to lastnostjo oni naši učitelji pristnih medsebojnih odnosov. Razkrijte nam, prosim, še druge njihove vrline, s katerimi učijo iskrenega, pristnega življenja nas vse.

Niso dobri lažnivci, ne razumejo zavajanja, slepomišenja, ljubosumnja, zavisti, privoščljivosti. Pravzaprav so iskreni, neposredni in seveda je lahko to tudi boleče. Včasih tudi boleče lepo.

Kako pa vidite sadove strokovnega dela Izobraževalnega centra čez eno leto in kako čez nekaj let in katere dobre tuje prakse na tem področju si pri svojem delu jemljete za zgled in so vam v pomoč?

V pomoč in zgled nam je najbližje center za zgodnjo obravnavo v Zagrebu, najdlje, merjeno v kilometrih, pa center Univerze v Severni Karolini in Kaliforniji. Mislim pa, da ne moremo nobenega modela kar preslikati, premišljeno ga moramo prilagoditi našim potrebam. Čez eno leto bomo še bolje vedeli, kaj potrebujejo družine, vzgojitelji in učitelji v Ljubljani. Želimo si ustvariti vzdušje medsebojnega spoštovanja strokovnjakov in staršev. Vzdušje, kjer se učimo drug od drugega, se poslušamo, imamo tudi pogum za soočanje z napakami in sodelujemo. Po dveh mesecih lahko rečem, da je skupina slušateljev zelo zavzeta in delovna. To je drugačen način izpopolnjevanja, treba je hoteti vedeti in ceniti to, da veš, če naj bi se zavezali naporu, ki ga to zahteva. Vsak dan pa sprejemem klic kakšnih staršev. Komaj čakam dan, ko bom lahko sprejela otroka in njegove starše skupaj z učiteljem ali vzgojiteljem, da dobro ocenimo otrokove potrebe in izdelamo načrt pomoči. Ne morem vam povedati, kako težko to čakajo slušatelji programa, starši in učitelji. Ko nas bo več in bodo na podoben način delali strokovnjaki, ki bodo končali naš program, bo očitna sprememba tudi v praksi. Želim si, da bi na podoben način delali z otrokom – skupaj z učiteljem v običajnih igralnicah in razredih. Bistvo dela z otroki s posebnimi potrebami ni v individualnem poučevanju; tisto, kar potrebujejo, je individualizirano poučevanje v skupini. Učitelji in vzgojitelji si želijo, da jim pokažemo, kako naj tako različne otroke poučujejo ob 25 otrocih v skupini. To so naši drzni načrti.

Mozaik moje Ljubljane

Opazujem, se spomnim, pogledam v knjigo in na medmrežje, vprašam, poznam.

Risba: Dušan Muc

Veš, kdo je deklica s kokoško v naročju?

Odgovor na zastavljeno vprašanje pošlji s pripisom »Natečaj Mozaik moje Ljubljane«, s svojim naslovom in razredom ljubljanske osnovne šole, ki jo obiskuješ, najpozneje do 22. decembra na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljan.si ali na naslov: Mestna občina Ljubljana, Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana.

Med pravnimi odgovori bo izžrebanec prejel dve brezplačni veliki kombinirani vstopnici za Ljubljanski grad.

Odgovor na vprašanje iz prejšnje številke glasila Glavnato zelje zraste v kroglasto obliko, ki jo tvorijo tesno prilegajoči se tenki listi s krepkimi žilami; če ga prerežemo, nas pritegnejo številni zavoji in odebelitve, saj se nizajo lepo enakomerno, ponavljajoče se, ritmično, čeprav so na prvi pogled nepregledni kot labirint.

Risba: Dušan Muc

Vstopnici za Ljubljanski grad je dobil, **Luka Matković**, 5. a razred OŠ Ketteja in Murma. Iskrene čestitke!

Rubriko pripravlja Dušan Muc.

NAGRADNI NATEČAJ ZA LJUBLJANSKE OSNOVNOŠOLCE

Če hodiš v ljubljansko osnovno šolo, si povabljen, da bolje spoznaš Ljubljano. Pravilno odgovori na zastavljeno vprašanje v rubriki Mozaik moje Ljubljane, dopiši, kateri razred in katero osnovno šolo v Ljubljani obiskuješ, in mogoče bo žreb izbral prav tebe, da se boš brezplačno popeljal na Ljubljanski grad z vzpenjačo, se povzpel na Razgledni stolp, si ogledal Virtualni grad in stalno razstavo slovenske zgodovine. Čakata te dve veliki kombinirani vstopnici, ki ti ju podarja Javni zavod Ljubljanski grad, da boš na Grad povabil tudi svojega spremljevalca.

ŽUPAN ZORAN JANKOVIČ:

ZA ZAUPANJE

Foto: Miha Fras

Župan Zoran Jankovič

Že polnih sedem let se Ljubljana s filmsko hitrostjo iz zapuščenega provincialnega mesta levi v moderno evropsko metropolo – majhno v fizičnem merilu in veliko v merilu visoke kvalitete življenja v njem, z vsem infrastrukturnim ter zelenim in vodnim naravnim obiljem vred. In s prijaznostjo in toplino meščank in meščanov, kot nam nenehno zatrjujejo tuji obiskovalci, ki jih je iz leta v leto več. Razcvet Ljubljane izkazujejo tudi številne ugledne mednarodne in domače nagrade. Velikim materialnim in socialnim dosežkom zadnjega obdobja v razvoju slovenskega glavnega mesta bo s časovno razdaljo objektivno mesto odmerila zgodovina, stvar osebne in politične kulture pa bi bila, da bi jih znali spoštljivo ceniti in biti nanje ponosni že danes. Prav Ljubljana namreč ustvarja model idealnega mesta tako znotraj Slovenije kot v okrožju evropskih in svetovnih glavnih mest. Župana Zorana Jankoviča smo vprašali, kako sam na čelu mestne družine znotraj Mestne uprave in znotraj Mestne občine Ljubljana vidi uresničevanje vizije Ljubljane 2025.

Že predolgo poslušamo, da je svet zajela globalna kriza, da je Slovenija v okviru EU na samem dnu, polna revščine in brezupa, Ljubljana pa sredi najbolj živahnega razvoja in zaupanja v še boljše čase. Kako se glasi vaša formula razvoja in ob tem tudi zaupanja v prihodnost, ki ga poseebljate?

Zelo preprosto, za razvoj je potrebna jasna vizija, za upanje v prihodnost pa predvsem medsebojno spoštovanje in zaupanje v ekipo sodelavk in sodelavcev. Za Ljubljano je velika sreča, da imamo v vrstah mestnih uradnikov in direktorjev podjetij visoko usposobljene in predane sodelavce, ki zastavljeno vizijo jemljejo za svojo. Dolgoročno ne moreš uspeti sam, šteje le ekipno delo. Naloga vodje pa je, da vsakemu članu tima najde pravo mesto, ga motivira in, kar je za mnoge najteže, tudi odločno zaščiti pred neupravičenimi napadi.

Krizo, ki je sicer objektivno dejstvo, dodatno krepijo posamezniki, ki jim manjka znanja, volje in poguma za sodelovanje in predano delo, katerega sestavni del je zmeraj tudi tveganje, da na poti do cilja ni le uspehov, ampak tudi kak vmesni poraz. Iz slednjih se učimo in smo lahko še boljši pri naslednjih korakih. Ekonomska kriza pa je nevarna, ker lahko povzroči krizo medčloveških odnosov, ko nas vodijo le še dvomi, medsebojna obtoževanja in teorije zarot. Proti temu se je potrebno boriti in odgovor na »krizo« je zato lahko samo pogumno in vztrajno sledenje zastavljenim ciljem ter zaupanje, brez katerega uspeha ne more biti.

Vseeno pa revščine in s tem povezanih skrbi za prihodnost tudi v Ljubljani ne moremo prezreti: nad 4000 prošenj za neprofitna najemna stanovanja, dve zatočišči za brezdomce, ambulanta *pro bono* za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja, pravkar odprta ljudska kuhinja, mestna pomoč revnim, in cela vrsta nevladnih organizacij, ki jih Mestna občina (so)financira, da pomagajo pomoči potrebnim, kažejo na hude stiske tudi v našem glavnem mestu.

Kot rečeno, kriza je objektivno dejstvo, ki ga ne gre zanikati. Tako žalostnih zgodb, kot mi jih zadnji dve leti zaupajo meščani na dnevno odprtih vrat, prej ni bilo. Vseh težav ne zmoremo rešiti, tudi pristojnosti nimamo, da bi jih lahko, kljub vsemu pa vsak dan znova dokazujemo, da je Ljubljana s prebivalci v stiski solidarna. S sodelavci aktivno iščemo rešitve, da je življenje v Ljubljani človeka vredno in na čim višji kakovostni ravni. Povečujemo sredstva za zdravje in socialno varnost, gradimo stanovanja in bivalne enote, kjer najemniki plačujejo minimalne najemnine in obratovalne stroške, jim pomagamo s subvencioniranjem najemnine, ponujamo odkup stanovanj z zagotavljanjem dosmrtno mesečne rente, poleg tega pa so naša vrata vedno široko odprta, da probleme rešujemo iz oči v oči na osebnih pogovorih. Čudežne formule za vse težave žal ni, srečen pa sem vsakokrat posebej, ko nam uspe najti rešitev za stisko posameznika ali skupine. Da bi lahko aktivno zajezili vsaj stanovanjski problem socialno najbolj šibkih, pričakujem, da bo Državni zbor čim prej spreminil zakonodajo in omogočil mestnemu stanovanjskemu skladu, da kupi prepotrebna dodatna stanovanja.

Dodatno breme pa tudi v Ljubljano prihaja z novim nepremičninskim zakonom, ki ste ga v okviru Združenja mestnih občin Slovenije odločno zavrnil, vpeljala pa ga je vlada, v kateri imajo poslanci Pozitivne Slovenije, stranke, ki ste jo ustanovili in je Sloveniji obljubila boljše življenje, večino. Kako potemtakem vladate iz ozadja, kot vam pogosto javno oponašajo?

Pravkar ste sami odgovorili na svoje vprašanje. Ne vpletam se v delovanje vlade, res pa je, da že težko čakam, da se začne izvajati program, ki smo ga zapisali in sprejeli na zadnjem kongresu stranke v začetku leta. Ni dvoma, da je Zakon o davku na nepremičnine potreben, vendar bi moral biti glavni namen pobiranje davkov od tistih, ki so se temu doslej izogibali. Preostalih, ki občinam redno plačujejo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, pa ne bi smeli dodatno obremenjevati. Zakon je žal premalo domišljen, prebivalce Ljubljane bo obremenil dvojno, najprej z dodatno davčno obveznostjo, poleg tega pa še s skromnejšimi javnimi storitvami, saj bodo občine ob znatna sredstva. Okvirni izračun samo za naše športne objekte kaže, da nas bo novost stala 6 milijonov evrov – to je toliko, kot zdaj znaša sofinanciranje dejavnosti športnih društev in organizacij na letni ravni. Toliko o mojem vladanju iz ozadja. Pričakujem nujno spremembo, saj bodo v nasprotnem primeru tako državljani kot občine in podjetja preveč prizadeti.

Kako pa bi sami reševali prihodkovno stran državnega proračuna, če bi vodili vlado?

Vlade ne vodim in v državi imamo že preveč posameznikov, ki radi odgovarjajo na hipotetična vprašanja, predvsem pa se od zelo daleč spoznajo na delo drugih. Sam ne mislim nikomur soliti pameti. Dejstvo je, da smo ob ustanovitvi stranke

»ZA RAZVOJ JE POTREBNA JASNA VIZIJA, V PRIHODNOST PA MEDSEBOJNO ZAUPANJE«

Pozitivna Slovenija zastavili jasen program, kako bomo zgradili gospodarsko uspešno in socialno državo. Ljudje po vsej državi so našo vizijo podprli, politična kultura, ki se požvižga na dano besedo in izda zaupanje, pa je pač prinesla preobrat. Sami lahko vidite posledice za ljudi, za naše glavno mesto in državo. Nujen je zagon gospodarstva z velikimi državnimi kohezijskimi projekti, za katere v Bruslju ostajajo milijarde neporabljenih evrov za Slovenijo. Delavsko solastništvo tistih podjetij, ki so naprodaj, pravično lastninjenje nekdanje skupno ustvarjene lastnine in vrnitev nepravilno pridobljenega premoženja so bile naše stvarne rešitve, h katerim smo se v programu zavezali. Vlada je doslej izvedla dva pomembna projekta: sprejela je dveletni proračun in pridobila soglasje EU za svoj program. Zdaj mora začeti ustvarjati nova delovna mesta in spodbuditi gospodarsko rast na osnovi programa Pozitivne Slovenije. V državi, kot je naša, je razmeroma hitro mogoče zgraditi socialno pravično, pravno in gospodarsko uspešno Slovenijo. Je pa za izvedbo potrebna ekipa, ki drži besedo, zna od besed preiti k dejanjem, ki predano sodeluje in si medsebojno zaupa brez fige v žepu. Gospodarski in socialni model, ki ga na tem temelju gradimo v Ljubljani, bo brez dvoma prej ali slej obveljal v širšem, tudi globalnem družbenem okolju, do takrat pa bo morala Ljubljana prevzemati vlogo motorja gospodarskega in socialnega razvoja. Moram priznati, da imam veliko zadoščenje, ko lahko oprijemljivo pokažemo rezultate in spremljamo spremembe v mestu, ki jih ustvarjamo.

Velja to tudi za projekt Stožice?

Absolutno še zmeraj vztrajam, da smo naredili vse, kar smo lahko, ter da je bil projekt javno-zasebnega partnerstva v celoti izveden zakonito. Po 40 letih imamo stadion in dvorano. A kaj to pomaga, če živimo v okolju, kjer se ne čaka na odločitve pravne države, v katero še zmeraj verjamem. V preteklem letu sem bil že najmanj stokrat, ne le javno osumljen in obtožen, temveč tudi obsojen in politično obglavljen. Preden je prišlo vse skupaj do sodišča. Ko skušam z argumenti odgovoriti na zmeraj nove napade, mi očitajo politični pritisk. Še zmeraj odločno trdim, da nisem nikoli protipravno pridobil niti evra svojega premoženja in nihče me ni nikoli podkupil.

Kako si razlagate družbeno okolje, ki ne zmore prisluhniti argumentom?

Če še nekako razumem početje političnih nasprotnikov, ki s spodkopavanjem pridobivajo kratkoročne politične točke, pa mi je zastrupljanje javnega mnenja, ki ga ustvarjajo tisti, ki naj bi bili braniki pravne države, zmeraj manj razumljivo. Kot da se ne zavedajo, da tako nastežaj odpirajo vrata sovraštvu, zavisti, klevetanju in podtikanjem ter obenem jemljejo zrak medsebojnemu zaupanju in spoštovanju. Skoraj navadili smo se že, da se nekateri javno izpostavljeni posamezniki spoznajo na vsa področja, predvsem na tista, ki sploh niso njihova, že vnaprej vedo, kaj vse je narobe, pavšalno obtožujejo in moralizirajo ter v oblakih rišejo boljše rešitve. Sprašujem se, kdo še sploh lahko z gotovostjo trdi, da opravlja svoje delo popolnoma neodvisno in strokovno, da vse to zmeraj bolj negativno ozračje nanj ne vpliva? So to lahko starši in učitelji, ki vzgajajo nove generacije? Novinarji, ki informirajo najširšo javnost? Ali sodniki, ki razsojajo, kaj je prav in kaj narobe? Saj bi morali biti gluhi in slepi ali pa roboti, da bi to zmogli.

Obžalujem, da so člani senata KPK odstopili, ker menim, da je ta organ nedvomno potreben, toda za svoje odločitve mora sprejeti tudi odgovornost. Dokler ne bomo imeli možnosti, da se bo o vsebini njihovih načelnih mnenj v pravnih postopkih izreklo tudi pravosodje, tako dolgo bo to samo lov na čarovnice, na milost in nemilost prepuščen političnim igriscam in osebnim zameram. Nekateri, ki le govorijo in ne morejo pokazati nobenega oprijemljivega rezultata, so s svojimi zmeraj novimi negativnimi zgodbami ustvarili okolje, ki vse povprek neti dvome v vse in vsakogar. Kjer je vrednota, da narediš čim manj, ker potem zagotovo ne boš naredil napak. In to za Slovenijo ni dobro.

Je tudi to razlog, da javno pozivate vse pristojne institucije na obisk v mestne prostore?

Vrata Mestne občine Ljubljana so vsem, ki si želijo vpogleda v postopke javnih naročil, javnih razpisov, pogajanj, podpisovanja pogodb in podobnih dokumentov, široko odprta. Če bo karkoli premalo jasno, bomo zagotovili dodatna pojasnila, na voljo sem tudi za osebni pogovor. Dvomljivi se lahko na lastne oči prepričajo o transparentnosti našega delovanja. Več kot to ne znam ponuditi.

Drage Ljubljankinje in Ljubljanci, spoštovane državljanke in državljani!

Želim vam srečno leto 2014. Naj bo zdravo, solidarno, z več delovnimi mesti in z več tovarištva, pravično in prijazno, naj štejejo le dejanja.

Naj med nami zmaga medsebojno spoštovanje ter priznavanje dosežkov in uspehov drug drugemu.

Bodimo našim najmlajšim dober zgled s svojim delom, vrednotami in načeli, s skupnimi močmi oblikujmo in krepimo okolje, v katerem bo zagotovljeno dostojno življenje in zaščiteno dostojanstvo vsakega posameznika.

Srečno, ljubljena Ljubljana! Srečno, Slovenija!

Zoran Jankovič, župan

Kako pa osebno doživljate vse to dogajanje?

Tega ne privoščim nikomur. Kljub temu vse to ni zlomilo moje volje do ustvarjanja. Na svetu smo zato, da pustimo za sabo sled, da živimo svoje sanje, da jih po svojih najboljših močeh pomagamo živeti vsem okoli sebe. Rad imam Ljubljano, rad ji služim in se srečujem z meščani in obiskovalci, uživam, da smo dober servis Ljubljancem, in veselim se, da ponos do najlepšega mesta na svetu zmeraj bolj prehaja v našo skupno zavest. Uporabil bom vsa pravna sredstva, da dokažem, da moje dobro ime in delo brez razloga žalijo. Tudi zaradi svojih sodelavcev, ki jim prav tako ni lahko.

Na kaj ste najbolj ponosni ob pogledu na letošnje opravljeno delo?

Po pravici povedano, zelo težko izpostavim le en dosežek, ker sem vesel tako velikih kot morda manj vidnih uspehov. Neponovljivo lepo je bilo doživljati Ljubljano v utripu evropskega košarkarskega prvenstva, ko je organizacija tekla brezhibno in je bil v zraku tisti edinstven žar, ki poganja življenje ustvarjalnih ljudi. Nepozabni so bili trenutki našega mestnega praznika, ko je nabito polna bela šotorska dvorana na Gradu s stoječimi ovacijami slavila nova častna meščana, Štefko Drolc in Jurija Gustinčiča. Po 40 letih so naši someščani in sodržavljeni položili temeljni kamen za Islamski verski in kulturni center na slovesnosti, ki je bila dokaz strpnega in odprtega sprejemanja različnosti. Po raziskavi Eurobarometra je kar 90 odstotkov Ljubljancov zadovoljnih z življenjem v Ljubljani.

Naš občinski prostorski načrt je pozlačen z ugledno stanovsko nagrado zlati svinčnik, pripravljavci so prejeli nagrado Maksa Fabianija, naši prometni politiki je pritrčila mednarodna nagrada organizacije Eurocities za skrb za invalide in najmlajše na varni poti v šolo. Samo z zaporo Slovenske ceste smo v središču mesta zmanjšali onesnaženost zraka s črnim ogljikom za 58 odstotkov, tudi po zahtevnih evropskih merilih smo postali finalisti za naslov zelene evropske prestolnice, smo planetu prijazna občina, najbolj gostoljubno mesto, imamo tudi najbolj urejena javna stranišča in za vse tisto, česar ne potrebujemo več, pa lahko drugim pride še kako prav, je pravi naslov novi Center ponovne uporabe. Vsako priznanje in nagrada pomeni dodatno spodbudo za naprej. Dobili smo edinstven prostor za mlade družine Družinski center Mala ulica, medsebojne spore lahko od letos hitro in stroškovno ugodno rešujemo v Mediacijskem centru Ljubljana, za pomoč otrokom z Downovim sindromom in avtizmom je vzpostavljen Izobraževalni center Ljubljana na Zemljemerski – in še mnogo več.

Prenovljeni Novi trg, Petkovškovo nabrežje z novimi Brdarjevimi plastikami, prenovljena Čopova ulica z verzi Zdravljice v tlaku, nov prometni režim na Slovenski cesti, komunalno opremljena Ižanska cesta, prenovljena brv čez Gruberjev prekop z dvigalom za gibalno ovirane, prenovljene šole in vrtci, enote zdravstvenega doma in lekarn, prenovljeni športni objekti, predvsem pa enakomerno infrastrukturno opremljanje mesta, kot ga po načrtu, v katerem smo napovedali 132 projektov, izvajamo v napovedanih rokih, so nam lahko v ponos.

Ob tem, kar naštevate, o vas kroži anekdota, da imate pri sebi ogromen računalnik, s katerega bliskovito poiščete odgovore na vprašanja občanov v oddaji Radio Evropa in Radio Ekspres.

Zanimivo. Kljub temu, da o meni očitno marsikaj kroži, računalnika še zmeraj ne uporabljam. Udeleženci novinarskih konferenc in občani, ki me obiščejo na dnevih odprtih vrat, se lahko prepričajo, da se bolj kot na tehnične pripomočke zanesem na svoje poznavanje mesta. Projektov ne moreš voditi iz pisarne, nujno je biti prisoten na terenu. Tistega, kar sproti spremljaš od blizu, pa si ni težko zapomniti. In če se veselíš novih projektov, zelo rad gledaš, kako napredujejo. Zelo sem ponosen, da Ljubljana vztrajno raste.

Kako pa ob teh velikih uspehih, zaradi katerih vas mladi imenujejo »car« in »zakon«, odgovarjate na očitke, da so mesto najprej ljudje in potem šele zidovi, da je treba najprej ljudem ponuditi delovna mesta in da bomo občani zaradi velike zadolženosti občine plačevali čedalje višje zneske za javne storitve?

Nasprotje med zidovi in delovnimi mesti je znana fraza tistih, ki se radi sprehajajo po kabinetih, govorniških odrih in sprejemih z bleščečimi obljubami, nimajo pa znanja, kako projekte izpeljati, in nočejo videti, da gradnje ustvarjajo nova delovna mesta. O zadolženosti lahko povem, da se letos znižuje za 9 milijonov evrov in se ves čas giblje pod zakonskimi okviri. Konec leta bomo zadolženi za 123 milijonov evrov, lahko bi se zadolžili še za dodatnih 50 milijonov, pa se ne bomo.

Če ste kdaj gradili hišo ali kupovali stanovanje, veste, da se tega laže lotite s kombiniranjem posojila in gotovine, le malo je takšnih, ki so zmožni tovrstne finančne obremenitve gospodinjstva brez zadolžitve. Podobno je v mestnem proračunu. Poleg tega moramo izvajati projekte, da bi zanje lahko pridobili evropska sredstva. Novi projekti pomenijo tudi nova delovna mesta in obenem prilive v državno blagajno, dvig optimizma med ljudmi in s tem potrošnje. Mnogi projekti, kot na primer razvoj sodobne komunalne infrastrukture, energetska sanacija stavb, okolju prijazna vozila in podobno, pa so neposredno povezani tudi z evropskimi direktivami, ki jim moramo slediti.

Ni se vam pa zdelo primerno, da bi varčevali s praznično okrasitvijo mesta in bi ta denar lahko namenili za pomoč socialno izključenim?

Letos smo za zdravje in socialno varstvo namenili kar 14 % več sredstev, socialno šibki zaradi novoletne Ljubljane niso prikrajšani. Poleg tega praznično mesto z raznolikim programom privabi mnoge domače in tuje goste, kar se pozna tako v turistični taksi kot potrošnji, da se vložena sredstva večkratno povrnejo. Ustvarimo čaroben družabni prostor, namenjen vsem prebivalcem, ljubljanski osnovnošolci pa mestu pokažejo, kako domišljije polne so njihove pravljicne vile v parku Zvezda. Z množičnim pričakovanjem novega leta krepimo medsebojno povezanost, spodbujamo veselje in druženje ter skupen ponos na našo lepo Ljubljano.

Katerih projektov pa se najbolj veselite v prihodnjem letu?

Pred nami je dograditev regijskega centra za ravnanje z odpadki – RCERO, ki je največji kohezijski projekt v državi, druga faza izgradnje Centralne čistilne naprave v Zalogu, nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode in Vodice z gradnjo povezovalnega kanala C0 v Ljubljani, projekt odvajanja in čiščenja odpadne vode v porečju Ljubljanice v Krajinskem parku Ljubljansko barje. Za vse navedene projekte čakamo še odločbe države. Načrtujemo tudi gradnjo stanovanjske soseke Polje III in poslovno-upravnega centra Zalog, ureditev novih prostorov Zavoda za oskrbo na domu, obnovo kopalnice Kolezija in gradnjo gimnastičnega centra Cerar-Pegan-Petkovšek, preureditev Zaloške ceste in gradnjo ceste Brdo-Tržaška, garažne hiše Kozolec II, Ribje brvi in obnovo Trga Republike ter pridobitev gradbenega dovoljenja za Rog, Cukrarno in garažno hišo pod Trznico, če naštejemo le največje projekte. Kot vsako leto nas seveda čaka tudi obsežno investicijsko vzdrževanje vrtcev in šol, vključno z energetsko sanacijo stavb. Se pa posebej veselim nekakšne reprize športnega utripa s svetovnim prvenstvom ljubiteljskih kolesarjev in vseh naših srečevanj ob novih dosežkih. Boli me le, da se ne premakne izgradnja plavalnega centra Ilirija in prenova Plečnikovega stadiona.

Kdor ima Ljubljano rad, si rasti mesta ne more več zamisliti brez vašega zanesljivega vodenja, brez vašega smeha in neizmerne energije. Smemo pričakovati vašo kandidaturo na prihodnjih županskih volitvah?

Na to vprašanje še nimam odgovora, za odločitev je še čas, lahko pa rečem, da sem že sedem let z veseljem in ponosom župan glavnega mesta, hvaležen sem sodelavcem za dobro in predano delo, optimizem in vztrajnost in hvaležen sem meščanom za obilo pozitivne energije. S skupnimi močmi smo res postali ponosna družina najlepšega mesta na svetu. Ne glede na to, kaj se bo dogajalo v prihodnjem letu, naša mestna družina še naprej s skupnimi močmi in predano gradi prihodnost Ljubljane. Ob izvajanju vseh projektov smo ponosni tudi na to, da bo Mestna občina Ljubljana zaključila leto pozitivno, da bodo vsa podjetja v Javnem holdingu Ljubljana prvič po letu 1994 pozitivna in da bodo vsi naši zavodi pozitivni.

Dosežki 2013 v

Foto: Milha Fras

Podžupan Aleš Čerin

PODŽUPAN ALEŠ ČERIN: »POUDARJANJE IN POGLABLJANJE LOČNICE NA RELACIJI LJUBLJANA PROTI PREOSTALI SLOVENIJI JE NEDRŽAVOTVORNO«

Katere mestne projekte in dogodke ocenjujete za najpomembnejše v letu 2013?

Ljubljana je od letos še lepša, saj smo povsem na novo uredili Petkovškovo nabrežje, Čopovo ulico in Novi trg. Poleg tega smo območje, namenjeno pešcem, razširili še na del Slovenske ceste, ki bo kmalu deležna popolne preureditve in bo tako postala še prijetnejša. Da bi taka bila tudi za naše najmlajše, smo še povečali število oddelkov v vrtcih in odprli Družinski center Mala ulica, v katerem je moč najti kup igrač in zanimivih igral ter labirint in knjižni kotiček. Razveselilo pa me je tudi odprtje novih depojskih prostorov Mestnega muzeja Ljubljana v Tehnološkem parku Ljubljana. Naj povem še, da smo pričeli s pripravami na 2000-letnico obstoja Emone, ki jo bomo obeležili prihodnje leto.

Ljubljana vsako leto ponuja številne prireditve, letošnje leto pa je bilo z njimi še posebej radodarno. Celotni Sloveniji, pa tudi Evropi in svetu, bo zagotovo najbolj ostalo v spominu Evropsko košarkarsko prvenstvo, s katerim smo dokazali, da zmoremo v Sloveniji in Ljubljani organizirati tudi logistično in organizacijsko najbolj zahtevne prireditve, kot tudi Svetovno prvenstvo v judu do 21 let. Med prireditve, ki mi bodo še posebej ostale v spominu, štejem še tradicionalna Pohod in Maraton, znova pa me je navdušil tudi Festival Ljubljana. Tradicionalnim prireditvam se je letos pridružilo še nekaj novih, svežih. Naj med njimi omenim zgolj *Odprto kuhno*, ki nam je omogočila, da smo se v osrčju Ljubljane sprehajali skozi ves kulinarčni svet.

Kako se je letos odvijalo sodelovanje z drugimi mestnimi občinami? Se vam zdi pobuda za zmanjšanje števila občin v obdobju varčevanja smiselna in tudi realno izvedljiva? Kakšne so možnosti Ljubljane, da usmerja ta proces?

Proces morebitnega krčenja števila občin bo sicer vodila vlada, bi pa bilo smotno, da ga vodi v dialogu s predstavniki občin in strokovno javnostjo. Ob naštetem pa ne bo smela spregledati niti javnofinančnega aspekta. Na področju lokalne samouprave je namreč moč privarčevati kar nekaj sredstev tudi z združevanjem (pre)majhnih občin, in ne le z odvzemanjem denarja Mestni občini Ljubljana.

Če me sprašujete po osebnem mnenju, se mi zdi število občin v Sloveniji namreč preveliko, razlike v številu prebivalcev, njihovi velikosti, gospodarski moči in strokovni suverenosti posameznih občinskih uprav pa prevelike. To je v največji meri posledica dejstva, da je parcialnim političnim interesom in nekaterim političnim

očeh podžupanj in podžupanov

Foto: Miha Fras

Podžupanja Tjaša Ficko

strankam uspelo premagati stroko, ki je opozarjala, da bodo majhne občine finančno in strokovno šibke ter bodo zato znatno težje opravljale dodeljene jim naloge.

Ob tem naj povem, da je Danska, ki ima 5,5 milijona prebivalcev in je tudi po svoji površini precej večja od Slovenije, nedavno močno zmanjšala število svojih občin. Namesto prejšnjih 275, imajo zdaj na Danskem le še 98 občin, vsaka izmed njih pa ima vsaj 20.000 prebivalcev. Po mojem mnenju je bilo število občin ob ustanovitvi lastne države ravno pravnje (okoli 60).

(Vir: <http://www.rtvsl.si/slovenija/stane-vlaj-prav-majhne-obcine-okrepile-drzavni-centralizem/310772>)

Je Ljubljana v letu 2013 bliže temu, da je ali bo upoštevan njen status glavnega mesta tudi z materialnimi posledicami, ki jih ta status prinaša?

Želim si, da bi do tega res prišlo. Prav tako pa si želim, da bi vsi politični akterji uvideli, da je načrtno poudarjanje in poglobljanje ločnice na relaciji Ljubljana proti preostali Sloveniji nedržavotvorno, čeprav morda prinaša nekaj lokalpatriotskih političnih točk. Vendar pa vprašanje upoštevanja statusa glavnega mesta ni povezano s privilegiranim položajem, pač pa z zagotavljanjem infrastrukture in vsebine, katere uporabniki niso zgolj Ljubljančani, pač pa vsi državljani Slovenije in njeni turisti.

Da Ljubljana nima privilegirane položaja, dokazuje denimo Program spodbujanja konkurenčnosti Maribora s širšo okolico v obdobju 2013–2018, ki ga je Vlada RS sprejela oktobra letos. Z njim pa določila, da bo omenjena regija v naslednjih letih dobila dobrih šest milijonov letno. V Mestni občini Ljubljana to odločitev vlade pozdravljamo, saj smo prepričani, da je skladen regionalni razvoj Slovenije nujen.

PODŽUPANJA TJAŠA FICKO:

»**PONOVNO SMO USPEŠNO KREPILI MEDNARODNO PREPOZNAVANOST MESTA IN BLAGOVNO ZNAMKO LJUBLJANE**«

Kako ocenjujete učinke evropskega košarkarskega prvenstva z bogatim spremljevalnim programom, nad katerim ste prevzeli skrb na strani mestnega vodstva? Smo po tem dogajanju bolj prepoznavni v mednarodni javnosti?

Veseli me, ker smo v iztekajočem se letu ponovno uspešno krepili mednarodno prepoznavnost mesta in blagovno znamko Ljubljane. Najbolj odmeven dogodek na

domačih tleh je bil nedvomno evropsko prvenstvo v košarki, s katerim smo dosegli najširše občinstvo in bili deležni zelo dobrih odzivov – tako glede logistične podpore organizatorjem kot lastnega spremljevalnega programa. Veliko pozornosti je požel nov promocijski film o Ljubljani, katerega krajšo različico so pred vsako tekmo predvajale mnoge televizije po Evropi in tudi širše. Tuji gostje so bili navdušeni nad gostoljubnostjo, veliko pohval je bilo namenjenih brezplačnemu javnemu prevozu na mestnih in primestnih avtobusih, ki smo ga omogočili z vstopnico za tekme. Letos se je v Ljubljani med drugim odvilo tudi mladinsko svetovno prvenstvo v judu in svetovni pokal v kajak kanu slalomu, h krepitvi športno aktivne podobe našega mesta pa je nedvomno prispeval še naš največji tekaški dogodek Ljubljanski maraton, ki je bil ponovno izjemno dobro pripravljen in obiskan.

Kako pa ocenjujete širjenje dobrega imena Ljubljane v mednarodni prostor s kulturnimi programi naših javnih zavodov in promocijskimi nastopi Turizma Ljubljana?

Čeprav je bil letos šport najverjetneje tisti, ki je ponesel ime Ljubljane najdlje, imamo še mnoge ambasadorje našega lepega mesta, ki so bili v tujini prav tako uspešni. To še posebej velja za kulturno in turistično ponudbo. Slovensko mladinsko gledališče, na primer, je bilo s svojimi nastopi izjemno v Evropi in ZDA, pravkar pa tudi v Braziliji. Lutkovno gledališče je bilo nagrajeno v Estoniji, beležimo uspešno udeležbo na svetovnem festivalu v Franciji. Sodelavci MGML odlično predstavljajo najstarejše leseno kolo na svetu, katerega kopija je razstavljena tudi v Nemčiji, original pa navdušuje v ljubljanskem Mestnem muzeju, ki ga je poleti obiskal tudi britanski kraljevi par, grof in grofica Wesseška. Nedvomno uspešen je bil jubilejni grafični bienale v MGLC. Z blizu milijonom obiskovalcev ostaja glavna turistična točka v mestu Ljubljanski grad s pestrim programom za vse generacije. Prepoznan je edinstven pečat Festivala Ljubljana, mnogi dosežki Mestnega gledališča ljubljanskega, Kinodvor, ki je prerasel in presegel svoje prvotno zastavljene cilje, Kino Šiška, ki odpira zmeraj nove dimenzije. Potem sta tukaj še odlični ekipi Mestne knjižnice in Pionirskega doma, ki pomembno bogatita življenje v Ljubljani.

Da so svoje delo več kot odlično opravili tudi v Turizmu Ljubljana, med drugim dokazuje vnovično rekordno število nočitev. Promocijske aktivnosti v tujini so in bodo tudi v prihodnjih mesecih usmerjene v napoved 2000. obletnice Emone, ki jo bomo z domiselnim programom obeležili prihodnje leto, ko bo Ljubljana med drugim tudi gostiteljica najpomembnejšega letnega dogodka britanske potovalne industrije ABTA, generalne skupščine mreže mest zatočišč za preganjanje pisatelje ICORN in svetovnega prvenstva za rekreativne kolesarje.

Letos ste vodili kandidaturu za podelitev naslova evropska zelena prestolnica. Kakšno mesto pripisujete mednarodnim nagradam?

Z njimi krepimo položaj Ljubljane na evropskem zemljevidu. Prizadevanja mestne uprave in javnih podjetij ter mestnih zavodov na področju trajnostnega razvoja in krepitve kakovosti življenja je letos prepoznala tudi strokovna komisija projekta Evropska zelena prestolnica, ki poteka pod okriljem Evropske komisije, in Ljubljano uvrstila med najboljše štiri. Uvrstitev v finale je bila dobrodošla za mednarodni ugled in prepoznavnost mesta, pa tudi pomembna spodbuda sodelavcem za dodatna prizadevanja in uspešno delo v prihodnje. Poleg tega se zmeraj naučimo kaj novega in delimo svojo dobro prakso z drugimi. Pred dobrim mesecem smo oddali kandidaturu za naziv evropske zelene prestolnice 2016 in verjamem, da lahko dosežemo tudi najvišjo stopničko, kot nam je nazadnje uspelo novembra, ko smo na letnem srečanju v Belgiji prejeli prvo nagrado organizacije Eurocities za projekt *Zagotavljanje varnosti in enakih možnosti v prometu za otroke in osebe z oviranostmi*. Po posebnem priznanju, ki nam ga je za povečanje dostopnosti v mestu namenila Evropska komisija pred dvema letoma, je sveža nagrada dodatna potrditev, da v Ljubljani res sledimo načelu, da je »mesto, prijazno najranjlivejšim skupinam, mesto, prijazno vsem«. S predstavitvami obsežnega gradiva in nastopi pred mednarodnimi komisijami dobivajo naši prispevki k izboljšanju kakovosti mestnega življenja tudi zmeraj večji mednarodni ugled.

Foto: Miha Fras

Podžupan prof. Janez Koželj

PODŽUPAN PROF. JANEZ KOŽELJ: »NAČRTOVANA PRENOVA IN RAZŠIRITEV JAVNIH PROSTOROV V MESTNEM SREDIŠČU JE SKORAJ KONČANA«

Za sedanjí mandat vašega delovanja v vlogi podžupana kot mestnega urbanista ste napovedali velike premike, od katerih je mednarodno nagrajena ureditev nabrežij in mostov na Ljubljani vnesla v prestolnico ne le povsem novo vizualno podobo, ampak – skupaj z zaporo mestnega središča – tudi sproščeno družaben življenjski slog in pritegnila opazno povečan turistični obisk. Katere tovrstne preobrazbe si želite še uresničiti v tem mandatu?

Načrtovana prenova in razširitev javnih prostorov v mestnem središču je skoraj končana. Vzporedno s prenovo smo začeli preurejati tudi promet v mestu po trajnostnih načelih in načrtih prometne politike. V tem mandatu načrtujemo še izgradnjo nove Ribje brvi in prestavitve brvi pri bolnišnici iz začasnega na stalno mesto. Manjka še dokočna preureditev uličnega prostora in prometa Slovenske ceste, še posebej njenega osrednjega dela v obliki skupnega prometnega prostora, kjer bo omejena in upočasnjena vožnja avtomobilov. Upam, da bomo uspeli preurediti še ploščad Trga Republike iz zdaj zanemarjenega parkirišča v reprezentativni prostor pred Parlamentom. Želim si tudi, da bi zamenjali še zadnjo leseno brv in zasadili še nekaj več kot sto manjkajočih dreves na Poti, ki je največji in najbolj priljubljen krožni park v mestu.

»Trajnostna soseska Ilovica, ekološka vas Hrušica in nizkoogljeno naselje Podgorica bodo uvajali stanovalce v nov življenjski slog po načelih odrekana in zmernosti, skupne skrbi za čisto okolje in pomoči potrebne. Mestni vrtovi bodo zagotavljali samooskrbo mesta s svežo zelenjavo, sadjem in sočivjem. /.../ V upravljanje MOL bo uvedeno zeleno knjigovodstvo za učinkovito upravljanje z energijo v občinskih javnih stavbah, ustanovljeni bodo Oddelek za trajnostno mobilnost in Uprava za parke, delovali bodo mestni vrtnar, mestni logar in okoljski redarji,« je zapisano v vašem programu. Kako daleč se bo v zaostrenih razmerah mogoče približati uresničevanju teh ciljev?

Te soseske nizke goste zazidave v zelenju naj bi se gradile v prvi vrsti za potrebe trajnostnih skupnosti bodočih stanovalcev, karšne se žal doslej še niso izoblikovale. Prav na delu stavbnih zemljišč, na katerih je načrtovana gradnja trajnostnih sosesk, bi se lahko začeli urejati skupnostni vrtovi in sadovnjaki, po katerih je v času krize vse večje povpraševanje vseh ravni in starosti prebivalstva. Smo pa zato poleg prenove mestnega središča zgoščevali mesto z gradnjo hibridnih stanovanjskih stavb in sosesk večinoma na zemljiščih opuščene industrije ob vpadnicah-linijah javnega prevoza, kar se tudi sklada z vizijo trajnostnega mesta. Za učinkovito upravljanje z energijo so na Centru za energetsko učinkovitost Instituta Jožef Stefan pripravili študijo razvoja trajnostne infrastrukture za Ljubljano do leta 2050, Energetika Ljubljana je izvedla razpis za sofinanciranje ukrepov učinkovite rabe energije v javnih stavbah z uvajanjem sistema za upravljanje z energijo, poleg tega je bil sprejet Lokalni energetski koncept za Ljubljano, v okviru katerega so bili izdelani akcijski načrti energetske prenove in opredeljeni

Foto: Miha Fras

Podžupanja Jelka Žekar

prednostni ukrepi za njeno izvajanje. V ta namen smo uvedli funkcijo energetskega menedžerja Mestne občine Ljubljana. Na področju sistematičnega odpravljanja energetske revščine smo torej na obetavnem začetku tega tako organizacijsko kot finančno zahtevnega procesa. Prispevek k varčevanju z energijo in zmanjševanju izpustov so tudi trajnostni ukrepi prometne politike, ki jih izvajamo za zmanjšanje osebne motorne prometa v mestu in regiji.

Za reorganizacijo Mestne uprave, s katero bi se razporedile pristojnosti izvajanja politike trajnostnega razvoja mesta, žal čas še ni dozorel. Zаметke tega procesa sem videl v organizaciji ekspertne skupine, ki je izvajala projekt Civitas Elan, v delovanju nekdanjega Sveta za javni prostor v prvem mandatu, v poskusu uvedbe referenta za kolesarstvo, v delovanju pristojnih za vzdrževanje mestnih gozdov, v katerih se izvaja obsežna, dolgo časa zanemarjena sanitarna sečnja mestnih gozdov, v delovanju pristojne službe za upravljanje mestnega zelenja, za katerega v zadnjih letih vedno bolj skrbimo. Prepričan sem, da se bo morala večanju okoljskih in zelenih nalog mestna uprava prej ali slej prilagoditi, da jim bo lahko kos. Še posebej v primeru, če bo mesto uspelo v novem poskusu kandidiranja za zeleno prestolnico Evrope 2016, v katerem se je že oblikovala učinkovita zelena koalicija med oddelki in službami MOL. Prostovoljne zelene nadzornike pa lahko do konca mandata še vedno organiziramo. Oblikovana je že priponka, ki jo bodo nosili.

PODŽUPANJA JELKA ŽEKAR: »RAZVESELJIVI PODATKI O ČISTEJŠEM ZRAKU PO ZAPORI SLOVENSKE CESTE«

Kako ocenjujete letošnji novi trajni pridobitvi evropskega tedna mobilnosti, zaporo Slovenske ceste in zaprti Kavalir 3, ki je meščankam in meščanom na voljo tudi pozimi, in kam se s številnimi dosedanjimi ukrepi trajnostnega prometa umeščamo v evropskem prostoru?

Na vprašanje, kam se umešča Ljubljana v evropskem prostoru, ne morem natančno odgovoriti. Iz razpoložljivih podatkov tako za slovenska kot celo nekoliko nad njo. V zadnjih sedmih letih, to je od leta 2007 naprej, smo v Ljubljani tri leta sprejemali po en trajni ukrep in kar štiri leta po dva. Ob tej priložnosti moram spomniti, da smo se z lanskimi ukrepi in aktivnostmi v času ETM uvrstili med 10 najboljših mest med okoli 2000 sodelujočimi mesti. To dovolj zgovorno pričča o tem, da je Ljubljana na tem področju zelo aktivna in ima izvirne pristope. Po mojem globokem prepričanju na ta rezultat nista vplivala samo dva trajna ukrepa, ampak celoten program aktivnosti.

O Slovenski cesti smo govorili že lani. Obljubili smo, da bomo trajno spremenili prometni režim letošnje jesen, kar nam je tudi uspelo, čeprav je sedanja rešitev začasna, priprave za končno rešitev pa so v teku. Uvedba tretjega Kavalirja omogoča vožnjo ne glede na vremenske razmere, prirejen je za vožnjo ljudi z oviranostmi, ki uporabljajo ročni invalidski voziček, da pa je to vozilo na električni pogon okolju prijazno, ni potrebno posebej poudarjati.

Čeprav je letošnji ETM potekal v času EuroBasketa, število dogodkov in udeležencev ni bilo manjše kot lani, ravno nasprotno. Pri tem želim posebej poudariti, da so izjemno aktivne osnovne šole in vrtci. Pripravili so več kot 250 dogodkov, povezanih s prometno varnostjo in promocijo trajnostne mobilnosti, kar je zelo pomembno, saj moramo ravno otroke in mlade najmočneje izobraževati, ozaveščati in motivirati k uporabi alternativnih načinov mobilnosti.

Pred kratkim sem prebrala eno izmed anketnih raziskav, v kateri so meščanke in meščani Ljubljane skrbi za čist zrak pripisali največji pomen. Odtod tudi izjemno visoka javna podpora ukrepom, s katerimi povečujemo mestni prostor, namenjen pešcem in kolesarjem ter javnemu prevozu. Poleg klasičnih meritev zraka smo letos uvedli novo nadstandardno meritev vsebnosti črnega ogljika v zraku. Te meritve pokažejo, koliko delcev izhaja neposredno iz prometnega vira in koliko iz drugih virov, na primer kurišč. Meritve je izvedlo podjetje Aerosol, ki ima odlične reference v svetovnem merilu. V sodelovanju s podjetjem Pipistrel in Matevžem Lenarčičem so letos kot prvi na svetu izmerili koncentracije črnega ogljika na njegovi poti okoli sveta. Veseli me, da so meritve črnega ogljika na Slovenski cesti pokazale, da se je kakovost zraka v središču mesta zaradi spremenjenega prometnega režima bistveno izboljšala, koncentracije so se znižale kar za 58 %. Takšni podatki nam pomagajo v pripravi, da smo na pravi poti z omejevanjem prometa z osebnimi vozili v središču mesta.

Nove investicije v mestno infrastrukturo vnašajo v Ljubljano živost in ustvarjalni optimizem, ko jih spremlja zunanji opazovalec, kako pa sami, ki vrsto investicij vodite, vidite nadaljevanje investicijskega cikla tudi za naprej, ko je napovedano krčenje sredstev na vsakem koraku?

V junijski številki glasila Ljubljana smo objavili pregled investicij po četrtih skupnostih s podatki, ki kažejo na dinamiko izvajanja posameznih projektov. Meščanke in meščani tako lahko spremljajo, kako uresničujemo zastavljene cilje na področju investicij. Večkrat smo že poudarili, da v Ljubljani nismo zaustavili ali umaknili nobenega projekta, upočasnila se je le dinamika izvajanja pri nekaterih projektih. Varčevalni ukrepi, predvsem pa splošna ekonomska situacija v državi vplivata tudi na to področje. Pogosto pa so razlogi za upočasnitev skriti tudi drugje: v zapletih pri pridobivanju potrebnih soglasij, zamudah pri črpanju evropskih sredstev, čeprav imamo pripravljeno vso potrebno dokumentacijo za projekt, in podobno.

Zagotovo pa smo lahko ponosni, da se je Ljubljana v zadnjih letih tako zelo polepšala: dobili smo nove površine, namenjene pešcem in kolesarjem, še naprej urejamo nabrežja Ljubljane, nastajajo novi mostovi, obnavljamo fasade, povečujemo energetske učinkovitost zgradb, gradimo in obnavljamo komunalno in prometno infrastrukturo. Vse to bistveno izboljšuje kakovost življenja v mestu in temu je vredno posvetiti ves svoj trud in pozornost.

Razstava DAL Vizije so VIII: *Barje, korak do mesta*

Prof. Janez Koželj

Vizija nam pomaga odrediti smer razvoja, izbrati prednostne načrte in opredeliti cilje našega delovanja. Vizija, da smo Vizija, nas navdihuje, ko prikazuje zeleni rezultat in nas motivira, da si prizadevamo k njeni uresničitvi, ne glede na ovire na tej poti. Vizija je, skratka, naš skupni ideal, so naše skupne sanje. Tam, kjer je ni, so ljudje zbegani in obotavljivi, obračajo se nazaj v preteklost, kjer je vizija, so ljudje odločni in zavzeti, ker vedo, kam iti, saj gledajo v prihodnost. Tako nam vizija pomaga oblikovati skupno zavest o mestu, kjer udeležamo prihodnost. Vizija pomaga odkrivati prednosti in priložnosti razvoja, zato ima velik vpliv na življenje v mestu, na njegov gospodarski in socialni razvoj. Z njo si ustvarjamo pozitivno podobo o mestu, ki izhaja predvsem iz njegove zgodovine, kulturnih tradicij in prostorskih posebnosti, ki sooblikujejo duh mesta, njegov *genius loci*.

Kakšen je duh Ljubljane?

Kako ga začutimo, kako ga doživljamo? Ljubljano doživljamo kot razdeljen kraj med dvema ravninama, ki ju deli hrbet gozdov. Ljubljana je severno in južno mesto, eno mesto gleda proti hribom, drugo proti goram. Samo na magistrali, na glavni, najdaljši osi mesta, ga dojemamo kot celoto, vpeto med dvema rekama. Ta dva pogleda budita različne občutke: pogled proti jugu je sproščujoč in vzbuja hrepenenje po širnih daljavah, po neskončnem obzorju, medtem ko je pogled proti severu zamejen in budi hrepenenje po višinah, eden nas spodbuja iti tja dol, drugi iti tja čez, onstran. Pa vendar, duh Ljubljane začutimo, kadar se obrnemo proti jugu. Svet tam dol je odprt in prostran, težko dostopen in skrivnosten. Zato se mesto v nasprotju s svojim duhom na severno stran razvija, na južno stran pa odlaga.

Urbanistične vizije mesta skozi čas

Kako se ta razdeljenost med hotenjem in stvarnostjo, ki se ne ujama, kazala skozi čas v urbanističnih vizijah mesta?

Prof. Edo Ravnikar je leta 1947 razvijal vizijo nove Ljubljane na ravninah vzdolž Save v obliki linearnega mesta z novo glavno železniško postajo, sodobnim mestnim središčem, stanovanjsko in industrijsko cono, avtocesto in ljudskim parkom.

Trideset let zatem smo leta 1977 pod njegovim mentorstvom izdelali drugačno vizijo razvoja Ljubljane na Barje v obliki vrtnega mesta, z zaokroženim mestnim robom in nizko gosto zazidavo, zgoščeno ob osamelcih, z velikim rekreacijskim jezerom v depresiji pri Bevkah.

V Dolgoročnem planu občin in mesta Ljubljane 1986–2000 so urbanisti na LUZ-u predvideli na izteku mesta na Barje novo središče z razstaviščem oziroma velesejmom okoli velikega mestnega parka.

Velikomestnim utopijam so sledile bolj uresničljive vizije o novem mestnem rekreacijskem parku južno od obvoznice. Tukaj naj bi po zamislih Maje Simoneti in sodelavk iz LUZ-a iz leta 2004 uredili prostran pristočasni, izobraževalni in turistični park, ki bi koristil naravne danosti Barja in imel funkcijo vhoda v krajinski park. Še vedno pa je ostala živa zamisel, da naj bi območje vzdolž južne obvoznice postalo eno od razvojnih težišč mesta, ki naj bi se ujemale z razvojem bodočega krajinskega parka.

Zatem je leta 2007 arhitekt Andrej Černigoj s sodelavci iz studia Genius loci pokazal vizijo prehoda mestne magistrale skozi južni center državne uprave prek obvoznice v Park slovenske državnosti, kjer naj bi se odvijale protokolarne slovesnosti in prirejale proslave. Tukaj naj bi okoli krožnega parka zgradili najbolj reprezentativne stavbe nove države, rezidenco in urad predsednika države in predsednika vlade ter postavili spominska obeležja in informacijsko točko na vhodu v krajinski park.

Prostor stikanja mesta z Barjem še brez prave vizije

V Viziji Ljubljana 2025 iz leta 2007 piše, da bodo v regijskem krajinskem parku Barje kmetije upravljali kulturno krajino in skrbeli za ohranjanje pestrosti biotopov ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, še posebej mokrišč. Prebivalci Barja, da bodo dejavno sodelovali pri upravljanju parka, ki bo ponujal alternativne oblike ekološkega in biološkega turizma. Vzdolž južne obvoznice, da bo urenjen športno-rekreacijski center in zgrajeno športno mestno letališče.

Ko je bilo stično območje mesta z Barjem zaradi ohranjanja tam živečih ptic vključeno v Naturo 2000 in pozneje razglašen Krajinski park, so se urbane vizije začele po letu 2008 vedno bolj omejevati izključno na možnosti razvoja trajnostnega turizma na obsežnih zavarovanih območjih. Tudi zamisel o postavitvi koliščarske turistične vasi Bobri je postala tedaj že preveč drzna, četudi je izhajala iz tedaj sprejete strategije aktivnega upravljanja parka.

Skratka, enkrat mesto, drugič narava, enkrat ptice, drugič letala, enkrat razvoj, drugič varovanje, le redko pa razmisleki o sintezi, o sožitju, o razvoju, ki varuje, o varovanju, ki razvija, soodvisno in komplementarno.

Danes se zdi, da so možnosti za povezavo dveh rek tega mesta bolj ali manj zaprte in prostor stikanja mesta z Barjem brez prave vizije še naprej prepuščen stihiji. Samo upamo lahko, da bo razstava Društva arhitektov Ljubljane z naslovom *Barje, korak od mesta* sprostila nove vizionarske zamisli.

(Strokovni nagovor podžupana prof. Janeza Koželja na otvoritvi razstave Društva arhitektov Ljubljana Vizije so VIII 27. novembra 2013 v Galeriji Kresjaja.)

Foto: arhiv KP Ljubljansko barje

Otvoritev razstave Vizije so VIII v Galeriji Kresjaja 27. novembra 2013.

Delo svetniških klubov Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana 2013

SVETNIŠKI KLUB LISTE ZORANA JANKOVIČA V LETU 2013

Aleš Čerin, vodja Svetniškega kluba LZJ

Največje bogastvo vsakega mesta smo ljudje, ki v njem živimo. To je misel, ki nas je v Svetniškem klubu Liste Zorana Jankoviča pri našem delu vodila tudi v iztekajočem se letu. Zato smo veliko pozornosti namenili ustvarjanju družbenega standarda, prijetnega za bivanje. Tudi tistih skupin naših sosesčanov, ki so potrebni posebne skrbi.

Tako smo marca – z namenom, da ustvarimo urbano okolje, ki naj spodbuja zdravo in aktivno staranje – obravnavali poročilo o aktivnostih MOL za starejše v preteklem triletnem obdobju in sprejeli predlog akcijskega načrta *Starosti prijazna Ljubljana* za prihodnje triletno obdobje. Ob tem velja poudariti, da je Ljubljana že v začetku leta 2011, kot prva v Sloveniji, pristopila k programu *Starosti prijazna mesta* in tako postala članica Globalne mreže starosti prijazni mest Svetovne zdravstvene organizacije. Tako smo v zadnjih letih odprli dva nova dnevna centra za aktivnosti za starejše, zgradili dvanajst novih oskrbovanih stanovanj v Murglah ter odprli nov dom za starejše občane s koncesijo v Črnučah.

Že mesec dni pozneje, v aprilu, smo svojo skrb za skupine prebivalstva s posebnimi potrebami nadgradili z obravnavo poročila o dveletnem uresničevanju načrta *Ljubljana – občina po meri invalidov* in sprejetjem akcijskega plana za prihodnji dve leti. Največ pozornosti mestna uprava na tem področju namenja ukrepom, s katerimi sistematično odpravlja ovire v grajenem okolju.

Maja smo sprejeli strategijo, ki ureja področje socialnega varstva vse do leta 2020. Vsebinske poudarke te strategije lahko strnemo v zmanjševanje tveganja revščine, povečevanje socialne vključenosti ogroženih in ranljivih skupin prebivalstva ter k izboljšanju razpoložljivosti, kakovosti, pestrosti, dostopnosti in dosegljivosti storitev, programov in drugih oblik pomoči.

In, ne nazadnje, mestni svet je sprejel dokumente, ki so bili podlaga za uspešno organizacijo največje športne prireditve v Ljubljani v zadnjih nekaj letih. Evropsko prvenstvo v košarki je v svet poslalo signal, da smo v Ljubljani, in širše, v Sloveniji, sposobni organizacije tudi najbolj zahtevnih prireditev.

V Svetniškem klubu Liste Zorana Jankoviča smo prepričani, da smo tudi mestne svetnice in svetniki s svojim delom dodali svoj kanček prispevka k temu, da se Ljubljanka in Ljubljančani tako dobro počutimo v našem mestu. Po raziskavi Eurobarometra, ki je bila objavljena oktobra letos, nas je namreč kar 90 odstotkov na splošno zadovoljnih z življenjem v Ljubljani. Po eni strani tako visok odstotek razumemo kot priznanje našemu dosedanemu delu, po drugi pa kot močno zavezo za naše dobro delo tudi v prihodnje.

Foto: Miha Fras

Ustanovna seja MS MOL v Veliki sejni dvorani Mestne hiše v ponedeljek, 8. 11. 2010.

SVETNIŠKI KLUB SOCIALNIH DEMOKRATOV

Breda Brezovar Papež, vodinja SK SD

Svetniški klub Socialnih demokratov (v nadaljevanju: SK SD) sta v začetku leta 2013 sestavljali dve svetnici, prof. dr. Metka Tekavčič in Breda Brezovar Papež, ter dva svetnika, Boris Makoter in Gregor Istenič. Prof. Tekavčičevo, ki je vodila SK SD, je 11. novembra 2013 kot mestna svetnica nadomestila Darja Krstič, vodenje kluba pa je prevzela svetnica Breda Brezovar Papež. Svetnice in svetniki SK SD ves čas mandata skušajo delovati odgovorno, povezovalno pa tudi kritično, še posebej pa si prizadevajo za ohranjanje pravic tistih družbenih skupin, ki so odrinjene na obrobje družbe brez svoje krivde.

S svojimi svetniškimi pobudami in vprašanji SK SD odpira vprašanja in hkrati predlaga rešitve za izboljšanje kvalitete življenja v Ljubljani. Svetniški klub aktivno sodeluje pri razpravah ob sprejemanju letnega proračuna, pri čemer so njegova prizadevanja usmerjena v zagotavljanje ustrezne stanovanjske politike in izgradnje neprofitnih stanovanj, ki jih v Ljubljani kronično primanjkuje, ohranjanja pravic na področju socialne in zdravstvene politike, zagotavljanja ustrezne komunalne infrastrukture, saj imamo v MOL še vedno hiše brez priključka na komunalni sistem in vodovod. Prizadevamo si, da bi poleg lepo urejenega centra mesta razvijali tudi druga manjša središča v mestu. Prebivalci zunaj območja mestne obvoznice se zdaj prevečkrat počutijo kot drugorazredni meščani.

Svetniki in svetnice SD namenjamo poleg rednega dela v Mestnem svetu tudi precej časa za pogovore z občani v četrtinskih skupnostih, družbenih organizacijah in društvih, da bi čim bolj pristno uveljavljali njihove pobude, predloge in s tem pomagali pri razreševanju perečih problemov.

Ljubljana je glavno mesto države, kar pomeni tudi dodatne izzive in potrebe, ki bi se morale kvalitetneje razreševati predvsem z boljšim sodelovanjem med MU MOL ter pristojnimi službami in ministrstvi na državni ravni. SK SD se zaveda, da je Ljubljana tudi univerzitetno mesto, a ima na področju povezovanja z Univerzo v Ljubljani še veliko neizkoriščenih možnosti. Pereč problem so tudi mladi, kar se posledično odraža tudi v družbeno nesprejemljivem vedenju, zato je SK SD predlagal celovito obravnavo mladinske problematike na MS MOL. Pri obravnavi strategije kulture in športa v Ljubljani je po našem mnenju potrebno podpirati vse tiste dejavnosti, ki zagotavljajo dostopnost in vključujejo najširši krog uporabnikov športnih in kulturnih programov, ter kreptiti njihovo raznolikost. Kot svetniška skupina se zato zelo dejavno vključujemo v razprave in odločanje, ki pomeni udeleževanje športa kot kakovostne prvine zdravega načina življenja na vseh ravneh in v različnih življenjskih obdobjih, ob tem pa se zavzemamo tudi za ustvarjanje pogojev za vrhunske športnike in ekipe.

Ob koncu leta 2013 želi SK SD meščanom in meščankam Ljubljane srečno in uspešno leto 2014.

SVETNIŠKI KLUB NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

Mojca Kucler Dolinar, vodinja Svetniškega kluba NSI

Dragi Ljubljancani, tudi v letošnjem letu sta bila mestna svetnika Mojca Kucler Dolinar in Anton Kranjc vaš glas v Mestnem svetu ob pomoči četrtnih svetnikov in predsednikov četrtnih odborov NSI ter različnih civilnih iniciativ. Naše stališče je, da je potrebno nameniti več pozornosti in finančnih sredstev četrtnim skupnostim. 17 svetniških vprašanj in 9 pobud ter številni amandmaji in predlogi, ki sta jih posredovala na letošnjih enajstih sejah Mestnega sveta, je odraz tega sodelovanja.

Opozorjanje na nerealen proračun MOL se je tudi letos pokazalo kot utemeljeno ob njegovemu rebalansu in končnem poročilu. Tudi zato naša nasprotovanja k nesmiselnemu trošenju, hkrati pa tudi spodbude k pospešeni prodaji zemljišč in poslovnih prostorov, ki jih občina ne potrebuje. Naš svetniški kljub se je postavil v bran vsem stanovalcem, ki živijo v stanovanjskih soseskah ob problematiki s pripadajočimi zemljišči.

Županu in mestni upravi dajemo jasno sporočilo, da je potrebno to področje reševati prednostno. Občina mora biti partnerica, in ne nasprotnica prebivalcev.

Ker nam ni vseeno, kako se bo slovenska družba razvijala v bodoče, smo se na pobudo številnih

meščanov, nevladnih in vladnih organizacij ukvarjali s problematiko pijančevanja v našem glavnem mestu. Udeležili smo se mnogih razprav ter pripravili *Osnutek Odloka o prepovedi uživanja alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač*. Strokovna in širša javnost je bila naklonjena temu odloku, vendar v večinsko županovnem mestnem svetu ni dobil podpore. Zavedamo se negativnih posledic, ki jih ima prezgodnje pitje alkohola na mladostnikovo zdravje, na slabši uspeh v šoli in slabše možnosti zaposlovanja, zato bomo s svojimi aktivnostmi nadaljevali.

Dragi Ljubljancani, ker vemo, da želite vedeti, kaj se dogaja in kakšna stališča zastopamo, si prizadevamo za neposreden prenos sej Mestnega sveta prek spleta in televizije. V ta namen smo pripravili petico »ZA« neposreden prenos sej ljubljanskega Mestnega sveta, ki jo lahko podpišete na naši spletni strani.

Dragi someščani, hvala Vam za Vaše sodelovanje. Želimo vam ponosen dan samostojnosti in enotnosti ter lepe praznike. Aktualne novice si oglejte na <http://www.nsiljubljana.si> ali se naročite na tedenske e-novice.

Skupaj izboljšajmo Ljubljano!

SVETNIŠKI KLUB DEMOKRATIČNE STRANKE UPOKOJENCEV SLOVENIJE

Meta Vesel Valentincič, vodinja SK DeSUS

V dosedanjem poteku mandata 2010–2014 sta svetnika Meta Vesel Valentincič in Aleš Kardelj na 24 rednih sejah in 8 izrednih sejah vedno aktivno sodelovala (magnetogrami sej na <http://www.ljubljana.si/si/mol/mestni-svet/seje/>). Vložila sta ● **16 pisnih pobud** (Svet za starejše, Svet za vprašanja invalidov, vrnitev malih trgovin s prehrano in storitvijo v mestna naselja, ustanovitev kreditnega sklada in zagotavljanje tehnične pomoči pri vgradnji osebnih dvigal v stavbah, nižjih od petih nadstropij, izgradnja trimstez, prilagojenih starejšim prebivalcem mesta, center medgeneracijskega sodelovanja in druženja, namestitve zbiralnikov za uporabljene injekcijske igle v enotah LL in ZD, parkirna mesta za invalide na trgu MDB, vrnitev prireditve kmečka ohcet, ureditev Ceste A. Bitenca, čiščenje odtočnih kanalov, imenovanje odbora za postavitev obeležij, najem za dejavnost razdelilnice hrane ...), ● **svetniška pobuda DeSUS o Ustanovitvi varuha pravic starejših v Ljubljani**; ● **15 pisnih in ustnih vprašanj** (razdelilnica hrane, sanacija Koseškega bajerja, obeležja polpretekle zgodovine, vrnitev ukradenih spomenikov in obeležij, ukinitvev parkirnih mest, zagovornik starejših, svet za starejše, prenova enote ZD Nove Fužine, postavitev

stalne razstave Sv. Urh, kanalizacija v Dolnicah, parkirna mesta za invalide na Kolodvorski); ● **7 amandmajev** na proračun MOL na področju sociale, zdravstva in izobraževanja; ● **več vprašanj** o delu mestnih služb, odločitvah župana in o tem **izrazila mnenje** (<http://www.ljubljana.si/si/mol/mestni-svet/seje/> magnetogrami sej in dnevni mediji).

SK DeSUS je organiziral: ● **3 uspešne tematske večere** (Kakovost bivanja starejših občanov v mestu Ljubljana, Kultura v Ljubljani, Medgeneracijsko sodelovanje) in **1 neuspešnega** (Vsebinska priprava na 8. kongres DeSUS kljub predhodni potrditvi in večkratnemu usklajevanju termina se predsednik DeSUS srečanja ni udeležil); ● **3 odmevne okrogle mize**: Kakovost bivanja starejših v Ljubljani, Medgeneracijsko sodelovanje, Koseški bajer (več avdio- in videoprispevkov ter časopisnih člankov); ● **Klub svetnikov DeSUS**, katerega člani so svetniki v ČS (17) in predstavniki DeSUS v komisijah in odborih MOL (3), vodja Anton Kastelic, ● **dvakrat mesečno** v prostorih SK na Kersnikovi 6/VI srečanje z volivci, simpatizerji in člani DeSUS; ● **strokovne odbore**, ki so v podporo delovanju SK DeSUS; ● **brezplačno svetovanje** (pomoč pri pisanju vlog ...).

Grafični ateljeji Joana Miroja *Razstava v Galeriji Kresija*

Stane Jagodič

V oddaljeni preteklosti je pojem grafika v sklopu umetniškega ustvarjanja pomenil v smislu tehnike in kreacije dokaj ozko področje. Samo v barvitosti je dolgo časa prevladoval monokromatski grafični pristop. Z uporabo fotografije, offset tiska, sitotiska, napredovanja tiskalnih strojev in digitalnega tiska se je reproduktivna grafika zelo razmahnila in praktično prodrla v vse pore življenja. Pestri tehnični pristopi so razvidni tudi na razstavi *Grafični ateljeji Joana Miroja*, spremljevalni razstavi 30. Grafičnega bienala Ljubljana 2013 v Galeriji Kresija.

Slavni španski slikar, grafik in kipar Miro je na stara leta mestu Palma, v katerem je dolga leta ustvarjal, poklonil svoje posestvo, ateljeje in tako je nastala inštitucija Fundacio Pilar i Joan Miro a Mallorca. Na umetnikovo željo v teh ateljejih ustvarjajo številni španski in tuji ustvarjalci, katerih dela sestavljajo stalno zbirko. Kulturni producent fundacije Joan Oliver Argeles in grafični mojster je zapisal: »Bolj tradicionalne umetniške ideje in drzne eksperimentalne raziskave lahko sobivajo v istem okviru. Cilj, za katerega si je vsa leta prizadevala fundacija, je natančno ravnovesje med spominom in inovacijo, torej med spoštovanjem do tradicionalnih tehnik in intenzivno željo po sodobnosti.«

Na razstavi je zastopanih 5 avtorjev, s tremi deli pa je predstavljen tudi lavreat Miro z motivi iz serije Els Gossos (Psi), 1979, ki predstavljajo kompozicije grafičnega postopka. Kompozicije kažejo zelo prepoznaven slog katalonskega umetnika, ki mu fantazije in otroške sproščenosti ni manjkalo. Drugi razstavljalci so Wolf Vostell (Nemčija), Wayne Chroters (Avstralija), Patricia Gomez in Maria Jesus Gonzalez (Španija), Antoni Miralda (Španija) in Grupa Democracia (Španija). Razstavljalci so multimedijsko usmerjeni, svoje ideje pa torej predstavljajo tudi s pomočjo grafike.

Wolf Vostell, popularen nemški umetnik, je predstavljen z ekspresivnimi črno-belimi motivi z naslovom *Sa-rajevo, 3 Fluxus Pianos*, 1995, v tehniki offset, jedkanico, kjer kombinira ročno potezo, ter fotografijo in se na svojstven način odziva na sarajevsko kalvarijo. Vsebinsko so zelo zanimive fotografike, digitalni odtisi avtorice Patricie Gomez in Marie Jesus Gonzalez z motiviko *Mrtvi čas*, 2011; gre za projekt, ki je potekal v opuščnem zaporu v Palmi de Mallorca. Predstavile so tudi ogromno tridimenzionalno grafiko *7 vrat*, 2011, svitek, ki je mešanica tiska in postrganega ometa na platno. Digitalni tiski na papirju, ki predstavljajo opuščene celice, delujejo metafizično.

Tudi multimedijska angažirana grupa Democracia se predstavlja s serijo fotografik, digitalnim tiskom z naslovom *Biti in trajati*, 2010, katere motivika je nastala na pokopališču v Madridu in opozarja na borbe, ki so se borili za boljši svet, zdaj pa ležijo pod zemljo in so pozabljeni.

Nenavadno je poslanstvo umetnika antropobiologa Antonia Miralda, ki je predstavljen z motivom *Želodčni krompir po Miroju*, digitalni tisk in sitotisk, 2012. Monumentalni motiv v obliki diptiha v osnovi predstavlja Mirojevo risbo, ki jo prekrivajo röntgenske slike želodca. Njegova motivika v različnih izvedbah na splošno sloni na kulinariki, gastronomiji, ki jo uprizarja tudi performativno-ceremonialno, ritualno (*Eat Art, Food Pavilion*). Wayne Crothers je predstavljen z odtisom na veliko platno, ki ga je poimenoval *Otok*, 2001, in je nastal po neposrednem doživetju otoka Mallorce in končno ustvarjanja pokojnega Miroja. Monumentalni odtis skladne barvitosti je umetnik dopolnjeval z ročnimi posegi, zato linearno razgibana kompozicija deluje tudi haptično.

Foto: Dunja Wedam

Razstava *Grafični ateljeji Joana Miroja* v Galeriji Kresija.

Maja Haderlap v Mestni knjižnici Ljubljana

Nada Breznik

Slovenski center PEN je s podporo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu v začetku novembra pripravil pogovorni večer s koroško pisateljico Majo Haderlap, rojeno v Železni Kapli na avstrijskem Koroškem, avtorico romana *Angel pozabe* - slovenskega teksta, napisanega v nemščini, kot je sama v razgovoru večkrat poudarila. Knjižnica Otona Župančiča v Ljubljani je bila 5. novembra pretesna za številne stanovske kolege, kulturnike in ljubitelje literature. Mnogi so neobičajno dolg pogovor, ki ga je z avtorico in prevajalcem v slovenščino, Štefanom Vevarjem, vodila pisateljica Barbara Simoniti, spremljali stoje na hodniku in v dvorani ali sede na tleh.

Angel pozabe je pisateljčin romaneskni prvenec. Pred tem je v slovenščini izdala dve pesniški zbirki, *Zalik pesmi*, leta 1983, in *Bajalice*, leta 1987. Za *Bajalice* je prejela nagrado Prešernovega sklada. Roman *Angel pozabe* je bil leta 2011 nagrajen s prestižno nemško literarno nagrado Ingeborg Bachmann, kasneje so sledile številne druge nagrade v nemškem kulturnem prostoru: nagrada Bruno Kreisky za politično knjigo leta 2011, nagrado fundacije Ravensburger Verlag za najboljši družinski roman, nagrada mesta Rauris, salzburške deželne vlade. Vse to je pripeljalo do velikega števila natisnjenih izvodov, številne naklonjene kritike in zavidanja vreden krog bralnega občinstva.

Lepa, dinamična, elegantna, odprta, duhovita in odkrita je Maja Haderlap odgovarjala na vprašanja o svojem romanu, ki mu je zadnji dve leti, kot se je sama izrazila, »služila« na dolgi literarni turneji, o svojem delu v gledališču in o načrtih, o rabi in pomenu obeh jezikov za literarno ustvarjanje in vsakdanje življenje, pa tudi o dilemah in strahovih med odločanjem za prijavo na tekmovanje za nagrado Ingeborg Bachmann. Oba s prevajalcem Štefanom Vevarjem sta spregovorila o negotovostih in zadregah obeh pred pričetkom prevajanja, ki sta se razblinili že po prvem prevedenem odlomku in preobrazili v zaupanje in sodelovanje.

V *Angelu pozabe* je avtorica strnila pripoved o borbi koroških partizanov proti nemškemu okupatorju in pripoved o sebi in svoji družini ter posledično, neizbežno, o položaju slovenske manjšine in slovenskega jezika v nemško govorečem prostoru. Za mnoge je dvignila tančico nevednosti za zgodovinske dogodke v središču Evrope, mnogi Korošci so v njenih likih prepoznali sebe. Nemški jezik ji je omogočil potrebno razdaljo, ščit pred čustvovanjem in ranljivostjo, namesto tega, iskanje pravih izrazov za čustva, stvaren vpogled v otroštvo in odrasčanje. Nostalgija, melanholija, poetičnost romana so se brusili med pisanjem, like je klesala in izdelala med pisanjem, pretresljiva in intimna zgodba, je postala, kot se to z literarnimi umetninami dogaja, samostojen, zaključen organizem.

Razpravljavci iz občinstva so pisateljici ob koncu izrekli čestitke in občudovanje. Sklepna, morda nekoliko grenka in tiše izrečena ugotovitev je bila, da žgoča tema in močnejši roman ne bi nikoli dosegli takšne sprejetosti in odmevnosti, ne bi dosegli in odprli oči toliko bralcem, če bi bilo delo napisano v slovenskem jeziku.

Jožka Hegler: Prizadevanje za boljše razumevanje delovnih procesov in boljšo komunikacijo navznoter in navzven

Foto: Robert Ribič

Direktorica Mestne uprave Jožka Hegler

Katerih najpomembnejših nalog ste se najprej lotili, odkar ste oktobra lani kot direktorica prevzeli vodenje Mestne uprave Mestne občine Ljubljana?

Najprej so bile potrebne nekatere korekture pri organizaciji sistemizacije, ki jih pravkar vključujemo v novi Odlok o organizaciji dela Mestne uprave MOL, ki naj bi ga januarja obravnaval Mestni svet. Tako je na primer Odsek za kmetijstvo zdaj še del Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet, gre pa vendarle za tipično delovanje, ki je povezano z okoljem, ohranjanjem in kultiviranjem zaledne mestne krajine. Tak primer je tudi Urad za mladino, ki ga bomo umestili v Oddelek za kulturo, ker je glavna rdeča nit njihovega delovanja kultura. Nekatere službe se zdaj podvajajo, zato bo treba to racionalizirati, predvsem pa mi gre za to, da bi sodelavci posameznih oddelkov in služb bolje razumeli delovne procese, v katerih sodelujejo znotraj Mestne uprave kot celovitega servisa v dobrobit meščank in meščanov Ljubljane.

O vas gre med sodelavci glas dobre mame, ki se vas je držal tudi na Javnem stanovanjskem skladu. Ali to pomeni, da deluje uprava kot dobro uigran orkester brez notranjih konfliktov?

Za 99 odstotkov sodelavcev lahko rečem, da je njihova pripravljenost za delo odlična, ostajajo na delu prek delovnega časa, imamo pa nekaj cvetk, ki se ne zavedajo, da je imeti redno plačo in redno delo – privilegij. Tudi za take primere pa so mi vseeno ljubši mehki ukrepi kot represivni: opomin,

pojasnilo, kaj ni prav, potem šele disciplinski postopek, če res ne gre drugače. Predvsem pa smo odločeni biti pozornejši pri zaposlovanju, saj vsak konflikt hitro postane pravni problem.

Ima občina dovolj sodelavcev za vse svoje naloge?

Zaradi vedno več birokratskih postopkov je dela več, kot ga zmoremo opraviti. Zelo veliko delovnega časa porabimo za dnevno odgovarjanje na številna vprašanja občanov, medijev in nadzornih služb. Po Zakonu o izvrševanju proračuna ne smemo dodatno zaposlovati, zato zdaj le nadomeščamo tiste, ki gredo v pokoj, čeprav bi bilo za sam delovni proces bolje, če bi se imeli novi sodelavci možnost uvajati mesec ali dva ob sodelavcu, ki odhaja.

V javnosti pogosto prihaja do pomislekov, da Mestna uprava kljub svoji pravni službi porabi preveč denarja za delo zunanjih odvetnikov, ali morda razmišljate o lastnem občinskem pravobranilstvu?

Razmišljamo tudi o tem, vendar menimo, da ni gospodarno varčevati pri uporabi znanja, ki vedno nekaj stane. Notranja pravna služba ima drugačno specializirano znanje kot zunanji odvetniki z veliko izkušnjami in dobro argumentiranimi precedenčnimi primeri, predvsem pa je treba vedeti, da nekaj pomeni tudi dobro ime odvetnika in njegova mreža zvez.

Kako sodelujete z drugimi evropskimi mestnimi upravami in kako poteka sodelovanje s slovenskimi občinami?

Zelo intenzivno in plodno sodelujemo predvsem članice ožje skupine, ki se povezujemo okrog Dunaja: poleg naše Mestne uprave še Budimpešta, Praga, Bratislava in Zagreb. Dunaj nas motivira za sodelovanje in omogoča izobraževanje na področju vseh ravni lokalne samouprave, o tem, kako voditi medijske kampanje za doseganje sprememb, o varnostni preventivi, o stanovanjskem področju ipd., pri tem pa si dobre prakse izmenjujemo. Znotraj države pa sodelujemo predvsem v okviru Združenja mestnih občin Slovenije. Prizadevamo si za status reprezentativnosti, saj gre pri mestnih občinah za povsem drugačen profil in obseg delovanja. Mestne občine imamo gledališča, knjižnice, poklicne gasilske brigade, javna podjetja in v vsakem pogledu kakovosten javni servis s takim obsegom nalog, da bi bile nujno upravičene do večjega deleža državnih sredstev, manjše občine pa so teh obveznosti razbremenjene. Od predlaganega združevanja občin bi imeli korist prav občani in občanke manjših občin, ki bi tako dobili boljši javni servis, soodločali bi lahko enako kot zdaj, država pa bi imela nad vsemi boljši pregled. Prav urbana središča so pod izrazito budnim nadzorom države, četudi imajo največji razvojni potencial.

Kakšnih sprememb bi si želeli v delovanju mestne uprave?

Če bi bili manj obremenjeni, bi lahko razmišljali o certifikatu odličnosti, kot ga imajo nekateri javni zavodi in podjetja. Predvsem bi si želela, da bi lahko več naredili v kulturi odnosa do občanov in občanov, zato poteka izobraževanje za vse sodelavce o tem, kaj so osebni podatki, kaj so informacije javnega značaja, kdaj govorimo o mobingu in podobno. Morali bi doseči predvsem to, da bi se znali bolje poslušati tako v notranji komunikaciji kot v odnosu do meščank in meščanov.

»Mesto s srcem«

Staša Cafuta Trček

Tudi brez evropskega košarkarskega prvenstva, ob katerem se je Ljubljana izkazala z izjemnim gostoljubjem in sijajno organizacijo tekmovalnih in spremljevalnih dogodkov, bi se najbrž turistični obisk v Ljubljani še naprej povečeval, saj so turisti iz vsega sveta očitno naše mesto odkrili kot povsem nepričakovan unikaten otok dinamične kulture in neokrnjene nature. Tisti, ki ostanejo dlje, kot na primer tuji študentje, Ljubljano doživljajo kot intimen prostor za ustvarjanje in kontemplacijo, poslovnežem in popotnikom z načrtom pa se posebej prikupi ulično dogajanje – v decembru čarobno praznična svetlobna scenografija – vselej pa občutek domačnosti, sprejetosti in varnosti med ljubeznivimi domačini.

Thomas Israel, umetnik, Bruselj, Belgija

Prvič sem tukaj. Na prvi pogled se mi zdi, da je v vašem mestu zelo lepo živeti. Živahno, lepo, urejeno, preprosto, čisto mesto. Spominja me na Švico. Žal se že jutri po treh dneh odpravljam naprej na Dunaj. Naj omenim, da so za turista v mestu zelo pomembni dobra kava in dobra hrana. V starem delu mesta sem našel prijetne lokale, ki so zadovoljili moja pričakovanja.

Kika Nicoleta, umetnica, Zürich, Švica

V galeriji Photon sodelujem pri projektu z naslovom Exquisite Corpse Video Project. V Sloveniji sem prvič in z veseljem sem se odzvala povabilu zavoda Kolektiva. Rada bi pohvalila njihovo profesionalnost pri organizaciji. Ljubljana je zelo prijazno mesto za umetnike. Zdi se mi, da so tukaj dobri pogoji za ustvarjanje. Da je tukaj nepotrebnega stresa zelo malo. Kot velik plus vidim možnost rekreacije in uživanja v naravi na vsakem koraku. Ljubljana in njena okolica je obdana z drevesi in gozdovi.

Bozidar Otašević, policist, Beograd, Srbija

Ljubljana kot tudi celotna Slovenija je čista, ljudje so prijazni, narava je taka, kot da bi jo kdo naslikal. Všeč mi je tudi del Slovenije, kjer so hribčki, na njih pa vinogradi, ki dajejo vaši deželi poseben čar. Zdi se mi, da je turizem pri vas izredno pomembna gospodarska panoga in da se pri vas veliko vlaga v razvoj turizma. Arhitekturno me Ljubljana spominja na Beograd, le da je moje mesto veliko večje kot vaše. Pa tudi nočno življenje je pri nas bolj pestro kot pri vas.

Kateryna Makogon, prostovoljka, Kijev, Ukrajina

Mislím, da ljudje, ki pravijo Parizu mesto ljubezni, še niso bili v Ljubljani. Je prijetno, majhno mesto z veliko intimne in romantike. Ulice z zgodovinskimi stavbami, nešteti unikatni mostovi, ki povezujejo bregove ob Ljubljanici, lesene ladjice pričarajo posebne občutke. Vse te posebnosti in številni drobceni detajli delajo Ljubljano tako drugačno in posebno. Ko je mesto polno, turist opazi veliko nasmejanih obrazov. Ko mesto spi, je izredno tiho in človek se počuti kot v varnem zavetju.

Elina Psykou, direktorica filma, Atene, Grčija

V Ljubljano sem prispela na povabilo organizatorjev filmskega festivala LIFFE, saj je bil na programu tudi film z naslovom *The eternal return of Antonis Paraskevas*, ki sem ga soustvarjala. Tukaj sem prvič. Kljub temu, da ni na vidiku sonca, se dobro počutim. Odkrila sem Klobasarno in izvedela, da gre za vašo avtohtono jed, imenovano kranjska klobasa. V Ljubljani bom ostala štiri dni in veselim se, da jo bom malo bolje spoznala.

Zorana Jagodić, profesorica, Zagreb, Hrvaška

Zmeraj ko govorim o Ljubljani, ji rečem »ljubljena Ljubljana«. To je mesto po mojem okusu. Mesto s srcem. Vsak moj prihod v vaše mesto je zame kot darilo. Že od prvega srečanja sem jo vzela za svojo. Rada imam njene ulice, všeč mi je pogled z gradu, všeč mi je vonj Tivolija, Ljubljana je posebna reka ... Včasih sem zaradi doktorata bolj pogosto prihajala v Ljubljano, nato nekaj časa nisem. Pred kratkim sem si obljubila, da bom ponovno prihajala sem, saj me vedno znova, ko sem tukaj, preplavi lepa energija, kot v lepi pravljici.

Simone Zanchini, glasbenik, Rimini, Italija

Ljubljano sem prvič obiskal pred mnogimi leti. Spomin se leta 1999, ko je bila manj internacionalna, bolj slovenska. Danes je Ljubljana kot katerakoli druga evropska prestolnica. Spominjam se tudi vaše denarne valute tolar. Saj veste, tudi to je čar države, da ima svoj denar. Kot že rečeno, evropske države in njihove prestolnice so si vedno bolj podobne. Je to dobro? Sicer pa sem mnenja, da ima Slovenija zelo dober potencial za razvoj na vseh področjih, a ne vem zakaj veliko stvari ne izkoristi.

Ivana Kaurlo, fotografinja, Reka, Hrvaška

Ljubljana je mesto, v katero sem se v hipu zaljubila. Všeč mi je arhitektura, ob kateri človeku zastane dih, ter njeni prebivalci, ki so zelo dostopni in preprosti. Me pa na vaše mesto vežejo študentska leta. Tukaj sem namreč študirala na visoki šoli uporabnih umetnosti, smer digitalni mediji – fotografija. Profesorji so se zelo individualno posvečali vsakemu študentu in iz nas potegnili naš maksimum. To je bilo obdobje, ki se spominjam z nasmehom v srcu.

Fotografije: Staša Cafuta Trček

Thomas Israel

Elina Psykou

Kika Nicoleta

Zorana Jagodić

Bozidar Otašević

Simone Zanchini

Kateryna Makogon

Ivana Kaurlo

Foto: Nik Rován

Letošnja častna meščana Štefka Drolc in Jurij Gustinčič, dobitniki nagrad Mirjana Borčić, Katjuša Popović, Janez Čuček in Joco Žnidaršič ter dobitniki plaketa Ana Vehar, Društvo Ljubljanski oktet, Zveza prijateljev mladine Moste-Polje, Center za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič Draga, Ženski pevski zbor Kombinac in Dijaški dom Ivana Cankarja na slovesni seji Mestnega sveta 9. maja 2013.

Fotografiji: Nik Rován

Celovita obnova ZDL Enota Bežigrad, PE Črnuče je prinesla preureditev 1. nadstropja in kletne etaže, izgradnjo 2. nadstropja, nadstrešnice za odpadke in dvigala, postavitev agregata za nepretrgano napajanje stavbe z električno energijo in zamenjavo pohištvene opreme.

Fotografiji: Nik Rován

Predstavitve 7. brošure iz serije Zdravo mesto Mavrična Ljubljana s kulturnim programom v Mestni hiši.

Foto: Nik Rován

Tudi letos je MOL predstavila svoje programe za starejše na Festivalu za 3. življenjsko obdobje.

Foto: Nik Rován

Na konferenci *Dostopnost grajenega okolja, informacij, komunikacij in storitev za osebe z oviranostmi* so bila poleg Ljubljane predstavljena tudi mesta iz JV Evrope.

Foto: arhiv MOL

Ljubljana je podpisala Dublinsko deklaracijo na evropskem vrhu aktivnega staranja.

Foto: arhiv LL

Slušna zanka v Lekarni Ljubljana pri Polikliniki.

Foto: Nik Rován

Lekarna Polje na Cesti 30. avgusta 2 je prenovljena in povečana na 190 m².

Foto: Nik Rován

Tipna maketa na Ljubljanskem gradu z napisi v brajci za lažjo orientacijo slepih.

Foto: arhiv PDG Bizovik

Novo gasilsko vozilo s cisterno PGD Bizovik.

Mestni svet MOL

Mestni svet MOL se je v letu 2013 sestal na 10 rednih in 3 izrednih sejah. Za učinkovit potek sej so zaslužne temeljite obravnave pripravljenega gradiva na odborih Mestnega sveta; mestni svetniki in svetnice so se sestali na 139 sejah odborov, od tega na 126 rednih in 13 izrednih sejah. Poleg urbanističnih aktov in dveh rebalansov proračuna za leto 2013 je Mestni svet v letu 2013 med drugim sprejel tudi:

- Akcijski načrt »Starosti prijazna Ljubljana« za obdobje od 2013 do 2015;
 - Akcijski načrt »Ljubljana – občina po meri invalidov« za obdobje od 2013 do 2014;
 - Strategijo razvoja socialnega varstva v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2013 do 2020;
 - Načrt trajnostne mobilnosti – Strategije elektromobilnosti v Mestni občini Ljubljana;
 - Odlok o občinskih cestah v Mestni občini Ljubljana;
 - Sklep o sofinanciranju Evropskega košarkarskega prvenstva 2013
 - in Odlok o urejanju in oddaji zemljišč Mestne občine Ljubljana za potrebe vrtničarstva.
- Na slavnostni seji 9. maja je MS MOL imenoval nova častna meščana: dramsko igralko **Štefko Drolc** in novinarka **Jurija Gustinčiča**, ter podelil 4 nagrade in 6 plaket glavnega mesta Ljubljane.

Zdravstvena in socialna varnost

Mestna občina Ljubljana oz. njen področni Oddelek za zdravje in socialno varstvo posebno skrb (OZSV) posveča ranljivim skupinam prebivalstva. Z zbranimi podatki o tej skrbi se je seznanil Mestni svet v ● **Poročilu o aktivnostih Mestne občine Ljubljana za starejše v obdobju od 2010 do 2012 in Akcijskem načrtu »Starosti prijazna Ljubljana«** za obdobje od 2013 do 2015, ● **Poročilu o uresničevanju Akcijskega načrta »Ljubljana – občina po meri invalidov«** za obdobje od 2011 do 2012 in Akcijskem načrtu »Ljubljana – občina po meri invalidov« za obdobje od 2013 do 2014. ● V letu 2013 je nastal tudi temeljni dolgoročni dokument **Strategija razvoja socialnega varstva v Mestni občini Ljubljana** za obdobje od 2013 do 2020 (obravnavan in potrjen v Mestnem svetu MOL maja 2013). ● MOL se je ponovno uspešno predstavila s programi za starejše na **Festivalu za tretje življenjsko obdobje**; OZSV je koordiniral program v sodelovanju z vso mestno družino. ● Svoje dejavnosti je OZSV predstavil tudi na Študentski areni 2013, med drugim je aktivno sodeloval tudi: ● **na 4 mednarodnih posvetih in konferencah** (Poljska, Turčija, Avstrija, Irsk); ● v Dublinu je Ljubljana podpisala **Dublinsko deklaracijo** in se s tem še dodatno zavezala k ustrevarjanju pogojev za starosti prijazno mesto. ● Zdravstveni dom Ljubljana je prejel akreditacijo po **mednarodnem standardu kakovosti DIAS za primarno raven zdravstva** (november 2013), kar ga, skupaj s certifikatom kakovosti ISO 9001:2008, ki ga je prejel februarja 2010, uvršča v vrh slovenskega primarnega zdravstva. ● Od januarja do avgusta je **denarno pomoč** prejelo 3.632 prejemnikov (za pomoč je za leto 2013 načrtovanih 920.600 €), ● načrtovana sredstva za **82 družinskih pomočnikov** pa letos znašajo 790.000 €. ● Za zagotavljanje zdravstvenega in socialnega nadstandarda MOL **sofinancira tudi vrsto programov nevladnih organizacij** (varovanje zdravja, programi, namenjeni otrokom in mladim, starim, ljudem s težavami v duševnem zdravju, ljudem z različnimi oblikami oviranosti, ljudem, ki se srečujejo s tveganji za nastanek ovisnosti, ljudem in njenimi posledicami, ženskam in otrokom, žrtvam nasilja, istospolno usmerjenim, ljudem s težavami zaradi uživanja dovoljenih in nedovoljenih

drog, ljudem z motnjami hranjenja, Romom in Rominjam, imigrantom in imigrantkam, umirajočim ter preventivi in varovanju zdravja vseh skupin prebivalstva (v skupni višini 2.408.700 €). ● V letu 2013 je OZSV organiziral tudi **več strokovnih posvetov oz. dogodkov** (o demenci, o dostopnosti grajenega okolja, informacij, komunikacij in storitev za osebe z oviranostmi, dogodek ob izidu brošure Mavrična Ljubljana in osrednji dogodek v okviru mednarodnih dni akcij proti nasilju nad ženskami). ● **Redno izdajateljsko dejavnost OZSV sta letos obogatili 2 publikaciji**: ● dopolnjena zloženska *Pomoč v socialni stiski – o organizacijah in storitvah, ki se izvajajo v MOL*, in *Mavrična Ljubljana*, 7. brošura iz serije publikacij Ljubljana – Zdravo mesto. ● Za našete programe in investicije je bilo letos na voljo **16.056.000 € proračunskih sredstev**, v letu 2014 pa je predvideno povečanje na 16.648.421 €. ● **Infrastrukturne pridobitve**: ● **Obnova ZDL, Enota Bežigrad, PE Črnuče** (preureditev 1. nadstropja, kletne etaže, izgradnja 2. nadstropja, nadstrešnica za odpadke, dvigalo, postavitev agregata za nepretrgano napajanje objekta z električno energijo, zamenjava pohištvene opreme. Vrednost naložbe: 1.515.252 €, MOL: 1.198.215 €, ZDL 313.037 €), ● **izgradnja dvigala v ZDL, Enoti Moste-Polje, PE Polje** (dvigalo je donacija Lekarne Ljubljana, vrednost naložbe: 66.429 €), ● **prenova šolskega dispanzerja in laboratorija v ZDL, Enota Moste-Polje** (tudi nakup nove pohištvene opreme; vrednost naložbe ZDL: 351.773 €), ● **prenova in povečanje Lekarne Polje** (po prenovi lekarna meri 190 m²; nova oprema in pohištvo; vrednost naložbe: 330.000 €), ● **slušne zanke v 4 enotah Lekarne Ljubljana** (lekarna pri Polikliniki - dežurna lekarna, Lekarna Polje, Lekarna Trnovo in Centralna lekarna; vrednost naložbe v 3 enotah: 2.500 €), ● **obnova Vile Urška na Poljanski cesti 97** (za izvajanje dejavnosti **Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana**, zaključek del predvidoma konec avgusta 2014, tudi nova pohištvena oprema; vrednost naložbe MOL: okvirno 600.000 €), ● **tipna maketa Ljubljanskega gradu** (postavitev tipne makete Gradu z napisi v brajci za lažjo orientacijo slepih; vrednost naložbe MOL 24.240 €).

Varnost življenja in lastnine

Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo je tudi letos učinkovito deloval pri reševanju življenj in zaščite lastnine. ● **Javna gasilska služba** je letos posredovala v 1.918 primerih, od tega Gasilska brigada Ljubljana v 1.611 in prostovoljna gasilska društva v 307 primerih. ● **Dve večji intervenciji na območju MOL** v letu 2013: ● 22. maja **izpust utekočinjenega naftnega plina ob Tržaški cesti**. Evakuiranih je bilo 230 oseb. ● 29. julija je **neurje prizadelo celotno območje MOL**. Javna gasilska služba je v samo 7 urah posredovala v 128 primerih. Na 55 objektih je bila odstranjena poškodovana kritina, in strehe prekrte, v 66 primerih odstranitev podprtih drevov. Prizadelo tudi dva objekta v lasti MOL: ● **OŠ Kašelj** (veter odkril 15 m² strešne kritine iz pločevine) in **Pionirski dom** (odkrite 500 m² strehe). Na obeh objektih so gasilci streho zavarovali s pokrivnimi materiali (folijo). **Pri reševanju je sodelovalo 270 gasilcev iz prostovoljnih gasilskih enot in Gasilske brigade Ljubljana ter 3 zaposleni na OZRKO**. ● Javna gasilska služba je 12. avgusta na zahtevo Uprave RS za zaščito in reševanje v skladu z državnim načrtom zaščite in reševanja in z odobritvijo župana Zorana Jankovića **sodelovala pri iskanju in gašenju žarišč požara na**

dosežki 2013

pobočju Trstelja na Krasu. Pomoč je smela obsegati 1/3 moštva in sredstev Javne gasilske službe MOL. Pri pomoči so sodelovali: Poveljnik GZL Cvetko Šumec, vodja intervencije, Enota MOL za podporo vodenju, uslužbenka Oddelka za zaščito, reševanje in civilno obrambo MOL, enota za logistiko, enota za nudenje prve pomoči, enota gasilcev, sestavljena iz članov prostovoljnih gasilskih društev Bizovik, Brdo, Črnuče, Ježica, Ljubljana-mesto, Zgornji Kašelj, Medno, Podgorica-Šentjakob, Rudnik, Zadobrova- Sneberje-Novo Polje, Šentvid, Tacen in Zgornja Šiška, skupaj 85 pripadnikov enot z 21 vozili. Gasilci so ves dan pregledovali pogorišče (okrog 50 ha površine), iskali žarišča, jih prekopalvali in gasili z vodo. Okrog požarišča so preventivno sčistili do 2 m velik požarni rob zaradi morebitne možnosti ponovnega vžiga. Poškodb gasilcev ni bilo! Stroške posredovanja je pokrila država.

● **Posredovanje gasilcev pri požarih v stanovanjskih hišah:** ● na Malovi, ● Veršičevi, ● Vodnikovih, ● Gospodinskih in ● Grablovičevi ulici. Stanovalec so po potrebi priskrbeli interventno nastanitev. ● **Protipoplavni ukrepi:** ● preventivna sečnja rastlinja ob strugi Gradaščice od brvi na Mokriški ulici do izliva v Ljubljano, ● čiščenje kanalov na Ljubljanskem barju, ● Ilovič in ● Rakovi Jelši. ● Potekali so pogovori med Vlado RS in MOL glede sprejetja in izvedbe »Državnega prostorskega načrta za povečanje poplavne varnosti na področju Ljubljane, Dobrove in Polhovega Gradca«. ● **Usposabljanje pripadnikov različnih reševalnih enot in služb za opravljanje strokovno zahtevnih in odgovornih nalog:** ● Različna usposabljanja so trajala skupaj 30 dni, udeležilo se jih je 568 pripadnikov različnih reševalnih enot (vodniki reševalnih psov na 15. mednarodni vaji vodnikov reševalnih psov, ekipe prve pomoči in nujne medicinske pomoči, gasilci na usposabljanju za delo z motorno žago in delo na višini, reševanje na in iz vode itd.). ● **Nove pridobitve:** ● Javni gasilski službi MOL je bilo letos zagotovljeno nadomeščanje izrabljenih gasilskih vozil (6) in reševalne opreme v skupni vrednosti 900.000 €. ● GBL – gasilsko vozilo za gašenje in reševanje, ● manjše vozilo za tehnične intervencije in ● kombinirano vozilo (sredstva MOL prek Požarnega sklada), ● PGD Ježica – orodno vozilo, ● GD Ljubljana Rudnik – gasilsko vozilo za prevoz moštva, ● PGD Podutik-Glince – gasilsko vozilo-avtocisterna 16/60 (70–80% sredstev MOL, preostalo društva).

Vzgoja in izobraževanje

Leto 2013 je bilo za področje vzgoje in izobraževanja (zanj skrbi Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje, OPVI) še eno zelo uspešno leto. ● Po več letih so ob stalnem povečevanju investicij in urejanju dodatnih prostih mest **uspešno zagotovili prostor v vrtcih za vse ljubljanske otroke**, ki so ob začetku šolskega leta 2012/13 izpolnjevali vse pogoje, tako starostnega (vsaj 11 mesecev v septembru) kot pogoja stalnega prebivališča in stalnosti, vsaj 15 mesecev v Ljubljani. Le 157 otrok še nima zagotovljenega vrta, ker starši želijo samo točno določeno lokacijo (123) ali pa so letnik 2013 (39) in še nimajo starostnega pogoja za vstop v vrtec; zanje bo zagotovljen prostor najpozneje za začetkom šolskega leta 2013/14. ● Zagotovljen je najmanj enak standard v vseh ljubljanskih javnih vrtcih in šolah ter drugih institucijah s področja vzgoje in izobraževanja. ● V preteklih letih je področni oddelek po že uspešnih prijavah na razpise ministrstva **za sofinanciranje investicij pridobil skupaj skoraj 3,5 mio € nepovratnih sredstev, zlasti za**

razpise varčne rabe energije URE in na evropska sredstva za energetske obnove javnih občinskih stavb. ● Široko mrežo javnih vrtcev in šol širijo nove pridobitve in široko sodelovanje z nevladnimi organizacijami na vseh področjih vzgoje in izobraževanja otrok in mladine ter pedagoških delavcev, za katere je bil septembra ustanovljen

Izobraževalni center za strokovne delavce Ljubljana, ki se osredotoča na usposabljanje tistih strokovnih delavcev, ki delajo z otroki s posebnimi potrebami. ● Podeljena je bila **že 687. štipendija za nadarjene dijake in študente** in

● **uspešno zaključenih že 25 let mladinskega raziskovalnega dela**; ob tem je izšel zbornik. V študijskem letu 2012/2013 je MOL s štipendiranjem podpirala pri študiju na srednjih šolah in fakultetah doma in v tujini 208 štipendistov: 35 dijakov, 155 študentov na študiju v Sloveniji (108 na dodiplomskem in 47 na podiplomskem študiju) in 18 študentov na študiju v tujini (11 dodiplomskih in 7 podiplomskih študentov). V letu 2013 je diplomiralo 25, magistriralo 9 študentov, 1 študentka pa je zaključila doktorski študij. Po 15. javnem razpisu bo letos podeljenih **90 novih štipendij** (16 dijaških, 40 študentskih za dodiplomski in 21 za podiplomski študij v RS, 4 za dodiplomski in 9 za podiplomski študij v tujini).

● Štipendiranje poteka že 15 let, štipendisti se združujejo v **Klubu ljubljanskih štipendistov**, ki deluje že 10 let in vsako leto na Gradu pripravi tradicionalni novoletni koncert.

● MOL sofinancira tudi **preventivne programe za mlade v okviru Urada za mladino**. Za sofinancirane programe prek javnega razpisa na področju mladih je bilo v letu 2013 na voljo 410.802 € za 107 sofinanciranih projektov in programov. Del sredstev je namenjen tudi sekundarnim preventivnim programom za mlade in otroke ter informacijsko mrežo za mlade, mrežo organizacij za nenasilje ter ● **novost v letu 2013, mrežo organizacij, ki se ukvarjajo z uličnim mladinskim delom**. (npr. projekt *Ljubljana mladim – Enostavno mladi 2013*).

● Razdeljenih je bilo nad 3000 vstopnic za kopalnice Kodeljevo. ● Za mladinske delavce in delavke je potekalo izobraževanje z naslovom **Mladi so sedanjost**. ● V okviru **pilotnega projekta Intervencija v 2012** je zaživel in se letos nadaljuje projekt **Mreža Mlada ulica**, ki ga vodi in koordinira Zavod BOB (mreža mladinskih organizacij, ki so se združile s skupno vizijo po spoznavanju stisk, potreb in želja mladih, jih informirajo o pomenu skrbi za prijatelje in jih spodbujajo k prevzemanju odgovornosti za lastno vedenje. Z aktivnostmi na terenu je poudarjen pomen aktivnega državljanstva). ● V okviru **javnega razpisa na področju preprečevanja zasvojenosti je bilo sofinanciranih 72 preventivnih programov, za katere je bilo namenjenih 282.000 €**. Cilj sofinanciranih programov je, krepiti preventivne dejavnosti na področju zasvojenosti ter povečevati socialno kompetentnost, znanja, socialne veščine in učinkovite strategije za obvladovanje življenjskih težav. ● **Za 108 programov in projektov za predšolske otroke v javnih vrtcih MOL je bilo namenjenih 66.500 €**. Zajemajo področja ekologije, naravoslovja in eksperimentiranja, umetnosti (likovne, oblikovalske, glasbene, plesne) sodelovanja med vrtci in šolami ter društvi in organizacijami v ožjem in širšem okolju v MOL, jezikovne dejavnosti, gibalno športnega razvoja, organizacije in izvedbe lutkovnih predstav. ● **V ljubljanskih osnovnih šolah je bilo prek javnega razpisa izvedenih 217 projektov, za katere je MOL namenila 58.770 €** (programi priprave lampijonov v okviru celovite mestne novoletne okrasitve, priprave skupinskih pustnih mask, projekti

Foto: Dunja Wedam

V Živalskem vrtu Ljubljana je urejena sodobna ograda za sibirske tigre.

Foto: Dunja Wedam

Novo parkirišče pri Vrtcu Mojca, enoti Kekec.

Foto: Dunja Wedam

Celovito prenovljen je Vrtec Jarše, enota Mojca.

Foto: Dunja Wedam

Celovita prenova in nova kuhinja v Vrtcu Miškolin, enoti Novo Polje.

Foto: Dunja Wedam

Celovita prenova Vrtca Najdihojca, enote Palček.

Foto: Dunja Wedam

Foto: Dunja Wedam

Celovita prenova in energetska sanacija Vrtca Pedenjped, enote Kašelj.

V OŠ Božidarja Jakca so obnovljene garderobe in sanitarije pri telovadnici.

Foto: Dunja Wedam

Ob OŠ Bežigrad je končana II. faza obnove igrišča in parkirišča.

Foto: Dunja Wedam

Obnova kuhinje in tlakov jedilnice na OŠ Bičevje.

Foto: Nik Rovar

Foto: Dunja Wedam

Otvoritev prenovljene telovadnice in igrišča na OŠ Nove Poljane.

Foto: Dunja Wedam

Prenovljena kuhinja na OŠ Nove Fužine.

Foto: Dunja Wedam

Na OŠ Danile Kumar so prenovljene garderobe in specialna učilnica.

Foto: Dunja Wedam

Na OŠ Ledina sta obnovljeni dve specialni učilnici.

Foto: Dunja Wedam

Novo šolsko športno igrišče na OŠ Polje.

Foto: Dunja Wedam

Taktilna soba na OŠ Toneta Čufarja.

Foto: Dunja Wedam

Obnovljene sanitarije na OŠ Trnovo.

medkulturnega sodelovanja, projekti medšolskega sodelovanja in povezovanja s šolami v tujini, projekti zmanjševanja nasilja, delavnice ali predavanja iz vzgojno-preventivnih programov, sodelovanje šol z lokalno skupnostjo, tekmovanja glasbenih šol, projekti vzgoje za tehniko, oblikovanje in prostor, ekološko ozaveščanje, projekti ekoloških vrtov ali sadovnjakov). ● MOL prek javnega razpisa sofinancira tudi projekte nevladnih in nepridobitnih organizacij. **V letu 2013 je bilo sofinanciranih 98 različnih projektov** s področja ustvarjalnosti, filma, plesa, tehnike, narave, ekologije in številnih drugih področij v obsegu nad **188.000 €** (Zmajev karneval, dijaške okrasitve parka Zvezda, sodelovanje v ekoloških projektih, sodelovanje na likovnem natečaju v okviru kandidature Ljubljane za *zeleno prestolnico Evrope 2016*). ● V okviru **mladinskega raziskovanja so osnovne šole, gimnazije in nevladne organizacije v letu 2013 izpeljale 40 projektov**, ki jih prek javnega razpisa sofinancira MOL. ● V letu 2013 je potekalo že 26. srečanje mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev Mestne občine Ljubljana **Zaupajmo v lastno ustvarjalnost**. Letos je v projektu **sodelovalo 211 osnovnošolskih raziskovalcev in štirje celotni oddelki iz 31 ljubljanskih osnovnih šol**. Izdelali so 26 plakatov in oddali 120 raziskovalnih nalog, od katerih se jih je 48 uvrstilo tudi na državno srečanje mladih raziskovalcev. Srednješolci iz 21 ljubljanskih srednjih šol so oddali 106 raziskovalnih nalog in izdelali 20 plakatov, na državno srečanje pa se je uvrstilo 48 nalog. Razstava nagradjenih plakatov 26. srečanja mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev ter plakatov, ki so jih izdelali mentorji na izobraževalnih Vizualnih komunikacij, je na ogled od 2. do 22. decembra 2013 v Zgodovinskem atriju Mestne hiše. ● **Prejemniki priznanj in nagrad: Vrtec Vodmat** je v okviru projekta Kulturno zlahtnjenje najmlajših prejel **nagrado RS za izjemne dosežke na področju predšolske vzgoje v letu 2013**. ● **Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana** je za izjemne dosežke pri razvoju in uveljavljanju novosti v vzgojno-izobraževalno prakso v partnerskem sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo v letu 2012 prejel **priznanje Blaža Kumerdeja**. ● Študent MOL **Dan Adlešič** je prejemnik nagrade *EsslArt Award 2013*. ● Študent MOL **Miha Kosmač** je prejemnik nagrade 15. mednarodnega festivala kreativne komunikacije *Magdalena zlati modrc*. ● **Mestna zveza tabornikov Ljubljana** je za projekt **Družbeno odgovorni dnevi**, ki ga sofinancira MOL, prejemnica priznanja **najmladinski projekt 2012**. ● **Urška Ivanovič**, ki s psom Skyjem izvaja terapevtsko pomoč v ljubljanski vrtcih in šolah, je prejemnica priznanja **protovoljka leta 2012**. ● **Letovanje otrok v počitniških domovih in počitniško varstvo**: V letu 2013 je MOL sofinancirala **8 programov zimskega in jesenskega počitniškega varstva ter 11 programov poletnega počitniškega varstva** v skupni vrednosti dobrih 80.000 €. Ob tem je podprla tudi počitniške programe v Družinskem centru Mala ulica in Pionirskem domu. ● **Za organizacijo občasnega varovanja predšolskih in osnovnošolskih otrok na domu je bilo namenjenih 40.000 €**. ● Od leta 2006 je MOL za področje predšolske vzgoje in izobraževanja namenila 557.182.472 €, od tega 114.656.514 € za investicije in investicijsko vzdrževanje. ● **V letu 2013 so potekale naslednje prenove in vzdrževanja**: ● nadaljevanje obnove podstrešja na Podružnični šoli Janče za potrebe ureditve vaške učne točke in Vrtca Pedenjped, enote Janče, ● vgradnja stavbnega pohištva (● OŠ Riharda Jakopiča, ● OŠ Božidarja Jakca, ● OŠ Koseze, ● OŠ Martina Krpana, ● OŠ Kolezija, ● OŠ Franceta Bevka, ● OŠ Jožeta Moškriča, ● OŠ Maksa Pečarja – telovadnica, ● obnova 2 glavnih vhodov na OŠ Livada in ● OŠ Martina Krpana), ● postavitve dvigala (prilagoditev šole za gibalno ovirane) na OŠ Majde Vrhovnik, ● obnova telovadnic in igrišča za prvo in drugo triletje na OŠ Poljane, ● prenova kuhinje na OŠ Nove Fužine, ● obnova kuhinje in tlakov jedilnice na OŠ Bičevje, ● obnova sanitarij na OŠ Trnovo, ● ureditev taktilne sobe na OŠ Toneta Čufarja, ● II. faza obnove igrišča

in parkirišča na OŠ Bežigrad, ● obnova specialne učilnice na OŠ Danile Kumar, ● obnova garderobe in sanitarij pri telovadnici na OŠ Božidarja Jakca, ● obnova učilnice z obnovljeno električno instalacijo na OŠ Valentina Vodnika, ● OŠ Dravljne in ● OŠ Ledina, kjer sta obnovljeni tudi specialni učilnici, ● nova oprema na OŠ Milana Šuštaršiča, ● OŠ Mirana Jarca, ● OŠ Polje, ● OŠ Kašelj, ● OŠ Koseze, ● OŠ Kolezija z delno prilagojenimi prostori. ● Pripravljene so idejni projekti dozidav za ● OŠ Koseze, ● OŠ Kolezija in ● OŠ Livada. ● **Celoviti prenovi** dveh enot Vrtca Pedenjped (● Kašelj in ● Vevče) z energetsko sanacijo in prenovo ● Vrtca Miškolin, enote Sneberje. ● **Energetske sanacije** s sofinanciranjem EU: ● Vrtec Ciciban, enota Lenka, ● Vrtec Najdihojca, enota Palček, ● Vrtec Mojca, enota Muca, ● Vrtec Zelena Jama, enota Zmajček, ● Vrtec Jarše, enota Mojca, ● Vrtec Miškolin, enota Novo Polje, ● OŠ Oskarja Kovačiča. ● **S sofinanciranjem družbe Petrol d.d. prenove toplotne postaje** ● v Vrtcu Zelena Jama, enoti Zmajček, ● Vrtcu Hansa Christiana Andersena, enoti Marjetica, ● na OŠ Majde Vrhovnik, ● OŠ Savsko naselje in ● OŠ Valentina Vodnika. ● **Prenove kotlovnice**: ● v Vrtcu Šentvid, enoti Sapramiška in ● enoti Mravljincek, ● Vrtcu Črnuče, enoti Ostržek, ● Vrtcu Mojca, enoti Tinkara, na ● OŠ n. h. Maksa Pečarja. ● **Prenova dveh kuhinj**: ● v Vrtcu Šentvid, enoti Sapramiška, ● v Vrtcu Miškolin, enoti Novo Polje. ● **Ureditev dodatnih parkirnih mest**: za ● Vrtec Miškolin, enoto Sneberje, ● **ureditev novega parkirišča** v Dravljah: za ● Vrtec Mojca, enoto Kekec, in ● **prenova pohodne ploščadi** (terase) v vrtcu Mladi rod, enota Vetrnica. ● **Nova igrišča**: ● OŠ Kašelj, ● OŠ Polje in ● Vrtec Miškolin, enota Zajčja Dobrava 2. ● **Prenove igrišč**: ● pri Vrtcu Mojca, enoti Kekec, ● Vrtcu Miškolin, enoti Rjava cesta in ● Vrtcu Pod gradom. ● **Dograditev požarnega stopnišča in dvigala za dostavo hrane**: ● v Vrtcu Šentvid, enoti Vid in ● Vrtcu Pedenjped, enoti Kašelj. ● **Prenove notranjih prostorov vrtcev**: ● v Vrtcu Vrhovci, enoti Brdo (dve igralnici z garderobo), ● v Vrtcu Galjevica, enoti Pot k ribniku, ● Orlova in ● Galjevica (igralnice). ● Ob igrišču OŠ Zalog skupaj z mladimi v projektu **Zalograd** namestitev reflektorjev na igrišču za košarko. V načrtu so tudi minitribune. ● V živalskem vrtu ureditev **ograde za sibirske tigre** in ● porušenje nepotrebnih objektov na območju Zavetišča v Gmajnicah. ● **Publikacije OPVI**: Jamnik, Ljubica (ur.), Pungarčar, Breda (ur.), **Zaupajmo v lastno ustvarjalnost 2013: zbornik povzetkov raziskovalnih, seminarjskih in projektnih nalog**. 26. srečanje mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev Mestne občine Ljubljana, Ljubljana: Mestna občina Ljubljana, 2013.

Mesto kulture

Na področju kulture je temeljna strateška usmeritev MOL najširša dostopnost kulturnih programov, odtod tudi vrsta **brezplačne kulturne ponudbe**: ● 5. festival **Bobri** je imel letos 15.000 obiskovalcev, ● 5. festival **Junij v Ljubljani** je ponudil več kot 30 brezplačnih vrhunskih baletnih, gledaliških in glasbenih predstav za vse generacije, ● **Zmajev karneval** uspešno združuje Lutkovno gledališče Ljubljana in Turizem Ljubljana. Ob tem je Ljubljana letos gostila vrsto **uličnih prireditev**: ● 16. mednarodni festival uličnega gledališča **Ana Desetnica**, ● 15. mednarodni festival za otroke **Mini poletje**, ● 25. Mednarodni festival **Poletje v Stari Ljubljani**, ● 22. festival **Trnfest**, ● **Mlade leve** idr. ● Hrbenička kulturne ponudbe pa so **kulturni zavodi v ustanoviteljstvu MOL**, ki vsi po vrsti izkazujejo odlične letne rezultate. ● Različne prireditve letošnjega osrednjega **Festivala Ljubljana** z vrhunskim umetniškim programom si je ogledalo približno 52.000 obiskovalcev. V okviru Festivala deluje tudi ● Akademija Branimir Slokar, ena največjih umetniško-izobraževalnih neprofitnih organizacij na področju klasične glasbe v Evropi, s katero postaja Ljubljana in z njo Slovenija eden najpomembnejših evropskih centrov glasbenega izobraževanja, ki mladim glasbenikom nudi odlične pogoje za napredovanje in širjenje

obzorij v umetnosti. Letos je na njej poučevalo 31 profesorjev, programov se je udeležilo 310 udeležencev iz 34 držav.

● **Kinodvor** po petih letih delovanja s kakovostnim programom privabi več kot 100.000 obiskovalcev letno.

● **Pionirski dom – Center za kulturo mladih** že 50 let uspešno neformalno izobražuje otroke in mlade. Pripravil je

5 mednarodnih festivalov za otroke in srednješolce, decembra je gostoval v Moskvi z razstavo 100 ilustracij, ustvarjenih v Art centru.

● **CUK Kino Šiška** je v zadnji sezoni pripravil 270 dogodkov, ki jih je obiskalo 70.300 obiskovalcev.

● Maja 2013 je v **Centru kulture Španski borci** zavod EN-KNAP obeleževal 20 let obstoja.

● **MGLC** je letos praznoval 30-letnico grafičnega bienala.

● **MGML** je z razstavo **KOLO, 5200 let** v **Mestnem muzeju Ljubljana** gostoval tudi v Nemčiji, ob koncu leta je pripravil

retrospektivno razstavo Jožeta Ciuhe v **Galeriji Jakopič**.

● Leta 2013 si bo predstavile **Slovenske mladinske gledališča** ogledalo predvidoma okoli 46.000 gledalcev.

Gledališče je postavilo gostovalni rekord z največjim številom odigranih predstav v tujini (38) v zgodovini SMG kot tudi v zgodovini slovenskega gledališča nasploh na uglednih festivalih v Evropi, Latinski Ameriki in ZDA.

● **Mestna knjižnica Ljubljana** ima od letos 17,7 odstotka več članov kot leta 2011, aktivnih članov je 83.704.

Obiskovalci si letno izposodijo skoraj 5 milijonov gradiva.

● **Osrednja delovna obveznost Mestnega gledališča ljubljanskega** je 23 abonmajev; povprečna razprodanost abonmajev je 70-odstotna, poleg 192 abonmajskih odigrajo še 250 predstav za izven, dobro četrtino na gostovanjih po Sloveniji in v tujini.

● V **Lutkovnem gledališču Ljubljana** bodo imeli konca leta 2013 nekaj več kot 120.000 obiskovalcev predstav za otroke, mladino in odrasle.

● **KUL** abonma postaja med mladimi omikanci vedno popularnejši, v sezoni 2012/13 je abonma obiskovalo 153 abonmentov, v sezoni 2013/14 pa jih je že 249.

● Projekt **BI TEATER**, s katerim MOL daje možnost mladim gledališkim ustvarjalcem, je omogočil nastanek 5 gledaliških novitet

mladih režiserjev Renate Vidič, Tatjane Peršuh, Jaka Andreja Vojevca, Andreja Jusa in Yulie Roschina.

● **Ljubljanski grad** je s pestro kulturno in turistično ponudbo privabil blizu milijon obiskovalcev.

● Ob tem MOL skrbi tudi za **ljubiteljsko kulturo**, ki ji je prek Območne izpostave JSKD v Ljubljani z javnim pozivom za projekte zagotovila 341.000 evrov, za triletno kulturne programe pa 130.000 evrov za sofinanciranje kulturnih društev ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na območju MOL.

● Bogato mestno kulturno dogajanje MOL skupaj s Turizmom Ljubljana prestavlja tudi v **mednarodnem prostoru**: v Zagrebu, Celovcu, Trstu, Gradcu in na Dunaju.

● Letos je Oddelek za kulturo na srečanju Eurocities v Firencah predstavil **preново arheoloških parkov s poudarkom na i-Emoni in ureditvi Kongresnega trga**, za katerega je Ljubljana lani prejela nagrado Gubbio.

● Ljubljana sodeluje tudi v mednarodnih organizacijah **Les Rencontres in Eurocities**.

● Oddelek za kulturo MOL je oddal kandidaturu Ljubljane za pridobitev trajnega naslova: **mesto literature**.

● Ljubljana bo v l. 2014 gostiteljica **generalne skupščine Mreže mest za preganjane pisatelje ICORN**, v letu 2013 pa je postala članica **Lige zgodovinskih mest (The League of Historical Cities)**.

● **Proračunska sredstva za kulturo** v zadnjih 7 letih vztrajno naraščajo, letos je bilo za kulturo zagotovljenih 23.449.949 €, za leto 2014 pa je načrtovano povečanje na 24.575.225 €.

Pridobitve: ● Novi depojski prostori v Tehnološkem parku na površini 2400 m² za kakovostno hrambo bogate kulturne dediščine ljubljanskega prostora (vrednost 4.080.000 €).

● **Investicije** (v vrednosti 601.869 €): ● **CK Španski borci, Vila Čira čara** – novi center za likovno ustvarjalnost otrok in mladih (začetek pridobivanja dokumentacije za prenovu), ● **Staro letališče Moste** (sprejet je Akt o javno-zasebnem partnerstvu kot podlaga za objavo razpisa za izbiro zasebnega partnerja za obnovo letališča), ● **Muzej lutk na Ljubljanskem gradu** (pripravljena programska naloga in dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP)).

● **Projekti, pripravljeni za obnovo**: ● Za **Cukrarno in palačo Cukrarne** je pripravljena projektna dokumentacija in pregled objekta Cukrarne (500.000 €).

● Za **Kulturno četrt Šiška** je bil objavljen poziv za javno zbiranje vlog za oddajo 17 prostorov v uporabo za kulturne dejavnosti – Šiška.

● **Center Rog** bo zaradi nepridobljenega zasebnega partnerja prenovljen le v obsegu predvidene I. faze izbrane nagrajene arhitekturne rešitve studia MX-SI iz Barcelone (prenova in preureditev tovarne Rog, ureditev nujno potrebnih parkirišč v kleti in preureditev tovarniškega dvorišča v večnamenski park); predvidena vrednost naložbe 11 mio €. ● Septembra 2013 se je zaključil večletni EU projekt **Druga priložnost/Second Chance**, v okviru katerega je nastal poskusni projekt **RogLab**, produkcijski, izobraževalni in predstavitveni prostor v kontejnerskem objektu na Petkovškovem nabrežju.

● **Obnova Plečnikove hiše**, zbirke in vrta se je začela septembra 2013; vrednost naložbe 2,1 mio €. ● Za obnovo stavbe **Švicarija**, kulturni spomenik lokalnega pomena, ki bo zagotovila kiparske, slikarske in bivalne ateljeje ter prostore za razstave in druge kulturne dogodke, je pridobljeno gradbeno dovoljenje, ocena naložbe je 5.270.000 €.

● **MS MOL** je 16. 9. sprejel sklep o potrditvi **Načrta upravljanja Arheološkega parka Emona**, ki omogoča celovito ohranjanje kulturne dediščine Emone.

● **EU projekt OpenMuseums, mreža slovenskih in italijanskih muzejev**, z vpeljevanjem tehničnih inovacij izboljšuje delovanje muzejev in promovira zgodovinsko in kulturno dediščino mest. V MOL kot partner sodeluje tudi MGML. V letu 2013 je bil izdelan koledar dogodkov, ki omogoča izbiranje, načrtovanje ali organiziranje obiskov in boljše spoznavanje sodelujočih mest in njihovih muzejev, postavljena je bila razstava **Eksperiment: mobilno!**

Mobilna fotografija – s telefona na razstavo in objavljen **alternativni vodnik po Ljubljani**.

● **Oddelek za kulturo MOL** je sodeloval na mednarodni konferenci **Kreativna ekonomija kot vezni člen med kulturo in razvojem** 23. in 24. maja 2013 v Mestnem muzeju Ljubljana.

● Izvedeni so bili **javni razpisi** za izbor **kulturnih projektov v vrednosti 379.727 €**, med katerimi je bilo razpisano novo področje: **mladike-prvi projekti**, s katerim MOL daje možnost za aktivno udeleževanje na različnih umetnostnih področjih še neujeljavljenim mladim avtorjem, in za **kulturne programe v vrednosti 1.792.750 €** (triletni razpis za obdobje 2013–2015).

● Za programsko upravljanje **Vodnikove domačije, Španskih borcev in Stare elektrarne** je namenjenih 222.500 €. ● MOL posveča skrb tudi **kulturni dediščini**. ● Sprejet je bil in je od 6. 4. 2013 v veljavi **Odlok o razglasitvi arheološkega najdišča na Vodnikovem, Ciril-Methodovem in Krekovem trgu za kulturni spomenik lokalnega pomena**. ● Na vidnejšo lokacijo prestavljen (na začetek prvotnega mostu čez Iško) in obnovljen je bil **Spomenik dograditve Ižanske ceste**, eden najstarejših javnih spomenikov v Ljubljani iz leta 1833; vrednost obnove spomenika (brez stroškov prestativite) 25.846 €. ● Obnovljen je **spomenik padlim v NOB**; vrednost obnove 15.282 €. ● V arkadah **Navja** so bili odstranjeni grafiti in obnovljen napis na grobu Plečnikovih staršev; vrednost obnove 8.232 €. ● Zaradi kraj bronja je bil v letu 2013 že drugič nadomeščen **bronasti trak na grobnici na Urhu**, ki pa je bil v dobrem mesecu dni ponovno ukraden. ● Tovrstno škodo redno trpi tudi deček z venčkom s **Spomenika demonstracijam žensk** v parku Zvezda. Ukraden je bil tudi **bronasti nosilec na spomeniku** ob vходу v Gramozno jamo. Strošek zaradi kraj znaša 12.116 €.

● Letos poteka tudi **začetek restavriranja fresk v Jurjevi kapeli na Ljubljanskem gradu**, poškodovanih zaradi zamakanja. Vrednost sedanje faze restavriranih del znaša 21.216 €.

● **ZVKDS, RC** je izvedel pregled **Robbovega vodnjaka**, zaradi poškodb na posameznih kamnitih blokih, zlasti obelisku in možnih poškodb na vodovodni napeljavi. Vrednost del: 12.000 €.

● **Novi spomeniki**: ● Spominska plošča (na fasadi nekdanje vratarnice na Metelkovi) ženskam, ki so l. 1943 nenasilno demonstrirale proti italijanskemu okupatorju; avtor prof. Ranko Novak.

● **Prenovljena Skulptura Bitva** akad. kiparja Luja Vodopivca iz leta 1987 od konca avgusta stoji na Špiči ob

Foto: Dunja Wedam

Obnovljena telovadnica na OŠ Trnovo.

Foto: Dunja Wedam

Obnovljena učilnica z novo električno instalacijo na OŠ V. Vodnika.

Foto: Nik Rován

Otvoritev razstave plakatov Mladinske raziskovalne dejavnosti v Mestni hiši 2. decembra 2013.

Foto: Matevž Paternoster/MGML

Mestna galerija, ki ima poleg razstave tudi bogato publikiščno bero, je praznovala 50 let delovanja.

Idejna zasnova: Scapelab

Bodoča ureditev Palače Cukrarna.

Foto: Nik Rován

Pitnik Kenguru, skulptura akademskega kiparja Mirka Bratuše Vodnjaka za Alfreda N. pred Lutkovnim gledališčem Ljubljana.

Foto: Nik Rován

Odkritje obnovljene skulpture Luja Vodopivca Bitva na Špiči.

Fotografiji: Marko Žitnik

Na novo lokacijo prestavljen **Spomenik dograditve Ižanske ceste** iz leta 1833 sodi med najstarejše javne spomenike v Ljubljani.

Foto: Nik Rován

8. maja je bilo odkrito obeležje ženskim demonstracijam pri nekdanji vratarnici na Metelkovi.

Foto: Andreja Zupanc

Koncertni nastop Akademije Branimir Slokar.

Foto: Nik Rovani

Podelitev Župančičevih nagrad 11. junija v Španskih borcih. Za življenjsko delo jo je prejel Evald Flisar, za dosežke zadnjih dveh let: Ivan Peternej, Brane Vižintin in ansambel SToP.

Foto: Matevž Paternoster

5200 let staro tehnološko dovršeno leseno kolo z osjo, razstavljeno v MGML, sodi v sam vrh svetovne kulturne dediščine.

Foto: arhiv ZVKDS

Stavba Švicarije, kulturni spomenik lokalnega pomena, ok. 1910, ko je bil v njej nastanjen hotel Tivoli. Za prenovu je pridobljeno gradbeno dovoljenje.

Vir: Geopedija

Mojca Velkoverh Slunečko, Bernarda Županek, Dimitrij Mlekuž: Tloris Emone in lokacije prezentirane emonske dediščine v Ljubljani.

Foto: Matevž Paternoster

Obnova Roga bo izvedena v obsegu I. faze najrajšenega projekta; financirala jo bo MOL.

Foto: Miran Kambič

Pilotni projekt programa Second Chance RogLab, produkcijski, izobraževalni in predstavitveni prostor v kontejnerskem objektu na Petkovškovem nabrežju, ki se bo po renovi Roga nadaljeval v novem Centru Rog.

Foto: Katarina Toman/MGML

Novi depojski prostori MGML v Tehnološkem parku Ljubljana.

Foto: Miha Fras

Festival Junij na Kongresnem trgu.

Foto: arhiv Festivala Bobri

Obisk galerije v okviru festivala za otroke in mlade Bobri in otvoritvena slovesnost na 5. rojstni dan festivala.

Vrhunska izvedba Eurobasketa 2013

Vrhunsko izvedbo Eurobasketa so omogočili dobro pripravljenih športni objekti s strani Šport Ljubljana, dober program na Kongresnem trgu in odlično sodelovanje med javnimi podjetji in zavodi mestne družine MOL. V Hali Tivoli in v Stožicah je tekmovalca obiskalo več kot 160.000 obiskovalcev. TV-prenosi tekem v 167 državah z več kot 200-milijonsko gledanostjo so prispevali k večji prepoznavnosti Ljubljane v svetu. MOL je sofinancirala izvedbo Eurobasketa v višini 567.833 €. V primerjavi z lanskim septembrom so se na račun Eurobasketa nočitve v Ljubljani povečale za 25 odstotkov, prihodki iz naslova turistične takse pa za 29 odstotkov.

Ljubljani. ● **Pitnik Kenguru**, skulptura akad. kiparja Mirka Bratuše *Vodnjak za Alfreda N.* od letošnje jeseni stoji na Krekovem trgu pred LGL. ● **V razstaviščih MOL** bo do konca leta izvedenih 51 razstav, v Galeriji Kresjia 12, v Zgodovinskem atriju 10, Steklenem atriju 10, v Desnem 11 in v Osrednjem 8. Galeriji Kresjia je obiskalo 5.600 obiskovalcev, od tega 1.343 v času grafičnega bienala. ● **Župančičeve nagrade**, najvišja priznanja MOL za izjemne stvaritve na področju umetnosti in kulture, je župan Zoran Janković podelil 11. junija 2013 v Centru kulture Španski borci. Za življenjsko delo jo je prejel pisatelj Evald Flisar, za vrhunske dosežke zadnjih dveh let pa Ivan Peternej, Brane Vižintin in ansambel Slovenski tolkalni projekt (SToP). ● MOL še naprej sofinancira štirinajstdnevnik **Pogledi - časopis za umetnost, kulturo in družbo**, v letu 2013 v znesku 150.000 €.

Šport

Leto 2013 je bilo programsko na področju športa najuspešnejše doslej. Deležno je bilo doslej najvišjega sofinanciranja nevladnih športnih organizacij: ● število izvajalcev letnega programa športa, športnih društev 245, ● dodeljena finančna sredstva izvajalcem letnega programa športa (športna društva) 6.584.741 €, ● dodeljena uporaba javnih športnih objektov izvajalcem letnega programa športa (športna društva) 249.867 ur, ● največji športni dogodek v letu 2013 je bil Eurobasket. ● **Rekordna udeležba na množičnih prireditvah v 2013:** ● **Ljubljanski maraton:** 19.170 udeležencev; ● **Pohod** (tek trojk in rekreativni pohod): 33.263 udeležencev; ● **Maraton Franja:** 7.200 udeležencev. ● MOL bo v letu 2014 za športna društva in izvedbo letnega programa športa zagotovila še več sredstev: ● za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa je v letu 2014 predvidenih 6.935.707 €, 350.966 € več kot v letu 2013. ● **V letu 2014 bo osrednji športni dogodek v Ljubljani svetovno prvenstvo v kolesarstvu za amaterje, 28. 8.–31. 8. 2014.** ● **Infrastrukturni projekti:** ● **Izgradnja športne dvorane za športe na mivki in ureditev športnega parka Črnuče** (izgradnja se bo začela po pridobitvi gradbenega dovoljenja, predvidoma v začetku leta 2014), ● **ureditev kolesarske in pešpoti ob Savi med Tomačevim in Črnuškim mostom – II. faza** (začetek spomladi 2014), ● **Nacionalni gimnastični center Cerar-Pegan-Petkovšek** (MOL je sredstva za lastno udeležbo zagotovila v predlogu rebalansa 2014, izgradnja se bo začela takoj po pridobitvi EU sredstev, predvidoma v prvi polovici leta 2014), ● **prenova kopališča Kozeljia** (pridobljeno je gradbeno dovoljenje, dela se bodo začela po izboru izvajalca, predvidoma spomladi 2014), ● **trim otoki ob Poti spomina in na Grajskem hribu** (v letu 2013 postavljenih in opremljenih 5 trim otokov: v Murglah, na Golovcu, v bližini Žal, ob Koseškem bajerju in na Grajskem griču; trim otoki so urejeni prostori s trim napravami, vsak otok pa je opremljen z informativno tablo, na kateri so napotki za izvedbo vaj; vrednost naložbe: 38.500 €), ● **8 zunanjih fitnesov v ČS** (Dravlje, Center, Polje - Zadobrova), Koseze, Moste, Posavje, vznožje Golovca, ŠP Vič; vrednost naložbe: 32.548 €), ● **nogometno igrišče z umetno travo v športnem parku Kodeljevo** (s prenovu prvega nogometnega igrišča z umetno travo v Ljubljani smo pridobili najsodobnejše tovrstno igrišče s pripadajočo razsvetljavo; delno sofinanciranje Fundacije za šport; vrednost naložbe: okvirno 590.000 €), ● **zunanjia plezalna stena v ŠP Vič** (postavljena v sklopu mednarodnega projekta Julius z delnim sofinanciranjem EU; na balvanu blizu 1.000 oprimkov različnih barv in

velikosti, plezalna višina nad 4 m; vrednost naložbe: 175.000 €), ● **prenova tušev in nakup fitnes opreme na kopališču Tivoli** (prenova tušev na bazenski ploščadi; vrednost naložbe: 17.000 €), ● **Mladinski golf center Stanežiče** (preureditev starega vadbišča za golf v Mladinski golf, I. faza, II. faza spomladi 2014, delno sofinanciranje Fundacije za šport; vrednost naložbe: I. faza 215.000 €, ocena II. faze: 80.000 €), ● **Hiša športa na Bregu 2** (prostor, kjer sreča prijatelja, ljubitelja športa, znane športnike, kupiš vstopnice in si lahko ogledaš športne dogodke na velikem platnu; vrednost naložbe: 120.000 €).

Turizem

● Po podatkih mestnega zavoda Turizem Ljubljana je do konca novembra v Ljubljani prenočevalo 11 % turistov več kot lani, ko je bil turistični obisk rekorden, število naročenih vodstev po mestu pa se je povečalo za 45 %, vsem varčevalnim omejitvam navkljub. To kaže na **izjemno strateško promocijsko prodornost v predstavljanju Ljubljane doma in na tujem**. Pri promocijskem prodoru igrata ključno vlogo kultura in šport – letos ● **EuroBasket 2013**, pri katerem se je Turizem Ljubljana izkazal z odličnimi komunikacijskimi aktivnostmi. Do konca leta zavod napoveduje 930.000 nočitev, ki jih bo ustvarilo približno 499.000 gostov. Plan za 2013 bo presežen za 9 %. Napovedujejo, da bo v Osrednjeslovenski regiji letos število nočitev znašalo 1.050.000. ● **Infrastrukturne pridobitve:** ● Pripravljen je projekt za **sanacijo stopnišča pred Tivoliskim gradom** (sanacija opornih zidov in podestov, odvodnjavanje, obnova kovane ograje stopnišča in obnova železne skulpture psov pred stopniščem), ● izvedena so investicijsko-vzdrževalna del na Plečnikovem kiosku na Vegovi ulici (čiščenje in protigrafična zaščita opečnega kioska, sanacija temeljne plošče in praga, čiščenje in barvanje lesenega nadstreška). ● **Turistične prireditve:** V letu 2013 je Turizem Ljubljana na podlagi javnega razpisa med izbrane izvajalce razdelili 140.000 € razpisanih sredstev. To zagotavlja živahno dogajanje v mestu vse leto (prva množična prireditev Zmajev karneval, zadnja, ki se je odvila s pomočjo sofinanciranja, pa Ljubljanska vinska pot, vmes glasbene in gledališke predstave in manjši dogodki). ● **Potekajo priprave na praznovanje 2000 let Emone:** ● turistična vodstva po rimski Ljubljani v spremstvu kostumiranih vodnikov od maja do oktobra, ● izdaja dvojezičnega turističnega vodiča, ki je brezplačno na voljo v TIC-u, ● postavitev 63 usmerjalnih tabel, ● osrednja prireditev **Ave, Emona!** konec avgusta na Kongresnem trgu. ● **Proračunska sredstva:** za leto 2013 je Turizem Ljubljana razpolagal z 2.604.000 €, v letu 2014 pa bo imel na voljo 2.940.504 €.

Stanovanjski standard

Ljubljana prek Javnega stanovanjskega sklada MOL posebej učinkovito skrbi za tiste skupine ljudi, ki si zaradi svojega socialnega položaja ne morejo kupiti lastnih stanovanj ali jih najeti na trgu. Žal Sklad ne more zadostiti vsem potrebam, kar kaže tudi letošnji **15. javni razpis za dodelitev približno 350 neprofitnih stanovanj v najem, na katerega je prispelo 4028 vlog**, kar je največ doslej. Obdelava vlog na I. stopnji se je zaključila v začetku septembra, ko je bila objavljena prednostna lista upravičencev in so bile vsem udeležencem vročene odločbe o uvrstitvi oz. nevrstitvi nanjo; doslej je bilo na odločbe vloženih 237 pritožb, katerih obravnava bo zaključena do konca leta, ko bo objavljen

dokončni seznam upravičencev, z dodeljevanjem stanovanj pa bo Sklad začel v začetku l. 2014. **Novi razpis je predviden konec leta 2014.** JSS MOL je za stanovanjsko sosesko **Polje II**, ki je bila zgrajena kot nizkoenergijska soseska z vgrajeno tehnologijo za obnovljive vire energije, prejel **zlato priznanje** na razpisu časopisne hiše Dnevnik. Za izvajanje zadanih nalog v letu 2013 JSS MOL načrtuje porabo sredstev v višini 11.5 mio €. Od tega je slaba polovica oz. 5.5. mio € iz proračuna MOL. Za naslednje leto so načrtovana sredstva nad 20 mio €, od tega 9,4 mio € iz proračuna MOL.

- Najpomembnejši projekt sklada v letu 2013 je **začetek gradnje stanovanjske soseske Polje III**, v kateri bo Sklad pridobil **148 stanovanj**. Gradnja se je pričela oktobra 2013 in bo zaključena aprila 2015.
- Novelirana je projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo 30 neprofitnih stanovanj na lokaciji Dolgi most. Gradbeno dovoljenje pričakuje januarja 2014.
- Poteka **začetek I. faze prenove stanovanjske soseske Cesta Španskih borcev**, ki od skupno 44 stanovanj v lasti JSS MOL zajema 15 stanovanj. Prenova se bo nadaljevala in zaključila v prihodnjih dveh letih.
- Pridobljena je **idejna zasnova za prenovno stavbo Ob Ljubljani 42**, v kateri bo po prenovi 10 neprofitnih stanovanj; naročena je tudi izdelava mobilnostnega načrta. V teku je praznjenje stavbe.
- Sredi leta 2013 je bila **sklenjena pogodba o javno-zasebnem partnerstvu na projektu gradnje oskrbovanih stanovanj** ob Domu starejših občanov Šiška. Zasebni partner bo v dveh letih zgradil 54 oskrbovanih stanovanj, od tega bo 10 stanovanj lasti MOL.
- **Prenovljeni sta stavbi Cesta Dolomitskega odreda 17 in Polje 8**, v katerih smo skupaj pridobil 12 bivalnih enot.
- Pričela se je **prenova objekta Belokranjska 2**, ki bo zaključena prihodnje leto. JSS MOL bo na podstrešju pridobil 8 bivalnih enot.
- Sklad je odkupil tudi podstrešne prostore v stavbi **Zarnikova 4**, za katere bo do konca leta pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo 7 bivalnih enot.
- Do konca leta bo pridobljena **projektna dokumentacija za prenovno I. nadstropja stanovanjske stavbe Cesta 24. junija 32**, v sklopu katere bo pridobljenih 10 bivalnih enot.
- Z Oddelkom za kulturo MOL Sklad sodeluje v projektu prenove stavbe Pod Turnom 4 – **Švicarija**, za katero bo do konca leta pridobljeno gradbeno dovoljenje.
- Nadaljuje se **razvoj projekta Hiše Sonček**, namenjene bivanju oseb s cerebralno paralizo. V letu 2013 je Sklad začel z novelacijo projektna dokumentacije.
- Dokupoval je manjša zemljišča na lokacijah **Polje IV** in **Cesta Španskih borcev**, kjer v prihodnjih letih načrtujejo izgradnjo dveh novih stanovanjskih sosesk.

zagotovo posebej izstopa prenovljena Meksika). V okviru Odbora za okolje in prostor Združenja Mestnih občin Slovenije pa je vodja OUP koordiniral pripravo predloga za spremembo prostorske in gradbene zakonodaje za obravnavo na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor ter pripravil predlog ključnih projektov za skladen razvoj Ljubljanske urbane regije in preostalih 11 statističnih regij v državi. Kot vsako leto je področni oddelek tudi letos sproti pripravljala **podrobne prostorske načrte (OPPN)**, kot jih terjajo vsakokratne investicijske možnosti. Sprejetih je bilo 9 dopoljenih osnutkov prostorskih aktov (med njimi OPPN Kolizej) in 5 predlogov prostorskih aktov (med njimi sprememba OPPN za Islamski versko-kulturni center).

Prometna in komunalna infrastruktura

Prometna in komunalna infrastruktura, za katero je v Mestni upravi skrbi Oddelek za gospodarske javne službe in promet, ki je v letu 2013 razpolagal za **91.340.761 € proračunskih sredstev**, je bila deležna **obsežnih prenov**, ki je ponovno preobrazila veliko predelov Ljubljane. Izvedene so bile:

- **celovita prenova Petkovškovega nabrežja** (novi tlaki, urbana oprema, Brdarjeve plastike, drevesa, na dveh delih brežine urejena razgledna ploščad, nova hortikultura na brežini; vrednost naložbe: 1.750.533,20 €),
- **prenova Novega trga** (tlakovanje talne površine z granitnimi kockami v vzorcu valovnice, z vzorcem iz rdečega porfida, postavljenim osno na trg; v risbo vzorca so vgrajene talne LED luči, v SZ vogalu drevo kot simbolon kompozicijski element; vrednost: 871.811,30 €),
- **obnova parkirišča in drevoreda v Tivoliju** (ureditev meteorne kanalizacije, obnova Jakopičevega drevoreda, obnova asfaltne površine parkirišča in dovozne ceste, odvodnjavanje; 344 parkirnih mest, parkirne niše ločujejo otoki z drevesi, Jakopičev drevored urejen v območje za pešce in kolesarje; vrednost naložbe in urejena meteorne kanalizacije; vrednost naložbe: 215.190,39 €),
- **Cesta dveh cesarjev – Sibirija** (na cestah 1, 2 in 3 v skupni dolžini 410 m ureditev odvodnjavanja in asfaltiranje cestišča ter ureditev stopnišča do Malega grabna; vrednost naložbe: 220.907,95 €),
- **ureditev pločnika v Spodnjih Gameljnah** (v dolžini 300 m; vrednost naložbe: 190.621,38 €),
- **sanacija dela Tržaške ceste** (od križišča z Viško cesto do križišča z Gregorinovo ulico; vrednost naložbe: 39.394,15 €),
- **sanacija dela Linhartove ceste** (od križišča z Dunajsko cesto do križišča s Topniško ulico; vrednost naložbe: 92.892,31 €),
- **sanacija Cvetkove ulice (Jurčkove ceste) pri Dolenjski cesti** (saniranih je 700 m² vozišča; vrednost naložbe: 39.041,98 €),
- **sanacija križišča Litjiska cesta – Pesarska ulica** (v izmeri 860 m²; vrednost naložbe: 58.337,27 €),
- **obnova pločnika na Cesti II. grupe odreda** (do konca oktobra vrednost naložbe: 13.213,89 €),
- **asfaltiranje ceste Mali vrh 1–44** (v dolžini 800 m; vrednost naložbe: 95.292,89 €),
- **asfaltiranje ceste pri kmetiji Lazar, Podgrad** (v dolžini 850 m; vrednost naložbe: 78.088,52 €),
- **asfaltiranje ceste in javna razsvetljava na Bratov Kunovarjev ulici** (vrednost naložbe: 57.643,92 €),
- **asfaltiranje ceste, izgradnja hodnika za pešce in javna razsvetljava na Bratov Čebuljev ulici** (predračunska vrednost naložbe: 52.963,21 €),
- **sanacija poškodovanega cestišča na Bleiweisovi cesti** (skupaj 5.368 m²; vrednost naložbe: 161.590,16 €),
- **asfaltiranje podaljška Ingličeve ulice** (pešpot in asfaltirana cesta; predračunska vrednost naložbe: 39.488,37 €),
- **popravilo ceste in čiščenje jarkov na Gustinčičevi ulici** (vrednost naložbe: 2.671,54 €),
- **ureditev ceste Pot na Labar** (vrednost naložbe: 12.562,72 €),
- **ureditev pločnika na Cesti dveh cesarjev pri kapelici** (v dolžini 40 m; vrednost naložbe: 16.964,79 €),
- **sanacija poškodovanega cestišča na Lipahovi ulici** (vrednost naložbe: 16.336,87 €),
- **sanacija poškodovanega cestišča na Cesti Urške Zatlerjeve** (v izmeri 1.489 m²; vrednost naložbe: 66.023,75 €),
- **asfaltiranje in javna razsvetljava stranskega kraka Spodnje Gameljne 29 do 29 c** (v dolžini 200 m),
- **asfaltiranje ceste Zgornje Gameljne 8 do 10** (vrednost naložbe: 14.109,80 €),
- **znižanja robnikov za gibalno ovirane** (na 69 lokacijah),
- **namestitve 166 Ljubljanskih klopi na Poti** (vrednost

Foto: Nik Rovani

Ljubljana se je izkazala za odlično gostiteljico evropskega košarkarskega prvenstva tako s pripravo športnih objektov kot s celotno organizacijo.

Foto: Nik Rovani

Foto: Nik Rovani

V času Eurobasketa je odprla vrata Hiša športa na Bregu.

Zunanja plezalna stena v športnem parku Vič.

Foto: Nik Rovani

Nogometno igrišče z umetno travo v športnem parku Kodeljevo, naj sodobnejše tovrstno igrišče s pripadajočo razsvetljavo.

Foto: Nik Rovani

V Stanežičah je končana I. faza preurejanja starega vadbišča za golf v Mladinski golf center.

Foto: Nik Rovani

Foto: arhiv MOL

Kopališče Tivoli ima prenovljene tuše in novo fitnes opremo.

V letu 2013 je bilo postavljenih in opremljenih 5 trim otokov v različnih ČS MOL. Trim otoki so v Murglah, na Golovcu, v bližini Žal, ob Koseškem bajerju in na Grajskem griču.

Foto: Nik Rovani

Letošnjega 18. Ljubljanskega maratona se je udeležilo rekordno število tekačev: 19.170!

Urbanizem

Oddelek za urejanje prostora (OUP) je vodil pripravo za januarja letos sprejeto **prvo spremembo Občinskega prostorskega načrta** (po sprejemu OPN MOL v letu 2010), katerega priprava je bila nagrada za **nagrado Maks Fabiani**. Hkrati je oddelek spomladi letos prejel več kot **1800 pobud** za vnovično spremembo Občinskega prostorskega načrta MOL. Na največjem **evropskem nepremičninskem sejmu MIPIM v Cannesu 2013** je podžupan Janez Koželj skupaj s sodelavci oddelka predstavil projekt zapore Slovenske ceste za promet, ki je osnova za kvalitetnejše življenje meščank in meščanov; poleg tega, da na tem prostoru poteka tekoč javni promet in v njem nameščeno začasno pohištvo najširšo javnost vabi k predlogom za končno ureditev tega dela mestne dnevne sobe, so meritve zraka in posebej meritve črne ogiljka v zraku pokazale, da je v središču Ljubljane ozračje čistejše za 58 %. Že tretje je oddelek sodeloval pri pripravi **Ljubljana Foruma 2013**, ki v okrožju županov evropskih večjih mest in področnih strokovnjakov odpira temeljna razvojna vprašanja sonaravnega načina življenja v mestih prihodnosti. Letos se je Forum osredotočil na **upravljanje z vodo in transportom v mestih**, ki pomeni enega največjih ekoloških in organizacijskih izzivov. Še naprej poteka prenavljanje fasad v mestnem središču v okviru projekta **Ljubljana – moje mesto**, le da zaradi finančnih omejitev nekoliko upočasnjeno (med prenavami

Foto: arhiv Turizem Ljubljana

Turizem Ljubljana skupaj z oddelki Mestne uprave intenzivno pripravlja celoletni program obeleževanja 2000-letnice Emone 2014.

Foto: Dunja Wedam/TL

Turizem Ljubljana je zasadil nabrežno Gruberjevega nabrežja, na katerem uspevajo prva jabolka.

Foto: Dunja Wedam/TL

Okrasne viseče rože izvajajo občudovanje domačih in tujih obiskovalcem mestnega središča.

Foto: Dunja Wedam/TL

Sejem Artish na povsem prenovljenem Novem trgu, osvobojenem pločevine.

Foto: Dunja Wedam/TL

Dobri mož dedek Mraz v mestno središče privablja množičen obisk otrok, izvorna praznična okrasitev mesta pa veliko domačih in tujih gostov.

Foto: arhiv JSS MOL

Novelirana je projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja (predvidoma januarja 2014) za izgradnjo 30 neprofitnih stanovanj na lokaciji Dolgi most.

Foto: arhiv JSS MOL

Ena izmed prenovljenih stanovanjskih enot v soseski Cesta Španskih borcev, kjer se je začela I. faza prenove, ki od skupno 44 stanovanj v lasti JSS MOL zajema 15 stanovanj.

Foto: arhiv JSS MOL

JSS MOL je pridobil idejno zasnovo za prenovu stavbe Ob Ljubljani 42, v kateri bo po prenovi 10 neprofitnih stanovanj, in naročil izdelavo mobilnostnega načrta.

Idejna zasnova: arhiv JSS MOL

Projekt objektov oskrbovanih stanovanj ob Domu starejših občanov Šiška, od katerih bo 10 stanovanj v lasti MOL:

naložbe: 130.000 €), ● **postopna zamenjava sezonskega cvetja v mestnih nasadih s trajnicami** (sezonsko cvetje ostaja le pred spomeniki in pred nekaterimi zgodovinskimi objekti). ● **Prometne ureditve:** ● **spremenjen prometni režim na Slovenski cesti** (vrednost naložbe: 96.968 €), ● **semaforiziran peš prehod na Šmartinski cesti** (vrednost naložbe: 83.000 €), ● **rumena pasova na Celovski (1.765 m) in Dunajski (1.189 m) v smeri proti mestu** (vrednost naložbe: 20.000 €), ● **izgradnja kolesarske steze ob Dolenjski cesti** (kolesarska steza in pločnik ob J robu vozišča, individualni in skupinski uvozi, položena cevna kabelska kanalizacija, popravilo robnikov in prestavitve drogov javne razsvetljave; vrednost naložbe: 430.000 €), ● **Park Tabor** (preureditev z odstranjenim avtomobilskim prometom, odstranjenimi parkirnimi mesti in podaljšanim prehodom proti Hotelu Park, novo tlakovanje celotnega območja, nove zasaditve dreves; vrednost naložbe: 79.046,72 €), ● **parkomati** (70 novih parkomatov na območjih Bežigrad okoli nekdanje občine in Ministrstva za obrambo, v Spodnji Šiški in zahodnem delu Rožne doline ter na posameznih lokacijah na drugih območjih; vrednost naložbe: 320.210 €), ● **varni prehodi** (po programu *Varni prehodi v Ljubljani*, I. faza: dvignjeni peš prehodi na Hradeckega cesti, na križišču Vodnikova cesta–Na jami, na Kopitarjevi ulici pri tunelu, na Prvomajski ulici pri ZD, urejena Primožičeva ulica, boljša varnost na peš prehodu čez Slovenčovo cesto, parkirišče in avtobusno

postajališče ob Izanski cesti in na Hrvatskem trgu; vrednost naložbe: 188.676,00 €), ● **ureditev parkirišča za avtodome na Tbilisjski** (22 parkirnih mest za avtodome z evroelektro priključkom, urejeno enoto za praznjenje odpadnih vod iz avtodomov in priključek za točenje vode; urejen je ženski in moški WC; parkirišče je osvetljeno, urejeno v makadamski izvedbi, namenjeno 24-urnemu parkiranju s 24-urnim dostopom). ● **Ljubljansko podeželje:** ● **komasacija na območju Zadobrove** (namesto dosedanjih 393 parcel jih bo po končanem postopku 229, površina posamezne parcele pa se bo povprečno povečala od 0,48 ha na 0,82 ha; območje na površini 188 ha, izvajanje do leta 2015), ● **predstavitve podeželja v mestu** (2 predstavitvi lokalne in slovenske ponudbe maja na Pogačarjevem trgu: *Osnovnošolci kuhajo in Ljubljana vabi na turistične kmetije po Sloveniji*, predstavitev 28 turističnih kmetij in vinotočev po Sloveniji, v sodelovanju z gostilno Druga violina 3 dogodki, namenjeni promociji lokalne hrane).

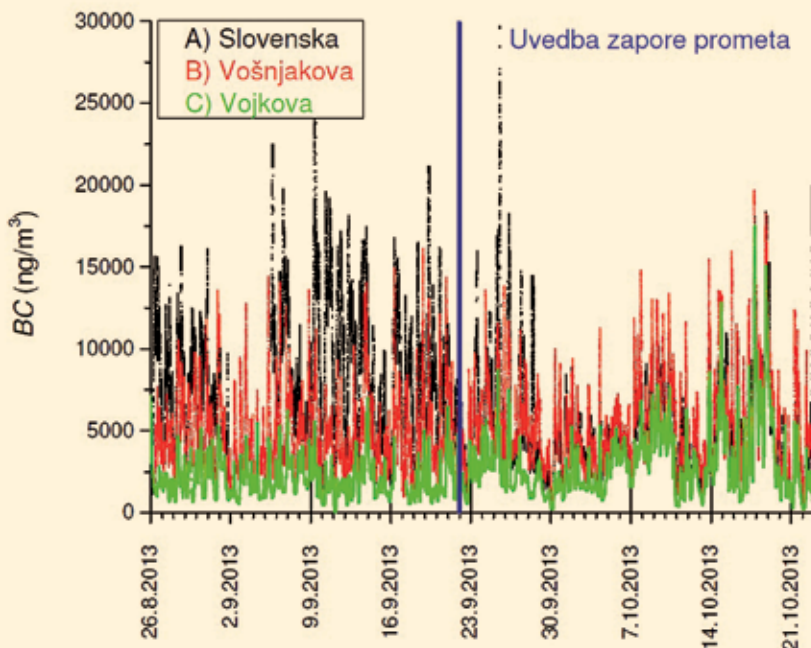
Skrb za okolje

● Znotraj mestne uprave vplive na okolje spremlja in ukrepe za trajnostni odnos do okolja sprejema Oddelek za varstvo okolja. Tudi v letu 2013 je oddelek nadaljeval ● **z odstranjevanjem nelegalno odloženih gradbenih odpadkov in odpadkov, ki vsebujejo azbest, z zemljišč v lasti MOL.** Letos je bilo odstranjenih **18 t odpadkov**, od

Dodatne meritve onesnaženosti zraka v času ETM

Letos je Oddelek za varstvo okolja med akcijo Evropskega tedna mobilnosti merilni sistem (OMS) postavil na lokacijo pri Drami, kjer so bile meritve zaključene 23. oktobra. Obenem je izvedel tudi **meritve črnega ogljika**. Merilna kampanja je potekala od 26. 8. 2013 do 23. 10. 2013. Meritve črnega ogljika so potekale na treh lokacijah: ● Slovenska cesta 32 (stavba Pošte) – na lokaciji zapore avtomobilskega prometa, ● ob Vošnjakovu 9 (merilna postaja Ljubljana - Center) – na lokaciji ob prometni cesti v bližini zapore in ● na Vojkovi cesti 1b – lokaciji, ki je predstavljala mestno ozadje. Z meritvami so začeli pred zaprtjem Slovenske ceste za osebni promet in zaključili mesec dni po njenem zaprtju, da so lahko izmerili vpliv zaprtja na onesnaženost zraka. V času ETM so izvedli tudi nekaj preliminarnih meritev hrupa, da so ugotovili vpliv spremenjenega prometnega režima na obremenjenost s hrupom. Tako so na Slovenski cesti opravili niz kratkotrajnih informativnih meritev z ročnim merilnikom hrupa B&K 2250D med Figovcem in Dramo, in sicer 18. 9. 2013 in 1. 10. 2013, to je pred cestno zaporo in po zapori za osebni promet. Hrup so merili v dvojnem nizu kratkotrajnih 5-minutnih meritev na 5 lokacijah vzdolž Slovenske ceste približno 5 m od roba voznega pasu v času med 10. in 12. uro dopoldan. Meritve koncentracij črnega ogljika so pokazale najvišje vrednosti pred uvedbo zapore na Slovenski cesti, najmanjše pa na Vojkovi, ki predstavlja mestno ozadje. V prvem tednu zapore se koncentracije na Slovenski niso bistveno zmanjšale, najverjetneje zaradi gradbenih del, ki so potekala v okviru preureditve prometa. Po 30. septembru 2013 pa so koncentracije črnega ogljika na Slovenski močno upadle. **Po uvedbi zapore prometa na Slovenski so se na območju zapore koncentracije v primerjavi z ozadjem znižale za 58 %.** Pri vseh meritvah so opazna dnevna nihanja, ki so povezana s povečanimi emisijami prometa čez dan.

Več: http://www.okolje.info/?link=dbViewOmsValue&option=com_content&Itemid=181

Grafični prikaz rezultatov meritev črnega ogljika na treh lokacijah v mestnem središču z opaznim znižanjem onesnaženosti na Slovenski cesti po zapori prometa.

leta 2009 pa skupaj že 566 t. ● **Odstranjenih** je bilo tudi **700 t gradbenih odpadkov**, od leta 2009 skupaj 84.811 t. ● Na območju KP Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib je bila **odstranjena železobetonska konstrukcija**. Po rušitvi stola so bili odpadki sortirani in tudi 100 % reciklirani. ● Oddelek je aktivno sodeloval pri **ustanovitvi mreže CIVINET Slovenija-Hrvaška**, katere področje delovanja je trajnostna mobilnost v urbanem okolju. MOL bo vodila koordinacijo delovanja od leta 2013 do 2016. ● **Strokovni nastopi doma in v tujini**: ● Ob promociji znanstvene monografije projekta CIVITAS Elan *Rethinking Everyday Mobility* v Zagrebu marca prezentacija vseh ukrepov s posebnim poudarkom na njihovem nadaljevanju po poteku projekta in 2 intervjuja za Radio Hit, ZG ter za Z1 TV, ● predstavitev dosežkov MOL na področju trajnostne mobilnosti na konferenci Green Urban Transport Systems (GUTS) aprila v Sopronu. ● Na pobudo župana 25. aprila v Mestni hiši ustanovno srečanje mreže CIVINET Slovenija-Hrvaška: Zvezi mest in drugih deležnikov na področju trajnostne mobilnosti; na ustanovnem srečanju pridruženih 28 slovenskih in hrvaških mest ali partnerjev; delovanje mreže je delno financirano iz sredstev EU projekta CIVITAS CAPITAL. ● Na povabilo organizatorjev CIVITAS FORUMA med 30. septembrom in 4. oktobrom v Brestu udeležba predstavnikov MOL na okrogli mizi in delavnici. ● V času konference MOBILE 2020 in CHAMP Kolesarjenje v srednje- in vzhodnoevropskih mestih oktobra v Ljubljani **prvo srečanje mreže CIVINET Slovenija-Hrvaška in delavnica na temo kolesarjenja v mestih**. ● Na pobudo Evropske komisije se je skupina 12 strokovnjakov iz 7 evropskih držav oktobra udeležila VANGUARD CIVITAS ELAN strokovnega ogleda dosežkov na področju trajnostne mobilnosti in v Ljubljani. **Publikacije**: ● knjiga *Ptice mesta Ljubljane in okolice*, ● 3 plakati na temo tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst (ambrozija, japonski dresnik) v MOL, ● katalog koristnih informacij s področja varstva okolja (3. ponatis). ● **Sofinancirani okoljski projekti nevladnih in neprofitnih organizacij**: ● **Vrtni prostovoljci in japonski dresnik** (usposabljanje vrtnih prostovoljcev za delo v širši lokalni skupnosti), ● **Ohranimo biodiverzitetu Ljubljanskega barja** (pilotni prikaz uspešnega in učinkovitega odstranjevanja ter zatiranja invazivnih vrst zlate rozge, *Solidago* spp.), ● **Od besed k dejanjem 2013** (odstranjevanje japonskega dresnika na Koseškem bajerju in v Župančičevi jami s kopanjem in prekrivanjem s črno folijo in odstranjevanje ambrozije pri novem Hoferju v Šentvidu), ● **Mehansko odstranjevanje tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst – pelinolistna ambrozija (*Ambrosia artemisiifolia*)** (odstranjevanje ambrozije s puljenjem in ročno košnjo na Barju), ● **Naravoslovni učni poti Koseški bajer in Šišenski hrib** (idejni načrt DOPPS za izvedbo 2 naravoslovnih učnih poti), ● **Naravoslovna učna pot v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib** (projekt UMANOTERA), ● **Deteljin modrin – prezrti biser savskih prodivov** (popis hranilnih rastlin gosenic in izvedena čistilna akcija, s katero se je izboljšal življenjski prostor deteljinega modrina in drugih ogroženih vrst dnevnih metuljev), ● **Izboljšanje habitata močvirske sklednice v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib** (popis sklednic na območju parka in izlov tujerodnih želv, kjer ogrožajo sklednico), ● **POZOR! Plavček na mrestišču** (izvedba t. i. žabje straže v času mrestenja plavčkov na Ljubljanskem barju in začasna postavitev varovalnega traku). ● **Proračunska sredstva za naloge varstva okolja in narave**: ● v letu 2013: 875.431 €, za leto 2014 je predvidenih: 1.166.536 €.

Mestne javne službe

Za učinkovito in gospodarno delovanje mestnih javnih služb skrbi Javni holding Ljubljana. ● V letu 2013 je bil opravljen prenos podpornih procesov in 17 sodelavk in sodelavcev družb Žale in Ljubljanska parkirišča in tržnice na Javni holding. ● Dosežena je bila **uspešna stroškovna**

racionalizacija, predvsem pri stroških dela, ● uveden **informacijski sistem SAP CRM in billing za družbo Energetika Ljubljana**, ● implementiran **informacijski sistema SAP v družbah Žale in Ljubljanska parkirišča in tržnice** v povezavi s prenosom podpornih procesov na Javni holding ter posledično **nadgradnja SAP sistema na Javnem holdingu**, ● pridobljen **osnovni certifikat Družini prijazno podjetje**, ● sodelovanje sodelavk in sodelavcev JHL in vseh javnih podjetij v akciji *Očistimo Slovenijo*, ● spletni portal Javnega holdinga Ljubljana in podjetij v skupini je na natečaju WEBSI spletni prvaki v kategoriji javnih organizacij dosegel odlično 2. mesto. ● Izvedena je bila prilagoditev spletne strani za pametne telefone, ● uvedena elektronska izvršba za celotno skupino, ● uspešno sodelovanje in usklajevanje z občinami ustanoviteljicami tudi z namenom usklajenega in sočasnega izvajanja posegov v prostor. ● **Infrastrukturni projekti JP Vodovod-Kanalizacija**: ● poteka gradnja komunalne infrastrukture na Rjavi cesti; vrednost naložbe: 487.771 €, ● gradnja komunalne infrastrukture na območju **Vevče-Slape**; vrednost naložbe: 3.280.942 €, ● komunalna infrastrukture na **Cesti 30. avgusta** v Vevčah je bila zaključena avgusta 2013, razen za odsek (cca 20m), ki bo zaključen sočasno z zaključkom del po Vevški cesti in cesti Slape, predvidoma maja 2014; vrednost naložbe: 695.013 €, ● izgradnja II. faze komunalne infrastrukture v **Novem Polju (po cestah XVII, XVIII, XIX, XXI)**; obnova poteka sočasno z gradnjo kanalizacije, zaključek maja 2014; vrednost naložbe: 228.712 €, ● **zacevitev jarkov ob Ižanski cesti** na odseku od križišča za Črno vas do odcepa za Mateno; na zahtevo upravljavca ceste DRSC zaradi konsolidacije terena izvedba protiprašne zaščite samo v grobem asfaltu, končni sloj bo izveden maja 2014; vrednost naložbe: 4.411.600 €, ● izgradnja komunalne infrastrukture **Rudnik, III. faza**: Pot na Orle, Rudnik I, Rudnik II in Rudnik III; vrednost naložbe: 1.614.765 €, ● obnova komunalne infrastrukture po **Čopovi ulici**, vrednost naložbe: 1.548.372 €, ● poteka celovita obnova komunalne infrastrukture na **Poti na Golovec, I. faza**, zaključek april 2014; vrednost naložbe: 970.927€, ● obnova komunalne infrastrukture na **Maistrovi ulici**; vrednost naložbe 2.015.000, ● obnova / gradnja komunalne infrastrukture na **Cesti na Brdo** sočasno z gradnjo kanalizacije; vrednost naložbe: 228.712 €, ● gradnja komunalne infrastrukture sočasno z gradnjo kanalizacije na **Ravnem Brdu**; vrednost naložbe: 433.704 €, ● **vodovod na Selah pri Panchah** (izgradnja črpališča z vodnim virom, dveh vodohranov za pitno in požarno vodo, izgradnja petih etap vodovodnega in požarnega omrežja v naselju Sela pri Panchah in napajalnega voda do Malega Lipoglava; vrednost naložbe: 2.072.304 €, ● **gradnja povezovalnega cevododa od črpališča Trebeljevo do vodohrana Prežganje in stanovanjskih objektov brez vodooskrbe Mali vrh, Trebeljevo, Volavlje** (izgradnja črpališča z ustrezno vrtino Tr-01/08, 2,5 km povezovalnega voda od črpališča do obstoječega vodohrana za pitno in požarno vodo, povezovalnega voda med Trebeljevimi in Malim vrhom, 1,5 km sekundarnega voda do naselja Platar, povezava med Trebeljevimi in Brezovo ravnilo in izgradnja še 7 sekundarnih vodov v naselju Volavlje; pridobljena so gradbena dovoljenja in priprava vrtine; izdelavi so projekti za izvedbo, začetek etapne gradnje v letu 2014; vrednost naložbe: 853.960 €). ● **Infrastrukturni projekti JP Snaga**: ● **Nadgradnja regijskega centra za ravnanje z odpadki Ljubljana (RCERO Ljubljana)**, gradnja objektov za predelavo odpadkov (MBO). Poleti 2013 dokončana gradnja nadomestnih objektov – pralnice tovornjakov s periščem težke mehanizacije in skladišča nevarnih frakcij odpadkov; vrednost naložbe do leta 2015: 155 mio €, ● otvoritev zbirnega centra Povšetova; vrednost naložbe: 102.100 €, ● **Center ponovne uporabe**: trgovinica in delavnice na Povšetovi 4, JP Snaga je partnerica v projektu. **Pomembni dosežki JP Snaga**: ● Dosežen je več kot 50-odstotni delež ločeno zbranih odpadkov, ● uspešno izvedena nadgradnja sistema: zbiranje embalaže in papirja pri uporabniku doma, manjša pogostnost odvoza

Foto: arhiv JSS MOL

Najpomembnejši projekt JSS MOL v letu 2013 je začetek gradnje stanovanjske soseske Polje III, v kateri bo 148 stanovanj (do aprila 2015).

Foto: arhiv JSS MOL

Prenovljena stavba na Cesti Dolomitskega odreda 17 z bivalnimi enotami JSS MOL.

Foto: arhiv JSS MOL

Prenovljena stavba Polje 8 z bivalnimi enotami JSS MOL.

Foto: arhiv JSS MOL

V renovljeni stavbi Belokranjska 2 bo imel JSS MOL prihodnje leto 8 bivalnih enot.

Foto: arhiv JSS MOL

JSS MOL je odkupil podstrešne prostore v stavbi Zarnikova 4, za katere bo do konca leta pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo 7 bivalnih enot.

Projekt Hiše Sonček

JSS MOL nadaljuje z razvojem projekta Hiše Sonček na Vinčarjevi ulici, ki je namenjena bivanju oseb s cerebralno paralizo. V letu 2013 je začel z novelacijo projektne dokumentacije.

Foto: Nik Rovani

3. Ljubljana Forum 2013 se je osredotočil na upravljanje z vodo in transportom v mestih.

Foto: Nik Rovani

Po 40 letih čakanja je bil 14. septembra položen temeljni kamen za izgradnjo Islamskega verskega in kulturnega centra.

Foto: arhiv MOL

Na nepremičninskem sejmu MIPIM 2013 v Cannesu se je Ljubljana 15. marca predstavila s projektom ureditve Slovenske ceste po načrtu nove prometne politike

Fotografije: Dunja Vedam

Celovite prenovitve **1** Novega trga, **2** Petkovškovega nabrežja, **3** Čopove ulice in prometno preurejene **4** Slovenske ceste so med najbolj zahtevnimi letošnjimi infrastrukturnimi naložbami, ki so povečale in estetsko zaokrožile zaprtο mestno središče.

Foto: arhiv JHL

Končana je I. faza prenovitve lžanske ceste z zacetivtjivo jarkov na odseku od križišča za Črno vas do odcepa za Mateno.

Foto: Dunja Vedam

Na novo je asfaltirana Bratov Čebuljev ulica, ki ima tudi hodnik za pešce in javno razsvetljavo.

Foto: arhiv OGD

Cesta pri kmetiji Lazar v Podgradu je dobila novo asfaltno prevleko v dolžini 850 m.

Foto: arhiv OGD

Z uvedbo rumenih pasov, ki so ena od trajnih pridobitev letošnjega Evropskega tedna mobilnosti, je zagotovljen hitrejši javni prevoz.

preostanka odpadkov, ● **pozitivno poslovanje podjetja**, ● urejenost javnih in zelenih površin ter **visoko zadovoljstvo občanov** (raziskava Eurobarometra o kakovosti življenja v evropskih mestih: zadovoljnih 87 odstotkov prebivalcev; 2. mesto med evropskimi prestolnicami takoj za Luksemburgom). ● **Dosežki in pridobitve JP LPP**: ● preusmeritev proge 19 I in 19 B na staro traso, ● preusmeritev linije 20, ● preusmeritev linije 13, ● uvedba zimskega **Kavalirja 3**, ● spremembe na linijah LPP v občinah **Škofljica, Grosuplje, Ivančna Gorica, Vrhnika in Brezovica**, ● nove možnosti šolskih mesečnih vozovnic za dijake in študente, ● linija **Ljubljana–Vodice** vpeljana tudi ob sobotah, ● nov potek **linije 15**, ● **urbana tudi na medkrajevnih linijah** v občinah Vrhnika, Borovnica, Logatec, idem/Dobrepolje, Ivančna Gorica in na liniji Ljubljana – letališče Brnik, ● **celostno urejanje postajališč MPP** upravnikarja Europlakata, ● shema nočnih linij z urbanomati, ● poenoteni ceniki na spletni strani www.lpp.si, ● spletna stran prilagojena na format pametnih telefonov, ● splošna brošura LPP v slovenščini in angleščini, ● feniks nakup mid busov za uporabo na manj obremenjenih linijah, ● ponovno vzpostavljeno postajališče Ajdovščina v centru mesta, ● podaljšana **linija do Žal (24)**, ● integracija linij v občini Dobrova - Polhov Gradec v mrežo integriranih linij LPP, ● dogodki v sodelovanju z LPP (*Prevoz na klic, Lunin festival, Rock Otočec, Evropski teden mobilnosti, Mesec oblikovanja, F3ŽO, Študentska arena* ...). ● **Dosežki in pridobitve Termoelektrarne-Toplarne Ljubljana**: ● zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja – 0 % onesnaževanja navzgor, ● **nacionalno priznanje Energy Globe Award** za informiranje o kakovosti zraka. ● **Dosežki in pridobitve JP Ljubljanska parkirišča in tržnice**: ● sodelovanje pri organizaciji EuroBasketa (obvestilna signalizacija o prostih parkirnih mestih), ● sodelovanje pri uvedbi WiFree Ljubljana, ● izvedba prireditve **Odprta kuhna**, ● pridobitev osnovnega certifikata **Družini prijazno podjetje**, ● **Infrastrukturni projekti JP Žale**: ● izgradnja nadstreška na prostoru za ločevanje odpadkov, ● poteka obnova stebrov plamenic na pokopališču Žale; vrednost naložbe: 109.635 €, ● zaključevanje obnove Plečnikovih propilej; vrednost naložbe: 79.900 €, ● poteka obnova spredovne poti na pokopališču Žale; vrednost naložbe: 69.750 €, ● poteka ureditev prostora za raztros pepela (napisne plošče z imeni pokojnikov); vrednost naložbe: 50.420 €, ● izgradnja prostora za ločevanje odpadkov; vrednost naložbe: 40.600 €, ● obnova zidu na pokopališču Polje; vrednost naložbe: 35.000 €, ● tlakanje poti na pokopališču Žale; vrednost naložbe: 31.320 €, ● poteka obnova javnih sanitarij; vrednost naložbe: 29.450 €, ● **ureditev mrliške vežice na pokopališču Mali Lipoglav**; vrednost naložbe: 24.080 €, ● sanacija zidu na pokopališču Sostro; vrednost naložbe: 15.445 €, ● **delna obnova Plečnikovih mizarških delavnic**; vrednost naložbe: 20.681 €, ● **postavitev temelja spomenika žrtvam prometnih nesreč na pokopališču Žale**; vrednost naložbe: 6.662 €, ● poteka urejanje Parka zvončkov; vrednost naložbe: 5.649 €. ● **Dosežki in pridobitve JP Energetika Ljubljana**: ● **Celovita obnova komunalne infrastrukture po Poti na Golovec**, v gradnji je vzpostavitev cestišča, po dokončani gradnji komunalne infrastrukture, vrednost naložbe 920.000 €, ● zaključena je **obnova vročevoda po Šmartinski ulici in ulici Gradnikove brigade**, vrednost naložbe 530.000 €, ● zaključena je **obnova parnega in vročevodnega kolektorja ob Partizanski ulici**, vrednost naložbe 360.000 €, ● zaključena je **obnova vročevoda Ob sotočju–Kajuhova**; vrednost naložbe 600.000 €, ● zaključena je **gradnja komunalne infrastrukture na Cesti 30. avgusta** v Vevčah; vrednost naložbe 650.000 €, ● poteka **vzpostavitev cestišča** (do maja 2014) po dokončani gradnji komunalne infrastrukture **na območju Vevče–Slape**; vrednost naložbe 3.800.000; ● poteka **zamenjava dveh vročevodnih kotlov GVL 1, GVL 2 in parnega kotla BKG 1** (do januarja 2015) v Energetiki Ljubljana; vrednost naložbe 12.400.000; ● zaključena je **zamenjava plinske turbine CORE ENGINE** v Energetiki Ljubljana; vrednost naložbe 950.000 €; ● končano je

popravlilo glavnega dimnika v Energetiki Ljubljana; vrednost naložbe 480.000 €; ● končana je **obnova vročevoda in priključnih vročevodov ob Jarški cesti** med stavbami Jarška 12 do Jarška 22; vrednost naložbe 230.000 €; ● končana je **obnova glavnega vročevoda T711**; vrednost naložbe 210.000 €; ● končana je **II. faza obnove plinovodnega omrežja v Kosezah**; vrednost naložbe 230.000 €; ● končana je **nadgradnja sistema PROCIS, PROZIS** v Energetiki Ljubljana; vrednost naložbe 110.000 €; ● v Energetiki Ljubljana so začeli z **obnovo kotlovnice TOŠ**, ● nadgradili so informacijski sistem SAP, ● v teku so postopki za združevanje Energetike Ljubljana, d.o.o. in Termoelektrarne Toplarna Ljubljana, d.o.o., ● poteka pospešeno **uvajanje metana (CNG) v prometu**, ● postavljena je infrastruktura za zamenjavo redundantnega goriva v TOŠ, ● **na distribucijskem sistemu vročevodnega omrežja je doseženo obvladovanje puščanj**, ● Energetika Ljubljana na trgu nastopa s **konkurenčno ceno zemeljskega plina**.

Skrb za lokalno samoupravo

Služba za lokalno samoupravo (SLS) izvaja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za potrebe 17 ČS MOL. V letu 2013 je bilo 132 sej (107 rednih, 19 izrednih ter 6 dopisnih) svetov ČS. Služba sodeluje pri ● oblikovanju plana malih del vsake ČS, ● spremlja in usklajuje izvajanje del z izvajalci ter vsakokratnim pristojnim oddelkom mestne uprave, ● nudi strokovno pomoč pri finančnem poslovanju, ● izvaja tudi terenske ogledе območja ČS in ● na terenu spremlja odpravo pomanjkljivosti in izvajanje načrtovanih vzdrževalnih del (zimska služba, košnje, obrezovanje dreves itd.). ● **Investicijsko in tekoče vzdrževanje objektov in poslovnih prostorov v upravljanju SLS**: ● nadaljevanje **obnove sedeža ČS Šiška na Kebetovi 1** (obnova fasade in vgradnja toplotne izolacije), ● **obnova dvorane v poslojpu Prušnikova 99** (ureditev prezračevanja, pleskarska dela, brušenje in lakiranje parketa, ureditev varnostne ograje in manjša dela, priključek za ogrevanje na plin in prilagoditvena dela v kotlovnici, zamenjava peči in ureditev notranje plinske napeljave), ● **ureditev prezračevanja v dvorani in sejni sobi sedeža ČS Sostro** Cesta II. grupe odredov 43, ● **nakup novega pohištva na nekaterih sedežih ČS** in drugih lokacijah, ● **ureditev prostorov za društvene dejavnosti** na Draveljski 44, ● **sanacija hišnega kanalizacijskega priključka in ureditev vetrolova na Vojkovi 1**, ● zamenjava vhodnih vrat na **Litijski 38**, ● prepleskanje in ureditev dela poslovnih prostorov na **Dunajski 367** in **Pločanski 8**, ● izvedba mizarških, vodovodnih in elektro popravil, servisi ogrevalnih naprav, dvigal in gasilnikov na več lokacijah. ● **Dejavnosti SLS**: ● **oddajanje prostorov SLS** v urni najem 780 uporabnikom, ● **izvajanje brezplačnih računalniških tečajev** (dosedanja udeležba 8.500 udeležencev, v letu 2013 izvedba 126 tečajev, največ nadaljevalnih; skupno število tečajnikov nekaj več kot 1280, največ iz ČS Vič, Šiška, Posavje in Dravlje). ● **Seznamitev občanov s projekti na terenu ob srečanjih župana, pristojnih organov MU MOL, predstavnikov ČS, predstavnikov civilnih iniciativ, stanovalcev, lastnikov lokalov in drugih zainteresiranih**: ● z delovanjem **Papir Servisa na lokaciji Pod ježami** (7. 2. 2013); ● s **prenovo Petkovškovega nabrežja** (14. 2. 2013); ● s projektom **ureditve ulic v naselju Cesta dveh cesarjev** (28. 3. 2013); ● z **obnovo Čopove ulice** (15. 4. 2013); ● s projektom **izgradnje komunalne infrastrukture na Poti na Golovec** (13. 6. 2013); ● z ureditvijo **Bratov Kunovarjev ulice** (11. 6. 2013); ob terenskem ogledu **12 projektov na območju ČS Šmarna gora** (26. 6. 2013); ● s postopkom **začetka urejanja naselja Cesta v Gorice** (15. 7. 2013); ● s projektom **izgradnje komunalne infrastrukture na območju Slap** (25. 9. 2013); ● s projektom **prenove Zaloške ceste** (15. 10. 2013); ● s projektom **izgradnje komunalne infrastrukture širšega območja Ceste Andreja Bitenca** (22. 10. 2013); ● **Izgradnja Poslovno-upravnega centra Zalog z zasebnim partnerjem, družbo SPAR SLOVENIJA**

d.o.o.: usklajevanja so v zaključni fazi; začetek gradnje 2014 (po pridobitvi GD). V pritličju stavbe bo sodobna trgovina, v prvem nadstropju javni del objekta s pisarniški prostori za ČS Polje in lokalna društva, 2 dvoranama (za rekreacijske in kulturne namene), knjižnico, glasbeno šolo in prostori za dnevno varstvo starejših.

Delo četrtnih skupnosti

ČS Center

Priveditve: ● Razstava *Punčke iz cunj* ob 8. marcu, ● ogled orgel v Cankarjevem domu, ● razstava likovne skupine *Pušelc* z venčkom ljudskih plesov OŠ Majde Vrhovnik, ● aprilaska čistilna akcija v sodelovanju s TD Ljubljana, ● razstava o invazivnih rastlinah v prostorih ČS Center ● **Dan soseda** v sodelovanju z OŠ Toneta Čufarja in soustvarjalci KČ Tabor, ● voden ogled starejših prebivalcev *Po sledih antične Emone*, ● organizacija **počitniškega varstva** v sodelovanju s HD Nikoli sam (z vzgojno-izobraževalnim programom), ● **pomoč na domu** in ● **Čaj ob petih**, oboje v sodelovanju s HD Nikoli sam ● tretja medgeneracijska prireditvev *Poljane pojejo* v sodelovanju z DU Poljane in Domom starejših občanov Poljane, ● septembrska **čistilna akcija** v sodelovanju s TD Ljubljana ● **Dan ČS Center 13. oktober** (razstava ustvarjalnosti prebivalcev ČS Center, osrednja kulturno-družabna prireditvev na OŠ Majde Vrhovnik, zgodovinska učna ura o zgodovini Slovencev med NOB in v času osamosvajanja, *Z roko v roki za čisto in zdravo okolje*, dan odprtih vrat srednjih šol in dijaških domov na Poljanah z druženjem na Srednji zdravstveni šoli, spominska slovesnost pri spomeniku 24 talcev), ● **ogled predstave** *Moj ata, socialistični kulak* za starejše občane v Šentjakobskem gledališču, ● **praznično obdarovanje** za starejše občane in socialno šibke družine. **Pridobitve:** ● 3 **fitnes naprave** na igrišču na Novih Poljanah in ● 2 **fitnes naprave** na otroškem igrišču na Malenškovi ulici na Vodmatu, ● prenovljeno Petkovskovo nabrežje, ● prenovljena Čopova ulica, ● prenovljen Novi trg, ● **obnovljen nadhod čez Gruberjev kanal in železniško progo v podaljšku Streliške ulice na Hradeckega cesto** z dvigalom za gibalno ovirane, ● **prenovljene ulice:** ● Rozmanova, ● Maistrova ulica in ● Ulica Tabor, tudi z novo prometno ureditvijo, ● **Družinski center Mala ulica**, ● slikovita **podoba Čufarjeve ulice** (poslikali so jo prostoRož, otroci Vrtca Ledina in okoliški prostovoljci), ● obnova komunalne infrastrukture in **obnova cestišča Ceste na Golovec**, ● **začetek gradnje garažne hiše Kozolec 2**, ● **Hiša športa** na Bregu 2, ● tipna maketa na Gradu, ● **trim steza in otok športa na Gradu**, ● obnovljena telovadnica OŠ Vodmat, ● dvigalo za gibalno ovirane osebe na OŠ Majde Vrhovnik, ● postavitve skulpture kiparja Luja Vodopivca *Bitva na Špici*, ● **obnovljena fasada stavbe Meksika** ob Njogoševi cesti, ● poteka **urejanje drevoreda na Njogoševi cesti**, ● ob parku na Ambroževem trgu je urejena javna razsvetljava, ● na Potrčevi ulici je zamenjana dotrajana oglasna vitrina, ● ureditev Izobraževalnega centra za strokovne delavce na Zemljemerski 7.

ČS Bežigrad

Priveditve: *Dan Četrtnih skupnosti Bežigrad* je v obeh predvidenih terminih preprečilo vreme, ● 2 **garažni prodaji** na Linhartovi promenadi (načrtovane mesečne prodaje je preprečilo vreme); ● skupaj s krajanji je Svet ČS obravnaval prometno problematiko ter ● sodeloval v dveh javnih obravnava prostorskih aktov: februarja javna razgrnitev in javna obravnava dopolnjenega osnutka odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o OPPN za del območja Islamskega versko-kulturnega centra; septembra javna razgrnitev in javna obravnava dopolnjenega osnutka odloka o OPPN za del območja urejanja BE-546 (med Parmovo in Ul. bratov Židan), ● skupaj s krajanji in ob sodelovanju Oddelka za varstvo okolja, TD Bežigrad in

predstavnikov ČS Posavje in Črnuče **akcija odstranjevanja ambrozije v Tomačevem**, ● skupaj s šolami in društvi sodelovanje na prireditvah *Otroški bazar* in *Študentska arena* s kulturnimi prireditvami, ● v sodelovanju z MKL, Knjižnico Bežigrad novembra priprava **razstave o nagradi Kristine Brekove 2013** za izvorno slovensko slikanico, ● ob 1. novembru **polaganje vencev na štiri obeležja NOB** v ČS Bežigrad; ● decembra **socialni programi in prireditve za upokojence**. **Pridobitve:** ● manj po načrtih je potekala izvedba malih del, kjer je prišlo do precejšnjih zamud pri urejanju zelenih površin, ● poteka **izgradnja dodatnih parkirnih mest ob učnih delavnicah v Savskem naselju**, ● poteka II. faza prenove stavbe in ureditev poslovnega dela ter bivalnih enot na Belokranjski, ● uvedena je energetska sanacija Vrtca Ciciban, enota Lenka, ● obnovljena je toplotna postaja v OŠ Savsko naselje.

ČS Črnuče

Priveditve: ● kulturni dan, ● dan upora proti okupatorju, ● praznik dela, ● dan državnosti, ● Črnuška pomlad, ● dan sosedov, ● osemdesetletnica KUD Svoboda Črnuče, ● tretja obletnica delovanja Četrtnega mladinskega centra Črnuče, ki deluje v okviru Javnega zavoda Mladi zmaji, ● glasbeni večer s slovenskimi rojaki iz Križa pri Trstu in njihovimi društvi - Operno akademijo, KD Vesna in KD Ribiški muzej tržaškega Primorja, ● Kros Črnuče 2013, ● 150. obletnica župnije Črnuče, ● dobrodelni koncert *Podaj roko*, ● spomladanska in jesenska čistilna akcija, ● Tradicionalni nogometni turnir za mlade nogometaše ● *Črnuška pomlad*, ● turnir v judu *Polyteam Črnuče 2013*, ● **1. mednarodni folklorni festival Črnuče**, ● aktivnosti ZZZB NOB (obisk Bolnice Franja, spomenika padlim partizankam in partizanom Rašiške čete ter 3 narodnih herojev v Selu pri Vodica, prireditve na Pokljuki). **Pridobitve:** ● obnovljeno **otroško igrišče na Mlinski poti**, ● **prenovljen ZD Ljubljana – Bežigrad, PE Črnuče**, ● **novo vozilo za črnuške gasilce**, ● obnova kotlovnice v vrtcu Črnuče, enoti Ostržek, ● obnova kotlovnice v OŠ Maksa Pečarja.

ČS Šentvid

Priveditve: ● spomladanska čistilna akcija, v kateri je sodeloval velik del društev in krajanov, ● **poletna odbojkarjada**, ● **turnir v balinanju**, ● **tekmovanje v košarki za pionirje in ženske ekipe**, ● **rugby**, ● **prikaz dejavnosti smučarjev in skakalcev**, ● tradicionalni **Šentviški dnevi** (člani društva Blaž Potočnikove čitalnice), ● **Extempore 2013** s podnaslovom *Svoboda umetniškega izražanja*, ● **Jesensko srečanje ČS Šentvid** (na rugby igrišču Oval so se zbrala vsa lokalna društva, šole, vrtec in Policija, Gorska reševalna služba ter Služba nujne medicinske pomoči), ● spominski slovesnosti ob 1. novembru v organizaciji ZZZB NOB Brod in Šentvid, ● **Revija pevskih zborov Šentvida**, ● **gledališka igra in akademija v počastitev Prešernovega rojstva**, ● **prikaz preventivnega ravnanja in prvih ukrepov v primeru požara** (5 šentviških gasilskih društev v okviru programa ČS Šentvid) ● pomoč pri izvedbi poletnih delavnic in ● abonmaja Šodrček, namenjenega najmlajšim, ● decembra **obiski Miklavža, Božička in dedka Mraza**. **Pridobitve:** ● **otroško igrišče v podnožju skalnic v Guncjljah** (prvi korak k uresničitvi celovite ureditve smučarsko-skakalnega centra), ● zaključen projekt **ureditve končne postaje proge LPP št. 15 v Stanežičah**, ● lani asfaltirana Pot k igrišču je bila speljana na obstoječe površine za pešce pri telovadni dvorani Gimnazije Šentvid, ● na Štuli pa je **podaljšana asfaltna prevelka do dodatnega parkirišča** za potrebe dejavnosti, ki tečejo v Zavodu sv. Stanislava, ● **prenova Ljudskega doma v Šentvidu** (notranjost dvorane, z ograjo na balkonu je povečana varnost obiskovalcev, nova sodobna plinska peč, prezračevalni sistem za dodatno ogrevanje ali hlajenje dvorane, ● poteka izgradnja prizidka Vrtca Šentvid, enote Mravljinec, ● izboljšav pa so bile deležne tudi druge enote vrtca Šentvid.

Naslovnica že tretjič ponatisnjene kataloga koristnih okoljskih informacij.

Foto: Nik Rovani

Ustanovno srečanje mreže CIVINET Slovenija–Hrvaška, zvezi mest in drugih deležnikov na področju trajnostne mobilnosti, v Mestni hiši 25. aprila.

Foto: arhiv ČS Center

Družinski center Mala ulica, ki deluje v okviru Mladih zmajev, je ena najuspešnejših letošnjih naložb – brez primere v Evropi. Otroci, starši in skrbniki otrok so jo od vsega začetka vzeli za svojo.

Foto: arhiv OVO

Foto: arhiv ČS Center

V letu 2013 je bila v Ljubljani vrsta akcij odstranjevanja ambrozije; na sliki: akcija Sezama za Bežigradom in akcija ZOLB na Barju.

Foto: Jurij Kobe

Prenovljena brv čez Gruberjev prekop z dvigalom za gibalno ovirane arhitekta prof. Jurija Kobeta.

Foto: arhiv ČS Center

Dan soseda v ČS Center je prinesel tudi barvito Čufarjevo ulico.

Fitnes na prostem v ČS Center.

Foto: arhiv ČS Center

Evropski dan soseda v ČS Center.

Foto: arhiv ČS Bežigrad

Garažna prodaja v ČS Center.

Foto: arhiv ČS Bežigrad
Spominsko obeležje NOB.

Foto: M.Cedilnik
Obnovljeno otroško igrišče na Mlinski ulici in vlakec na igrišču.

Foto: Mirek
Prvi mednarodni festival folklorne v Črnučah.

Foto: B. Slak
Novo gasilsko vozilo GD Črnuče.

Foto: arhiv ČS Center
Delavnica društva YHD.

Foto: M Remic
Izjemno dobra udeležba na Krosu Črnuče.

Foto: arhiv ČS Šentvid
Jesensko srečanje ČS Šentvid.

Foto: arhiv ČS Šentvid
Novo otroško igrišče v Guncljah, izvedeno v okviru malih del ČS.

Foto: arhiv ČS Šentvid
Nova asfaltna prevleka pri Zavodu sv. Stanislava.

Foto: arhiv ČS Šentvid
Peš in kolesarska pot za telovadno dvorano Gimnazije Šentvid.

Foto: arhiv ČS Šiška
Nastop godbe na pihala v Kosezah 19. septembra 2013.

ČS Šiška

Prireditve: ● razstava del slikarske sekcije DU Na jami, ● 2 koncerta Litostrojskega pihalnega orkestra v Kosezah, ● razstava o znamenitih Šiškarjih – glasbenikih v organizaciji TD Ljubljana-Šiška, ● predstave za otroke v novoletnem času, ● v sodelovanju z MOL, OGDP, in PU Šiška ukrepanje v primerih, ko so prebivalci posameznih ulic zahtevali okrepljen nadzor nad hitrostjo vožnje, ● v sodelovanju z društvom DUO priprava zasnovne ureditve prometa na območju Spodnje Šiške, ● v sodelovanju s civilno iniciativo Celovski dvori pobuda za ustanovitev Četrtnega mladinskega centra v tej soseski, ● zasnova akcije Več vedenja – več varnosti v OŠ na območju ČS, ● podpora športnim društvom, ki izvajajo vadbene programe za otroke in mladostnike, gibalno ovirane skupine prebivalcev in starejše krajanje, ● Žoga, ne droga – program uličnih iger z žogo, ● podpora čistilnim akcijam TD Koseze in Ljubljana Šiška, ● razstava o invazivnih rastlinah, ● v sodelovanju z območnimi organizacijami RK priprava novoletnih paketov za socialno ogrožene krajanje in prednovoletno srečanje starejših krajanov. **Pridobitve:** ● nakup in postavitve vadbene naprave na prostem ob Koseškem bajerju, ● nova zunanja podoba sedeža ČS, ● energetska sanacija Vrtca Najdihojca, enote Palček, ● obnova toplotne postaje in kotlovnice v OŠ Valentina Vodnika, ● obnova toplotne postaje in kotlovnice v Vrtcu Hansa Cristiana Andersena, enoti Marjetica.

ČS Dravlje

Prireditve: ● kulturna prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu v prostorih PGD Podutik – Glince v sodelovanju z DU Podutik ter ● razstava Ženske v umetnosti in znanosti, ● Dan ČS Dravlje 28. maja v sodelovanju TD Dravlje, ŠD Dravlje in Krajevno organizacijo ZZB NOB – Dravlje (kulturni del tradicionalno pod vodstvom Marjance Dobnikar v veliki dvorani na sedežu ČS Dravlje, športni del v organizaciji ŠD Dravlje, tek in pohod; za obiskovalce in sodelujoče pogostitev z družabnim srečanjem; letos razširjen program praznovanja z vključitvijo mlajše generacije); ● Rokov sejem v sodelovanju s TD Dravlje in z veliko udeležbo; ● oktobrska preventivna dneva varstva pred požarom za občane v sodelovanju s krajevnima PGD Dravlje in Podutik – Glince; ● ob dnevu spomina na mrtve in v sodelovanju s krajevnimi organizacijami ZZB NOB Ljubljana Šiška – Bratov Babnik, Dolomitski odred in Dravlje 30. oktobra na draveljskem pokopališču spominska slovesnost in urejeno spominsko obeležje; ● v sodelovanju s PZ Rožmarin Dravlje prireditve Dravlje pojejo (udeležba 8 pevskih zborov; Otroški PZ OŠ Dravlje, Otroški PZ OŠ Miška Kranjca, Ženski PZ Pevskega društva Rožmarin Dravlje, MPZ Župnije Dravlje, Mešani PZ Župnije Dravlje, MPZ KUD Oton Župančič Sora, Mešani PZ Waldorfske šole staršev in učiteljev in Klapa Lumini; popestritev plesalci Plesne rekreacije Pevskega društva Rožmarin Dravlje). ● V letu 2013 so se na sedežu ČS Dravlje, Draveljska 44, za krajanje odvijale: plesna rekreacija, vodena rekreacija za starejše in mlajše – ABEO in Žaba skače, tai-chi, badminton, namizni tenis, joga in ples za seniorje. **Pridobitve:** ● postavitve parkovne klopi z naslonom ob pešpoti ob cesti Pod Kamno Gorico (med Podutiško cesto in Lamutovo ulico), ● postavitve dveh sedal klopi med OŠ Dravlje in Klopčičevo 2, ● intervencijska košnja in čiščenje ob pešpoti med Draveljsko in Kunaverjevo ulico, ● ureditev športnega igrišča ob OŠ Dravlje, Klopčičeva 1 (nakup dveh mrež za rokometne gole); ● namestitev zaščitne pene za košarkarskimi koši na OŠ Miška Kranjca, Kamnogoriška 35; ● ureditev košarkarskega igrišča na Ulici 28. maja (zaris košarkarskega igrišča, poliesterška plošča, obroč in mrežici); ● vzpostavitev fitnesa na prostem na območju Smrtnikove, Klopčičeve in Kunaverjeve, ● energetska sanacija Vrtca Mojca, enote Muca, ● obnova toplotne postaje v vrtcu Mojca, enoti Tinkara, ● ureditev varnega dostopa in intervencijske poti v Vrtec Mojca, enota Kekec.

ČS Golovec

Prireditve: ● oktobra 5. Dan ČS Golovec v sodelovanju z društvu, organizacijami in OŠ Karla Destovnika Kajuha ter OŠ Božidarja Jakca, ● 2. Športni dan ČS Golovec v sodelovanju s četrtnimi športnimi društvi (Judo klub Golovec, Športno društvo Strmec, Rugby klub Emona, Strelsko društvo Strelec ter košarkarska in nogometna moštva v naselju); ● ob tem podelitev priznanj zaslužnim za organiziranje in ohranjanje športnih društev ter športa v ČS Golovec, ● v sodelovanju s ŠD Strmec podpora razgibani športni dejavnosti v Bizoviku, ● z nastopi MPZ Bizovik spodbuda ČS kulturni dejavnosti kraja in ohranjanju ljudskega izročila, ● sodelovanje s Kulturno turističnim društvom Proga 13 z zagotavljanjem prostorov in finančno podporo, ● finančna podpora DU Štepanjsko naselje za organizacijo kulturnih ogledov po Sloveniji, ● v sodelovanju z društvom Novita omogočanje učenja angleščine, ustvarjalnih delavnic za starejše in za vse druge. **Pridobitve:** ● fitnes na prostem pri obračališču avtobusa proge št. 5 in 9, ● trim otok na PST v Bizoviku, ● v sodelovanju z gasilci iz Bizovika sanacija in nasutje gozdne poti vzporedno od Poti, ● na pobude občanov v sodelovanju z LPP in OGDP MOL podaljšanje proge 24 iz Bizovika skozi Hrušico in Štepanjsko naselje vse do BTC in Žal, ● v dogovoru s PGD Štepanjsko naselje zaris črt na nekaterih parkiriščih ter očiščenje okolice in parkirišča, ● v sodelovanju z OGDP MOL zaris kolesarske steze na Litijski od križišča s Kajuhovo cesto do Parmске ceste, ● na pobudo Sveta ČS Golovec zagotovljen prostor za aktivnosti Četrtnega mladinskega centra na OŠ Božidarja Jakca, ● obnova križišča Litijske in Pesarske ceste.

ČS Jarše

Prireditve: ● 20. tradicionalna javna otroška kulturna prireditve Praznik Vrtca Jarše, ● 2-dnevna prireditve Dan ČS Jarše v sklopu Dneva odprtih vrat Vojašnice Edvarda Peperka v sodelovanju s TD Zelena jama, vrtci, šolami, različnimi društvi in drugimi nastopajočimi, ● v sodelovanju z Gimnastičnim društvom Zelena jama mednarodni turnir odprtega prvenstva Zelena jama v ženski gimnastiki, ● srečanje in pogostitev upokojencev DU Nove Jarše nad 80 let, ● prednovoletno srečanje in pogostitev upokojencev DU Zelena jama, ● etnološke delavnice Vse Sveti v ČS Jarše na OŠ na območju ČS Jarše in ● žalna komemoracija ob dnevu spomina na mrtve v sodelovanju z Društvom Interes, ● izvedba programa za mlade nogometaše ŠD Šmartno ob Savi in ● nakup športnih oblačil in opreme, ● novoletna obdaritev varovancev Zavoda Janez Levce z didaktičnimi pripomočki in igračkami, ● izvedba dveh čistilnih akcij, spomladi (v organizaciji TD Zelena jama s sodelovanjem občanov in 20 pripadnikov SV iz Vojašnice Edvarda Peperka) in jeseni (ureditev in očiščenje javnih zelenic, otroških igrišč in javnih parkirišč na območju ČS). **Pridobitve:** ● nakup in montaža igral ter ureditev otroškega igrišča OŠ Jožeta Moškriča, ● ureditev novega uvoza in obračališča za turistične avtobuse na Šmartinski cesti pri tovarni Žito in ● izgradnja kolesarske steze, ● obnova semaforizacije na Šmartinski cesti in ureditev prehoda za pešce čez Šmartinsko cesto v podaljšku Kvedrove ceste, ● letna sanacija poškodovanih cest po končani zimi (manjša in večja popravila asfalta: Flajšmanova ulica, Obrije, Šmartno itd.); ● ureditev nadvišanih prehodov za pešce na Jarški cesti in Ulici Hermana Potočnika; ● postavitve prikazovalnikov prihoda avtobusov LPP na najbolj frekventnih postajališčih na Šmartinski cesti, ● sanacija asfalta na križišču Šmartinska cesta/Trbeže in lastniško pridobivanje zemljišč za ureditev krožišča Šmartinska cesta/Trbeže (DDC), ● obnova in preureditev otroškega igrišča, zamenjava klopi in košev za odpadke med stolpnici Kvedrova cesta 1-7 in blokoma 11-13, ● obnova in preureditev otroškega igrišča na Rožičevi ulici, ● zamenjava in namestitev novih mrež na koših za košarico in na golih za mali nogomet na športnem igrišču na Ulici Hermana Potočnika, ● odprtje nove prodajalne Hofer na območju BTC ob Šmartinski cesti,

● obnova vročevoda po Šmartinski cesti in Ulici Gradnikove brigade, ● energetska sanacija Vrta Jarše, enote Mojca, ● ureditev 1. faze varnega dostopa in intervencijske poti v Vrtec Miškolin, enota Sneberje, ● protipotresna sanacija, energetska sanacija in dozidava prizidka OŠ Vide Pregarc (priprave, izbira ponudnika itd).

ČS Moste

Prireditve: ● aprila na površinah Tržnice Moste in Balinarskega športnega društva Nove Fužine, Brodarjev trg 10, **osrednja čistilna akcija** z nagradnimi lončnicami za vsako prineseno vrečo smeti, ● maja 9. tradicionalno društveno društvo pred upravno stavbo TE-TOL Moste, Toplarniška 19, z naslovom **Moščanski dan sosedov** s pomočjo 25 različnih društev in zvez ● v okviru Pobude za oživitve centra Most sodelovanje na prireditvi **Boljšjak kultur** (po zamisli Združenja staršev, mladih in otrok Sezam) s predstavitev in prodajo rabljenih ter recikliranih predmetov za vsakdanjo uporabo, ● **otvoritev fitnesa na prostem** na Kodeljevem s praktičnim prikazom pravilne izvedbe vaj na napravah, v sodelovanju s SZ Ljubljana in SPM - Društvom za razvoj skupnostnih programov za mlade, ● s pomočjo SPM-Društva za razvoj skupnostnih programov za mlade decembra na ploščadi Preglov trg 15 na Novih Fužinah tradicionalna prireditev za otroke **Velikanček s pravljico tržnico in obiskom dedka Mraza**. **Prireditve:** ● **postavitev novih fitnes naprav na prostem** ob otroškem igrišču Ob Ljubljani 82–84 (skupno je zdaj na voljo 10 naprav), ● v delu naselja Most uveden **sistem plačljivega parkiranja s parkomati in dovolilnicami**, ● obnova vročevoda Ob sotočju–Kajuhova, ● energetska sanacija in prenova toplotne postaje Vrta Zelena jama, enote Zmajček; ● nova dostavna pot do OŠ Martina Krpana s parkirišča Gašperšičeva, ● preseljena dejavnost Papir servisa z lokacije Pod ježami, ● postavitev elektropolnilnice za avtomobile (TE-TOL), ● novo odprt Center za tehnične preglede na Toplarniški, ● nova trgovina z medicinskimi pripomočki Mediplus na Zaloški 40, ● ureditev treh parkirnih mest za invalide in klančina s parkirišča Brodarjev trg 6,7, ● ureditev 2 parkirnih mest za invalide Brodarjev trg 10, ● ureditev 1 parkirnega mesta za invalide na Vodmatski, ● ureditev 2 parkirnih mest in nadvišan prehod za pešce pred ZD Moste, ● zamenjava varovalne kovinske ograje za goli na športni površini pri OŠ Martina Krpana, ● zamenjava prenikalnih in zarjavelih količkov pred knjižnico Fužine, ● ureditev počivališča pred Zaloško 59 (trgovina TUŠ), ● odstranitev drevedora starih in nevarnih akacij na Ulici Jana Husa, ● urejanje sprehajalne poti od ovinka Na peči do mostu na Kajuhovi, ● sanacija robnikov pločnika na mostu čez Ljubljano na Kajuhovi ulici, ● nova prometna ureditev Ulice 15. aprila, ● merjenje hitrosti s preventivnim radarjem na Toplarniški ulici, ● umirjanje prometa na ulici Pot na Fužine z dvema nadvišanima prehodoma za pešce, ● sanacija udara ob kanalizacijskem jašku na parkirišču Brodarjev trg 10, ● deratizacija podgan pri brvi Preglov trg, ● nadomeščena luč javne razsvetljave na Ulici Mire Miheličeve 8, ● postavitev semaforja pri trgovskem centru Hofer na Chengdujski, ● namestitve opozorilnih tabel o hranjenju divjih živali na brveh čez Ljubljano, ● hitra odstranitev podrtih dreves in vejvaja po avgustovski hudi nevihti avgusta, ● ureditev prostorov na Proletarski 1 kot nadomestilo za izpraznjene prostore v CK Španski borci (Zaloška 61), kamor so se uspešno preselila nekatera društva ČS Moste; ● obrezovanje dreves pred bloki Kajuhova 34–40, ki so povzročala senco in vlago, ● zamenjano je bilo razbito steklo na vitrini za obveščanje na Proletarski, ● energetska sanacija Vrta Zelena jama, enote Zmajček, ● obnova vročevoda Ob sotočju–Kajuhova, ● obnova toplotne postaje v Vrtni Zelena jama, enotah Zmajček.

ČS Polje

Prireditve: ● **pustovanje**, ● **čistilni akciji** v sodelovanju s TD Zalog in TD Zajčja dobrava, ● **Dan sosedov**, ● **Dan ČS Polje**, ● v sodelovanju z DU Zalog **praznovanje obletnice stolpa na Debnem vrhu**, ● **miklavževanje z**

božično-novoletnim sejmom. **Prireditve:** ● **nasutje peska pri ZD Polje** (nasproti ZD Polje), ● **košnja trave**, ● **pridobitev dveh novih tabel prepovedano odlaganje odpadkov** (parki na križišču Zadobrovske ceste in Ceste XIII v Novem Polju), ● **dobava in montaža koša tip TIVOLI ob otroškem igrišču Zajčja Dobrava 2**, ● **dobava in montaža fitnes naprav** v Zadobrovi (pri OŠ Zadobrova), ● **nova otroška igrala** (igrišče na Cesti V v Novem Polju in igrišče pri OŠ Zalog) ● prenovljena in dozidana je Lekarna Polje, ● zgrajena je komunalna infrastruktura na Cesti 30. avgusta v Vevčah, razen na odseku (cca 20 m), ki se navezuje na Vevško cesto in cesto Slape (predviden je zaključek del sočasno s zaključkom del po Vevški cesti in cesti Slape, predvidoma v maju 2014), ● poteka gradnja komunalne infrastrukture na Rjavi cesti, ● poteka prenova naselja na Cesti Španskih borcev, ● zaključena je prenova kuhinje in I. faza energetske sanacije Vrta Miškolin, enote Novo Polje, ● zgrajena je II. faza komunalne infrastrukture v Novem Polju (po cestah XVII, XVIII, XIX in XXI; po cesti XVIII z odcepom, cesti XIX in cesti XXI je zgrajena fekalna kanalizacija, meteorna kanalizacija, ponikalnice, javna razsvetljava, javni vodovod in plinovod, izvajajo se hišni priključki na vodovod in plinovod ter asfaltiranje); ● **energetska sanacija in izgradnja požarnega stopnišča** v Vrtni Pedenjped, enoti Vevče, ● **energetska sanacija in dozidava Vrta Pedenjped**, enote Kašel, ● **urejeno parkirišče pred lekarno v Vevčah**; ● v teku je gradnja parkirišča pred ZD, ● v teku je izgradnja stanovanjske soseske Polje III.

ČS Posavje

Prireditve: ● **Pozdrav kulturi** - proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, ● predavanje **Vrt na balkonu**, ● **spomladanska čistilna akcija**, ● **spomladanska akcija Polepšajmo naša dvorišča**, ● **3. glasbeni večer ČS Posavje**, ● **Poletni večer**, druženje s prepevanjem pesmi za dušo in dobro voljo, ● **Urbani sprehodi po soseski Ruski car**, ● **Parkolo – kolesarska delavnica, popraviljalnica koles**, ● **59. Posavsko štehanje**; ● **teden športa v ČS Posavje** z zaključnim ● **Plesom ČS Posavje**, ● **Tek pod Ježo**, ● **teden mladih** – mladinske športne in prostočasne delavnice, ● **akcija odstranjevanja ambrozije**, ● **3. Dan ČS Posavje**, ● **proslava ob prazniku ČS Posavje – 7. septembra**, ● **Ploščad, naše dvorišče, igrišče, srečišče: arhitekturna delavnica za otroke in mladostnike**; ● **garažna razprodaja** v parku; ● **21. Tek ob Savi**, ● **dan odprtih vrat PGD Stožice**, ● **spominska slovesnost ob 1. novembru**, ● **sejem unikatnih izdelkov** – Kreat-Unikat, ● **Pozdrav jeseni** – kulturna prireditev, ● **Božična tržnica** na Bratovševi ploščadi, ● v sodelovanju z društvi na sedežu ČS Posavje tudi tedenski programi joge, aerobike, pilatesa, splošne telesne vadbe, plesa, ustvarjalnih, šahovskih in prostočasnih delavnic. **Prireditve:** ● **novi fitnes napravi** na prostem v parku med Glinškovo pl. in Mucherjevo ul.; ● **ureditev prometnega otoka na Ul. 7. september**; ● **ureditev več zelenic** na Bratovševi ploščadi (BP); ● **ureditev zelenice** pod mostičkom ob Komanovi ulici, ● **nova gugalnica** na otroškem igrišču za BP, ● **nova klop in miza** na otroškem igrišču na Tesovnikovi ulici; ● **postavitev 10 ptičjih valilnic v parkih** na območju ČS Posavje, ● **obrez dreves** na parkirišču pri Glinškovi ploščadi, ● **nova asfaltna prevleka in razsvetljava** na Bratov Kunovarjev ulici, ● **nova asfaltna prevleka, nova javna razsvetljava in telekomunikacijska infrastruktura** na Bratov Čebuljev ulici, ● **nova stojala za kolesa** ob avtobusni postaji Ruski car, ● **postavitev optičnih ovir za opozarjanje voznikov na bližino prehoda za pešce** na križišču Slovenčeve ul. in Ul. prvoborcev.

ČS Rudnik

Prireditve: ● **Dan ČS Rudnik**; ● **prednovoletno druženje** z otroškimi bazarjem, ● **Prireditve:** ● **Dnevni center aktivnosti za starejše**, ● **končana III. faza**

Foto: arhiv ČS Šiška

Novi fitnes na prostem v ČS Šiška.

Fotografiji: ČS Dravlje

Dan ČS Dravlje so krajanji počastili s kulturnim programom in druženjem.

Fotografiji: arhiv ČS Golovec

Tudi v ČS Golovec so v okviru malih del postavili priljubljene fitnes naprave na prostem, Šport Ljubljana pa je postavil enega od petih letošnjih trim otokov.

Fotografiji: arhiv ČS Golovec

2. Športni dan ČS Golovec je združilo športna društva v ČS: Judo klub Golovec, Športno društvo Strmec, Rugby klub Emona, Strelsko društvo Strelec ter košarkarska in nogometna moštva v naselju.

Fotografiji: arhiv ČS Jarše

Nov prehod za pešce in Hofer in novo avtobusno obračališče pri Žitu.

Foto: Vera Sinčič

Moščanski dan sosedov.

Foto: arhiv CS Posavje

Ploščad, naše dvorišče, igrišče, srečišče, delavnica za otroke v ČS Posavje.

Foto: arhiv CS Posavje

V parku pred Mucherjevo ulico so postavljene nove fitness naprave.

Foto: arhiv CS Rudnik

Stojnice na Dnevu ČS Rudnik.

Foto: arhiv DCA

Otvoritev Dnevnega centra za starejše na Rudniku.

Foto: arhiv CS Rudnik

Kolesarska steza po Dolenjski cesti.

Foto: arhiv CS Rudnik

Končno širitev ceste in s tem večja varnost šolarjev in drugih udeležencev v prometu

Prvo praznovanje Cankarjevega rojstnega dne ČS Rožnik na Rožniku.

Foto: Mojca Bokal Osolnik

Ureditev odvodnjavanja meteornih voda na Cesti 13. julija.

Foto: Mojca Bokal Osolnik

Nova avtobusna postaja na Prežganju.

Foto: arhiv OGD

Otroško igrišče na Cesti dveh cesarjev.

Foto: arhiv CS Trnovo

Prizidek vrtca Trnovo.

Foto: arhiv CS Vič

Parkirišče za avtodome na Tbilisjski cesti.

Foto: arhiv CS Šmarna gora

Planinska pesem na Šmarni gori.

komunalne infrastrukture na Rudniku - Pot na Orle, Rudnik I, Rudnik II in Rudnik III: poleg novo urejene kanalizacije in odvodnjavanja so na novo urejeni javna razsvetljava, plin in telekomunikacijski vodi, ● **nova kolesarska steza** v delu Dolenjske ceste od Rakovnika do Peruzzijske ceste, ● končana **I. faza prenove Ižanske ceste** z zacevitvijo jarkov ob Ižanski cesti na odseku od križišča za Črno vas do odcepa za Mateno (na zahtevo upravljavca ceste DRSC je bila zaradi konsolidacije terena izvedena protiprašna zaščita samo v grobem asfaltu, končni sloj bo izveden v letu 2014), ● poteka **sanacija ceste** Ob Dolenjski železnici (gradnja vodovoda, ureditev ceste, pločnika ter javne razsvetljave) na odseku od Pregljeve ulice do Peruzzijske ceste, ● energetska sanacija OŠ Oskarja Kovačiča.

ČS Sostro

Prireditve: ● **20-letnica Sadjarsko-vrtnarskega društva J. E. Krek Sostro**, ● tradicionalna razstava **Praznik jeseni**; ● **brezplačno varstvo otrok** s številnimi delavnicami; ● **celoletne delavnice in predavanja o biodinamičnem načinu pridelovanja in predelovanja biološke hrane** v sodelovanju z Društvom za biogospodarjenje Ajda Sostro, ● **prireditve ob otvoritvi Vaške učne točke na Jančah**, ● **miklavževanje**, ● **tradicionalni koncert za krajanje**, ● **predavanje Zaupanje med starši in otroki**; ● **nakup obdaritvenih paketov za socialno šibkejšo upokojece.**

Pridobitve: ● **obnova avtobusnega postajališča na Prežganju**; ● **obnova brvi na trim stezi v Zadvoru**, ● **ureditev odvodnjavanja meteornih voda** na poljski poti pod Kamnolomom Sostro v Podmolniku, ● na Cesti 13. julija (položene so meteorne cevi, izvedena priprava za ureditev pločnika), ● **sanacija ostrejša avtobusnega postajališča na avtobusni postaji** na Tujem Grmu do konca leta, ● **redno nasipanje in utrjevanje makadamskih cest**, ki niso v rednem vzdrževanju MOL, skozi vse leto, ● **aktivno sodelovanje pri pripravi dokumentov za širitev pokopališča Sostro**, ● **izgradnja vodovoda na Ravnem Brdu** (vodohran je napolnjen z vodo, izvedeni so hišni priključki, voda bo stekla do uporabnikov po zaključnih strojnih in elektromontažnih delih), ● **obnova podstrešja POŠ Janče** za potrebe vaške učne točke in vrtca Pedenjped, enote Janče, ● **gradnja vodovoda na Selah pri Panchah** (v zaključni fazi), ● **asfaltiranje ceste Mali vrh** od h. št. 1 do h. št. 44 z vgraditvijo nove infrastrukture (javne razsvetljave, električnih vodov) in ureditve individualnih uvozov.

ČS Rožnik

Prireditve: ● **prva počastitev rojstnega dne Ivana Cankarja** na Rožniku s komedijo *Za narodov blagor* v izvedbi Šentjakobskega gledališča. **Pridobitve:** ● **izgradnja komunalne infrastrukture** na Cesti na Brdo (kanalizacija, vodovod, obnova meteornega kanala, prevezava komunalnih vodov, plinovod, prevezava meteorne in fekalne kanalizacije, TK vodov in elektrike), ● **izgradnja ceste in komunalne infrastrukture** na Območju VS 3/5 in VP 3/2 Brdo jug (povezovalna cesta med Cesto na Vrhovce in Cesto na Brdo, ● **izveden je podaljšek ulice Vrhovci c. X** s priključkom na C1 ter ● **celotna komunalna infrastruktura** po C1 (fekalna, meteorna kanalizacija, vodovod, plinovod, TK vodi, elektrovodi, JR), ● **urejen je hodnik za pešce** ob Cesti Dolomitskega odreda (elektrokabelska kanalizacija, vodovod, zamenjava tamponskega materiala).

ČS Trnovo

Prireditve: ● **sodelovanje Sveta ČS v čistilni akciji Za lepšo Ljubljano**, ● **razstava fotografij** dr. Boruta Likarja v dvorani ČS Trnovo, ● **filmski popoldan:**

TV film Poštar, TV film Krakovo-Trnovo, TV film Fabiani:Plečnik, ● **koncert učencev Glasbene šole Ljubljana Vič-Rudnik** in kulturni večer v spomin na organista Martina Goršiča v Finžgarjevi galeriji, ● **razstava ilustracij otroških knjig** Marlenke Stupica v KUD-u France Prešeren, ● **voden ogled po Krakovem in Trnovem**, ● **srečanje ljubiteljev balinanja** na veslaškem klubu Ljubljana, ● **ogled Konjeniškega kluba Trnovo** na Cesti dveh cesarjev, ● **Dan odprtih vrat ŠD Trnovo** (predstavitve vadb, pilatesa, joge TNZ, ABC zdravja itd.), ● **predavanje Simbolika nageljnov v umetnosti, recitacije, nastop PZ DU Trnovo in MPZ SCT** v dvorani ČS Trnovo, ● **proslava na OŠ Kolezija** s sodelovanjem vrtcev in OŠ z območja ČS Trnovo ter Glasbene šole in PZ DU Trnovo, ● **prevozi z ladjico Barjanka po Ljubljani** in ● **družinski izlet Plečnik na kolesu.** **Pridobitve:** ● **postavitev spomenika prof. dr. Bojanu Accetu** pred Centrom starejših Trnovo, ● **postavitev skulpture Pogumni gasilec** pred gasilskim domom Trnovo, ● **ureditev otroškega igrišča** pri objektu Cesta dveh cesarjev 32, ● **ureditev dveh ulic** v naselju ob Cesti dveh cesarjev, v območju TR-310, ● **izdelan projekt PGD za prvo etapo gradnje komunalne infrastrukture po stranskih ulicah Rakove jelše**, ● **ureditev prizidka Vrtca Trnovo**, ● **začetek obnove Plečnikove hiše**, ● **urejen enosmerni promet s postavljenimi parkomati in uličnim parkiranjem** v Trnovem.

ČS Vič

Prireditve: ● **šahovska simultanka** s 50 prijavljenimi proti mednarodnemu šahovskemu FIDE mojstru Srečku Kolarju, ● **šahovski krožek** na sedežu ČS, ● **tradicionalni junijski Viški dan sosedov** s 5. festivalom MetalWitch, ● **obdaritev otrok in starejših** ob praznovanju dedka Mraza v sodelovanju z društvom prijateljev mladine Milan Česnik in krajevno organizacijo RK Kozarje. **Pridobitve:** ● **ponižanje robnikov** ● na Cesti v Gorice, ● na povezovalni pešpoti med Tržaško cesto in Tbilisjsko ulico, ● na Tbilisjski ulici, ● **postavitev plezalne stene** v Športnem parku Svoboda, ● **nakup in postavitev igral pri vrtcu Viški gaj**, ● **urejeno parkirišče za avtodome** na Tbilisjski cesti, ● **urejeno cestišče na delu Šestove ulice**, ● **na novo označeni prehodi za pešce** na Cesti dveh cesarjev, ● na delu Ceste dveh cesarjev in delu Ceste v Gorice **zgrajen manjkajoč hodnik za pešce**, ki omogoča varno pot pešcem.

ČS Šmarna gora

Prireditve: ● skupaj s TD Šmarna gora soorganizacija jubilejne 30. **Planinske pesmi na Šmarni gori**, ● **tradicionalni Tek na Šmarno goro.** **Pridobitve:** ● **postavitev hitrostnih ovir** na Thumovi v Tacnu, ● **popravilo ceste in čiščenje jarkov** na Gustinčičevi ul. v Šmartnem, ● **ureditev pešpoti in asfaltiranje** Ingličeve ul. v Šmartnem, ● **geodetska izmera** ul. Angele Ljubič v Šmartnem, ● **ureditev Grobeljce** (nasip in prestavitev), ● **asfaltiranje ul. v Zg. Gameljnah h. št. 8-10** in postavitev javne razsvetljave, ● **sanacija gradbene jame** in jarka ob delu glavne ceste na Rašico, ● **asfaltiranje in postavitev javne razsvetljave** v Sp. Gameljnah h. št. 29-29 c, ● **izgradnja pločnika** v Sp. Gameljnah, ● **izdelava idejnega projekta za pločnik** v Zg. Gameljnah (do avtoceste), ● **popravilo robnikov pločnika** ob cesti Cirila Kosmača, ● **dobava in posip peska po ulicah** v ČS, ● **ureditev križišča v Šmartnem**, ● **postavitev javne razsvetljave na pešpoti v Šmartnem in Sr. Gameljne 23**, ● **delna sanacija**, pregled s kamero in čiščenje kanala ob ul. Ivce Pirjevec (zrežljivi del), ● **sanacija hudournika Pot na goro**, ● **sanacija leve brežine Save** ob Židankovi ul. v Tacnu, ● **obnova fasade Doma gasilcev in krajanov** v Tacnu.

Bežeči Prometej in zaklenjeni kolesi

Nagrajena fotografija Miha Jesenka

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Foto: Miha Jesenko

Nagrajena fotografija.

V decembrskem natečaju sta se pomerila ustvarjalca in ustvarjalec: Jelena Radusinović in Miha Jesenko. Jelena z izredno sugestivno podobo, ki prikazuje motiv s priprtim belim oknom na rustikalni, močno deformirani steni, ki ga na desni strani krasi z belo pobarvano drevesce, ki ne kaže več rasti; medtem ko je snemalec Miha Jesenko predstavil nočni motiv metafizične narave pri Mesarskem mostu. Jelena je prikazala socialno obarvano podobo, ki v svoji strukturi in barvitosti spominja na lirično slikarstvo, Miha pa dinamičen motiv z močnim pouličnim žarenjem, ki je blizu novoletni razsvetljavi. Nagrajeno kompozicijo sestavljajo razžarjeni most, dve svetilki, dve obrečni drevesi, dve priklenjeni kolesi, v ozadju Brdarjev kip bežeči Prometej, ki v bistvu leti iz formata, in v ospredju motiva odpadlo jesensko listje. Motiv opazovalcu ponuja večpomensko vsebino. Na primer fantazijsko, pravljico: kako Prometej beži pred ljubljanskim zmajem, naščuvan od maščevalnega boga Zeusa ali pa zgolj za realno slovo od toplega poletja in kolesarjenja. Kaj pa lastnika koles? Gre za žensko in moško kolo. Mogoče obisk gostišča in vračanje ob pozni nočni uri, ko zna biti pot vijugasta in nevarna ...

Izbranemu avtorju so se najbolj približali: Aleš Sedej z romantičnim motivom dveh mladih ribičev na Koseškem bajerju; Srečko Zajc s popoldansko idilo na Mestnem trgu; Marjan Terceļ s kvalitetnima posnetkoma fontane na Dvornem trgu; Tavi Šifrer s pogledom iz zelenega Tivolija proti temnemu vrhu stolpnice z žarečimi števkami in Gašper Lešnik s črno-belimi interierom Centralne tehniške knjižnice. Tjaši Janovljak je uspel slikovit posnetek tivolskega ribnika, Vendi Jukić Buči vizualno zapleten motiv refleksij in nočnega žarenja, posnet v kabini grajske vzpenjače; Maji Kremesec motivi kipa na fontani Zlata ribica; Ani Doles pogled z avtobusne postaje proti stolpnici Telekomu in Jasminki Čišić urbani horizont na Roški cesti. Motivi

fotografij zadnjih treh avtoric so smiselno komponirani, nekatere podobe pa so premalo kontrastne.

Darko Marušič je poslal serijo dokumentarnih posnetkov, ki motivno predstavljajo vandalsko prevrtnen moder poulični kiosk časopisa Žurnal in motiviko posrečeno naslovil Žur(nal).

Opravičilo in popravek

Ker je v zadnji številki glasila prišlo do napake pri zapisu imena Terezija Koren namesto pravilno: **Helena Koren**, se avtorici fotografij posnetkov steklene stolpnice v WTC iskreno opravičujemo.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 22. januarja 2014 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejete natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridržuje pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

Foto: Dunja Wedam

Stanovanjska soseska Celovski dvori z okoli 400 neprofitnimi najemnimi stanovanji JJS MOL.

Celovski dvori stanovanjske

Mirjana Ribič

Ljubljanska soseska Celovski dvori na Rakuševi ulici je že nekaj časa javno izpostavljena predvsem zaradi stečaja gradbenega podjetja Vegrad, avgusta letos pa smo prebirali, da so razmere v Celovških dvorih nevzdržne, da je naselje leglo kriminala, da se stanovalci bojijo svoje otroke spustiti na igrala, ker jih huligani izsiljujejo, in podobno. Ker je Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana (JJS MOL) v soseski kupil okoli 400 neprofitnih najemnih stanovanj v prvem bloku, najbližjem Celovski cesti, pred katerim je velika gradbena jama, ki ograjena čaka na novega investitorja, smo želeli iz prve roke preveriti, kako se dejansko odvija življenje v soseski. Naši sogovorniki so bili Maja Ciperle Adlešič, predstavnica za odnose z javnostmi Policijske uprave Ljubljana, predstavniki upravitelja Stanovanjskega podjetja Ljubljana, in nekaj stanovalcev.

Nadstandardna stanovanja

Stanovanja v vseh blokih so grajena nadstandardno, tako jih opisujejo tudi stanovalci. Na obisku pri družini, ki stanuje v lastniškem stanovanju, smo se prepričali, da stanovanje ustreza visokim standardom bivanja, prav takšna stanovanja pa so tudi v bloku, kjer stanujejo najemniki neprofitnih mestnih stanovanj. Stanovalci naselja prihajajo iz različnih kultur z različno družinsko in družbeno vzgojo, to pa je tudi razlog, da prihaja do konfliktov. V tem pogledu Celovski dvori niso nikakršna izjema med ljubljanskimi stanovanjskimi soseskami.

Policija po preverjanju anonimnih prijav navedb v njih ni potrdila

Na naše vprašanje, ali so anonimna obvestila, ki krožijo v javnosti, resnična, na policiji odgovarjajo: »V medijih se v različnih časovnih obdobjih pojavljajo anonimna sporočila, ki na splošno opisujejo dogajanje v

stanovanjski soseski Celovski dvori (v nadaljevanju CD) predvsem s področja varnostnih pojavov: igralnice, zloraba prostitucije, gojenje prepovedane droge, tatvine vozil... V zadnjem primeru posredovanega sporočila so bile priložene tudi fotografije (ugotovljeno je bilo, da so fotografije iz različnih časovnih obdobj od julija in oktobra), ki nakazujejo na to, da je bilo v garažah uporabljeno strelno orožje. Že ob prvih medijskih objavah je policija pozvala vse (tudi z objavljenimi obvestili v stanovanjskem kompleksu), da o dogodkih, ki bi lahko imeli znake kaznivih dejanj ali prekrškov, takoj obvestijo policijo na številko 113 ali na anonimni telefon 080 1200 (kjer lahko povsem anonimno obvestijo o omenjenih ravnanjih).

Z različnimi oblikami dela (zbiranje obvestil, pogovori s stanovalci, lastniki stanovanj, s podjetji, ki imajo v lasti neprodana stanovanja, upravljavcem...), se do danes **niso potrdile navedbe** raznih sporočil (tako tudi anonimnih) in medijskih objav, ki nakazujejo, da so v Celovških dvorih

Sašo Rink, direktor JJS MOL: »Zaradi neplačevanja najemnine oz. obratovalnih stroškov je bilo zoper najemnike stanovanj v Celovških dvorih doslej vloženo osem tožb, en najemnik je dolg poplačal, zato je bila tožba umaknjena – trenutno je v tožbi šest najemnikov, za enega pa je že predlagan izvršilni postopek za izpraznitev in izterjavo dolga. Najemniki, ki so se jim dohodki znižali ali so izgubili zaposlitev, imajo možnost uveljavljanja subvencije najemnine, ki lahko, odvisno od dohodka gospodinjstva, znaša do 80 % najemnine. Najemnikom je omogočeno tudi obročno poplačilo dolga, kadar je do neplačevanja prišlo zaradi začasne finančne nezmožnosti plačevanja. Tako je bilo sklenjenih 55 dogovorov o obročnem poplačilu dolga. - Glede na skupno število vloženi tožb (219) in izvršilnih postopkov (371), ki jih JJS MOL vodi zoper svoje (tudi že nekdanje) najemnike, ni število neplačnikov nič večje od števila neplačnikov v drugih stanovanjskih soseskah.

Vesna Kos Bleiweis, predsednica Sveta ČS Šiška:

»Svet četrtni skupnosti Šiška se tekoče seznanja s problemi kakovosti bivanja v soseski predvsem s stališča varnosti njenih stanovalcev. Podatki policije in ocene stanja, ki so nam na voljo, ne potrjujejo obsega javne kriminalizacije soseske. V soseski deluje civilna iniciativa, ki si prizadeva spodbuditi aktivnejšo vlogo stanovalcev pri ustvarjanju dobrih medosedskih odnosov. V zadnjem pogovoru (oktobra 2013), ki smo ga imeli v četrtni skupnosti s predstavniki civilne iniciative, smo izluščili nekaj značilnosti soseske: ● bolj ali manj pasiven odnos stanovalcev soseske do skupnih problemov – tudi varnosti; ● socialna problematika stanovalcev soseske, ● neaktivno, neusmerjeno in pogosto nenadzorovano preživljanje prostega časa otrok in odrasčajoče mladine v soseski in v zvezi s tem pojavnost nesprejemljivih dejanj ter hkrati potencialno izpostavljenost mladih, da postanejo žrtve ali celo storilci teh

dejanj (vandalizem, trgovina z drogami, medgeneracijsko in generacijsko nasilje...). V zvezi s tem je svet četrtni skupnosti obravnaval pobudo, dano na tem pogovoru, da se v soseski Celovski dvori ustanovi Mladinski četrtni center. Svet je pobudo sprejel in jo v obravnavo posredoval županu Zoranu Jankoviču in vsem, ki bi morali biti zainteresirani za večjo kakovost bivanja v soseski. Na sestanku z županom in njegovimi sodelavci ter predsednico sveta četrtni skupnosti (novembra 2013) je pobuda doživela pozitiven odmev in sprejetih je bilo nekaj konkretnih nalog z namenom, da bo mladinski center zaživel tudi v tej soseski.

Menim, da k večji kakovosti bivanja, poleg že izvedenih okrepljenih varnostnih ukrepov, lahko največ prispevajo stanovalci sami, saj še vedno velja, da je 'dober sosed vreden več kot vsa žlahta.'

so enako varni kot druge soseske v Ljubljani

prisotne različne kriminalne dejavnosti. Prav tako policija kljub pričakovanju **ni prejela** nobenih dodatnih konkretnih informacij (zgolj splošne navedbe v anonimkah), ki bi potrjevale obstoj organiziranih oblik kriminalitete (prostitucije, iger na srečo, prometa s prepovedanimi drogami in še česa).«

Na policijo so se obrnili tudi sami stanovalci in potencialni lastniki stanovanj, ki so dobili

kontrola ...). Po dosedanjih izkušnjah so kraji, kjer ni kontrole dostopa, zanimivi tudi za nestanovalce.

Policija je prav tako že preverjala izvor določenih avto delov, ki so bili najdeni na omenjenem območju. Po dosedanjih ugotovitvah deli ne pripadajo odtujenim vozilom. Prav tako je preverjen status večine vozil, na katerih niso nameščene registrske

v Ljubljani. Prihaja do premoženjskih kaznivih dejanj (vlomi v vozila, poštne nabiralnike, kleti, tatvine, poškodovanja infrastrukture ...), do občasnih kršitev javnega reda in miru, do kršitev cestnoprometnih predpisov (divjanje motornih koles ...), glede na predmete v določenih delih garaže je zaključiti, da se v garažah zadržuje tudi posamezni nestanovalec.«

ampak so se lahko zgodili v bližini). Podatki so neuradni, saj se lahko spreminjajo (naknadne prijave, prekvalifikacije ... itd.): ● vrste tatvin: (najpogosteje registrskih tablic, kar je značilno za celotno območje Ljubljane): Rakuševa: 64, PP Šiška, št. 1722, ● velike tatvine: (vlomi v vozila, nabiralnike, klet ...) Rakuševa 30, PP Šiška, št. 1067, ● poškodovanje tuje stvari (poškodovane ključavnice, vrata, nabiralniki, gasilni parati.): Rakuševa: 11, PP Šiška, št. 174.

Nekateri stanovalci so izražali nezadovoljstvo zaradi prikazovanja njihovih vozil (neregistrirana, odjavljena, vendar v boksih stanovalcev) v medijih.

naslednje pojasnilo: »Po do sedaj preverjenih podatkih policija ni prejela prijave lastnikov stanovanj (v mislih imamo nezasedena) glede nepravilne vselitve ali nepravilne uporabe stanovanj (kljub temu, da se vsakodnevno opravljajo ogledi potencialnih kupcev). Nasprotno, policisti so se srečevali s situacijami, ob katerih so stanovalci na policiste naslavljali vprašanja, kaj se dogaja v CD (zaradi medijske izpostavljenosti), prav tako so nekateri stanovalci izražali nezadovoljstvo zaradi prikazovanja njihovih vozil (neregistrirana, odjavljena, vendar v boksih stanovalcev) v medijih.«

Problematični so kraji, kjer ni kontrole dostopa do stanovanj

»Policijska postaja Ljubljana Šiška je meseca avgusta (takoj po prvih objavah v medijih) sklicala sestanek predstavnikov lastnikov, upravljavca, varnostne službe, predstavnike četrtnih skupnosti, kjer so bili predstavljeni pogledi, pričakovanja in ugotovitve vseh prisotnih.

Glede ugotovitev, ki se nanašajo na dele mehanskega varovanja, so obvestili upravljavca in lastnike (prost dostop do nekaterih delov zgradb, pomanjkljiva vstopna

tablice. Vozila so samo odjavljena iz prometa in del njih so lastniki, nastanjeni v Celovških dvorih. Lastnik avtoveleke, ki je večkrat prikazana na fotografijah, je tudi stanovalec Celovških dvorov.«

Povzročitve splošne nevarnosti ni bilo

»Po objavah v medijih so policisti zaradi suma, da je bilo storjeno kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti, takoj odšli na kraj, ki so ga zavarovali in pričeli z ogledom kraja dogodka. Ob prihodu je bil najden samo en tulec in tarči. Z zbranimi obvestili in z ogledom kraja nismo potrdili, da bi do uporabe strelnega orožja prišlo v tem prostoru. Nasprotno, policija je z zbiranjem obvestil ugotovila, da je oseba (kasneje je bila identiteta osebe ugotovljena) fingirala, priredila kraj kaznivega dejanja (s seboj je prinesla tarče in tulce in po fotografiranju kraj zapustila).«

Varnost v Celovških dvorih je primerljiva z varnostjo v drugih ljubljanskih soseskah

»Celovski dvori, po varnostni situaciji ne izstopajo od ostalih podobnih predelov

Največ lahko naredijo stanovalci s pravočasnim obveščanjem o dogodkih

»... Policija (je) bila – tako kot tudi v drugih stanovanjskih kompleksih – prisotna od samega začetka. Deluje tako preventivno kot tudi represivno in se odzove na varnostne dogodke, ki so prijavljeni policiji (npr. št. 113) /.../, vendar pa lahko največ naredijo prav stanovalci s pravočasnim obveščanjem o dogodkih. Ljubljana je enoten varnostni prostor, zato policija ne more dajati prioritete (v mislih imamo stalno prisotnost) samo določenemu kompleksu. Prioriteta so dogodki (vrsta dogodka, zgoščenost dogodkov ...) in temu primerna odzivnost policije (ne glede na to, kje v Ljubljani bi do tega prišlo).«

Kazniva dejanja na Rakuševi ulici v Celovških dvorih

Na PU Ljubljana pravijo, da Policija ne vodi statističnih podatkov na način, da bi pridobili podatke ločeno za Celovške dvore, zato so v odgovoru posredovali podatke iz Policijske postaje Šiška, med njimi so tudi prijave za Rakuševe ulice: »V nadaljevanju vam posredujemo nekaj podatkov, in sicer za celotno Rakuševu ulico (ni nujno, da so omenjeni dogodki neposredno vezani na stanovanjsko sosesko,

Poravnavanje stroškov v neprofitnih najemnih stanovanjih JSS MOL

Obratovalne stroške v Celovških dvorih vodi Stanovanjsko podjetje Ljubljana. Zanimalo nas je, ali so stanovalci oziroma najemniki neprofitnih stanovanj JSS MOL redni plačniki najemnin in drugih storitev, kako skrbijo za čistočo in vzdrževanje prostorov in ali se dogajajo škode na skupni lastnini. Od uprave SPL smo izvedeli, da sami ne pobirajo najemnin, zaračunavajo pa obratovalne stroške, ki jih v primeru nerednega poravnavanja izterjajo po sodni poti. »Stanovalci sami ne vzdržujejo skupnih prostorov. Na vhodih v objekt so na stenah vidne sledi nog in kolesarskih gum. Ponekod so vidne manjše poškodbe na zidu.

Večina stanovalcev v vhodih, kjer ima MOL stanovanja, torej najemniki stanovanj v lasti MOL-a skrbijo za prostore in jim ni vseeno za skupno lastnino, je pa nekaj posameznikov, ki kršijo hišni red in povzročajo škodo na skupni lastnini. Večje škode na dvigalih do sedaj ni bilo. Škodo v večjem obsegu smo zasledili, ko so vandali poškodovali centralo za javljanje požara in nekaj protipožarnih vrat.«

Starejša gospa, Slovenka, doma iz Ljubljane:

»Živim v garsonjeri, ki je v lasti Javnega stanovanjskega sklada MOL. S stanovanjem sem zadovoljna, vesela sem, ker imam velik balkon. V tem naselju mi ni všeč okolica, v mislih imam številne stanovalce, ki so neprijazni, nekateri so preveč hrupni, zlasti zvečer, ko dolgo v noč razgrajajo pred blokom. Kot lahko vidite, so otroška igrišča lepo urejena, park je čist, vendar so stebri stavbe poškodovani.«

Mlajša gospa, Slovenka, doma iz Ljubljane:

»Več kot 15 let smo kot tričlanska družina čakali na to stanovanje, ki je v lasti JSS MOL. Na zadnjem razpisu nam je uspelo dobiti stanovanje v velikosti 52 m². Stanovanje je lepo, le razporeditev prostorov je slabša, pa tudi balkon je prevelik. Ko sprašujete, kako se tukaj počutimo, glede na

to, kaj vse so poročali, lahko iskreno povem, kot vidim in slišim. Pogled imamo na Kamniške Alpe in ne vem, kaj se dogaja na dvorišču. Vesela sem, ker ne slišim nočnega brnenja motoristov, ki se tukaj podijo z motorji, mladi se občasno sprejo, to pa se dogaja tudi v drugih naseljih. Celovski dvori niso nobena izjema v primerjavi z drugimi velikimi naselji v Ljubljani, moti pa me, da so nekateri mladi ljudje preveč agresivni do lastnina, ki navsezadnje niti ni njihova. Kar poglejte, kako so uničene stene v pritličju, kot da bi bile prelučnjane od granat. Mladim je treba zagotoviti delo. Večina mladih je nezaposlenih, prav tako tudi njihovi starši nimajo služb. Za vandalizem nad nepremičninami ne krivim toliko mladih kot njihove starše in tudi družbo, ki jim ne omogoča socialne vključenosti z delom in z drugimi aktivnostmi.«

Mlajši gospod, doma iz Ljubljane:

»Mislim, da so mediji preveč napihnili zgodbo o tej soseski. Tudi drugje se dogajajo kraje registrskih tablic in še marsikaj. V naselju je mir in počutimo se varne, odkar je narejena rampa za vhod v garaže, prav tako imamo stanovalci kartice za garaže. Policija pogosto obišče naselje, imamo varnostnike pri garažah. Lahko bi rekli, da smo od jeseni naprej dobro varovano naselje.«

Mlada gospa, Ljubljančanka, podnajemnica v zasebnem stanovanju:

»V našem bloku ni veliko stanovalcev. Glede varnosti lahko rečem, da smo enkrat že prijavi krajo tablic našega avtomobila. To je bilo julija letos. Odkar so na garažah rampe, teh kraj ni več. Tudi policija pogosto obišče naselje in se počutimo varne. Mislim pa, da so mediji preveč napihnili zgodbo o kriminalnih dejanjih v tem naselju.«

Stanovalka in stanovalci niso želeli objave svojih fotografij in imen.

BREZPLAČNI RAČUNALNIŠKI TEČAJI MESTNE OBČINE LJUBLJANA

Foto: arhiv MOL

Brezplačni računalniški tečaji za starejše so zelo priljubljeni in vedno polno zasedeni.

Spoštovani! Že nekaj let v presledkih obiskujem tečaje računalništva in moram pohvaliti izredno dobro organiziranost. Z leti tudi kvaliteta profesorjev narašča in zelo nam je všeč, ko ti mladi mentorji s svojimi asistenti zelo dobro obvladajo pristop podajanja znanja prav nam starejšim, ki nam je znanje računalništva večji problem kot mladim. Prostori in opremljenost z računalniki so res na nivoju. Vsakokrat, ko izpolnjujemo na koncu tečaja vprašalnike, napišem, da potrebujemo občasno obnavljanje znanja, seznanitev z novitetami, saj to zame pomeni opismenjevanje. Zato še naprej predlagam možnost občasnega obnavljanja znanja o spremembah in hitrem razvoju na tem področju.

Kot sem obveščena, potekajo tudi tečaji tujih jezikov in možnosti še drugih dejavnosti, npr. medsebojni odnosi. Tu bi želela dodati, da je izreden manko prav na področju psihologije, namreč življenje je ravno v tem času za vse, mlade in starejše, izredno težko in stresno. Tudi na tem področju potrebujemo vsi ozaveščanje in izobraževanje, saj le ob poznavanju sebe in posledično drugih naše življenje ohranja določeno kvaliteto. Moram pohvaliti tudi vse uslužbenke na Mestni občini Ljubljana, ki so nam vedno na voljo z vsemi temi kvalitetnimi informacijami.

Kljub krizi apeliram na ljudi, ki odločate o teh zadevah, da še naprej namenjate določena sredstva v te namene. Očitno je Ljubljana naredila prav pod vodstvom župana Zorana Jankovića neverjeten napredek v vseh pogledih. Zame je Ljubljana res najlepše mesto, kot vedno izreka gospod Janković, ne samo po videzu in panorami, pač pa ima zame Ljubljana neko karizmo skozi zgodovino, zato jo mnogi moralno podpiramo in se v njej dobro počutimo.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem za sodelovanje, želim še naprej veliko uspeha ter čestitam vsem, ki ohranjajo Ljubljano tako, kot je vedno bila, prijazen svojim prebivalcem. To lepo Ljubljano enostavno moras imeti rad.

Pa srečno!
Lea Konc, Ljubljana

Foto: Mirjana Ribič

Prenovljena tržnica Šiška, s prav tako prenovljeno restavracijo Na vasi.

ČS Šiška

Veseli december na Stari tržnici Šiška

Mirjana Ribič

Spodnja Šiška je danes del mesta Ljubljane, ki jo krasí Stara cerkev, nekdanj pa je bila samostojna predmestna vas. Družabno življenje v Spodnji Šiški se je vrsto let odvijalo na Stari tržnici Šiška ob Celovski cesti. Nekaj časa je bila tržnica manj obiskana, od letošnjega leta pa je središče številnih družabnih dogodkov. Marca letos je namreč tržnica dobila novo podobo z urejenimi parkiriščem, s prenovljenimi objekti in restavracijo *Na vasi*. Tržnico in objekte na njej je od Mestne občine Ljubljana odkupil podjetnik gradbene stroke Dušan Borovšak, domačin, ki stanuje blizu tržnice. Njegova ideja je, da na Tržnici Šiška zaživijo dobre in pristne zgodbe s pridihom življenja na vasi, ob domači hrani, domači glasbi in domačem vinu po načelu: Iz slovenskih kmetij na mizo občanov mesta Ljubljane, posebej pa Šiške.

Tržnica Šiška ima, kot rečeno, lastno parkirišče z dvema vhodoma in izhodoma, vhod s Celovške ceste je bil odprt poleti, z Drenikove pa marca letos. Proti koncu poletja so začasno zaprli trgovino z domačimi izdelki in jo preuredili v restavracijo, ki ima tudi vinoteko, trgovino pa so premestili v manjši prostor. Zgodba se odvija naprej. V času vinske poti v Ljubljani so gostili vinsko kraljico in številne ugledne goste, decembra pa pripravljajo vrsto prireditev. Kot smo se prepričali, slovenski kmetje iz okolice Ljubljane, pa tudi iz Lukovice in Ribnice prodajajo svoje izdelke vsako soboto, pa tudi čez teden. Tržnica ima tudi trgovino slovenskih prehranskih izdelkov, ribarnico, restavracijo z vinsko kletjo vrhunskih slovenskih vin in mlekomat. Decembra je ena ura parkiranja brezplačna.

ČS Šmarna gora

Turistično društvo Šmarna gora-Tacen

Vabimo vas, da nas obiščete na krajevni tržnici v Domu gasilcev in krajanov v Tacnu

vsako soboto od 9. do 13. ure!

S svojimi pridelki na tržnici sodelujejo: ● MESNICA PR'MARKOT: suhomesnati izdelki, pečenice, krvavice, ● KMETIJA ZAVERL: domača jajca, moka, olje ... ● KATI KALACIN (dopolnilno delo): nabiranje in prodaja zelišč, čaji, sirupi, biozeliščne blazine, zeliščni namazi, svetovanje, ● ČD TACEN, čebelarji: med in medeni izdelki, ● KMETIJA MIS: mleko in mlečni izdelki, ● KMETIJA BURGAR: sezonska zelenjava, ● PR'ANDREJ, Gregor Bizant: domači jabolčni sok, ● PR'ČRNET, Štefan Čebašek: bioponudba - kruh, moka, kosmiči. - Vabljeni!

Četrtni

Foto: arhiv MOL

V Domu gasilcev in krajanov v Tacnu so ob sobotah od 9. do 13. ure naprodaj najrazličnejše zdrave domače dobrote.

ČS Trnovo

Trajne pridobitve letošnjih trnovskih prireditev

Breda Cajhen

Trnovske prireditve, ki so potekale med 28. septembrom in 13. oktobrom, so za nami. Pripravili smo kar 25 raznih prireditev in dogodkov. Malo nam je sicer ponagajalo vreme, kar se je pokazalo pri obisku prireditev na prostem, sicer pa je bil uspešno izveden celoten program.

Odkritje doprsnega kipa prof. dr. Bojana Accetta

Prireditve v počastitev dneva ČS Trnovo 2013 bodo ostale zapisane v spominu, saj so bile predstavljene kar štiri trajne pridobitve. Dve med njimi bosta plemenitili naše okolje. Odkritje lesene skulpture pred gasilskim domom Trnovo je bilo opisano že v prejšnji številki Ljubljane. Zato bom na tem mestu opisala odkritje doprsnega kipa prof. dr. Bojana Accetta, ustanovitelja slovenske geriatrije in gerontologije pred Centrom starejših Trnovo. Na mestu torej, kjer je nekoč stala trnovska geriatrična klinika. Na začetku je vse navzoče toplo pozdravil predsednik sveta ČS Žiga Oven.

Foto: Dunja Wedam

Doprsni kip prof. dr. Bojana Accetta pred Domom starejših občanov Trnovo kiparja Mirsada Begića.

razgledi

Meščanke in meščani ste prijazno povabljeni, da prispevate utrinke iz življenja v svojih četrtih skupnostih, sporočate o pridobitvah v vašem ožjem življenjskem okolju, pa tudi svoje predloge, pobude in vprašanja, na katera bodo odgovorili sodelavci Mestne uprave. Svoje prispevke pošljite na naslov: ➔

Mestna občina Ljubljana
Glasilo Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si

Slavna govornica, ki je pred svojci in številnim občinstvom skulpturo tudi odkrila, je bila prof. dr. Metka Zorc. Kot nekdanja študentka prof. Accetta je iz osebnih izkušenj doživeto predstavila plemeniti lik zdravnika, znanstvenika, profesorja, mentorja, organizatorja, vzornika in številnim generacijam in predvsem velikega humanista. Poudarila je njegove velike zasluge za področje gerontologije, ki je spričo staranja prebivalstva v sedanjem času čedalje pomembnejše. Prav bi zato bilo, da bi v Sloveniji dobili specializiran inštitut ali klinični oddelek za geriatrijo, ki bi se poimenoval po dr. Accettu. Tako bi zagotovili kontinuiteto spomina na njegovo življenjsko poslanstvo.

Sedež četrtna skupnosti krasijo fotografije prof. dr. Boruta Likarja

Tretja trajna pridobitev je razstava fotografskih posnetkov z različnih predelov naše razvejane četrtna skupnosti avtorja prof. dr. Boruta Likarja. Odslej bo krasila stene dvorane na sedežu naše ČS. Fotografije so lepe, dokumentarne, aktualne in posnete z velikim občutkom za naravo, razpoloženje, za ljudi. Poleg najbolj znanih pejsažnih motivov Krakova in Trnovega vidimo tudi drugačne. Ali vemo, da se na OŠ Livada pozdravljajo kar v osemnajstih jezikih? Da. Prav ste prebrali. Na vsaki stopnici v šoli je zapisana dobrodošlica v drugem jeziku. Zraven pa še opozorilo: *Pozor – gladko!* (stopnice so bile ravno pomite). In avtorjev komentar k fotografiji: »Obvladovanje multikulturalnosti lahko vodi navzgor ... včasih čez spolzka tla.« Na odlagališču smeti na Barju se gostijo ptiči, prizor kot v Hitchcockovem filmu. Toda podoba se spremeni, saj je iz podobnega odlagališča nastalo igrišče za golf in fotograf ga je zajel v svoj objektiv. Fotografiral je tudi prelep most čez Gradaščico s prižganimi svečami, po katerem teče Barjanska cesta. Pod mostom je v sporu med mladostniki ugasnilo mlado življenje. Avtor je to pospremil s prizadetim komentarjem: »Most v svojem drobovju skriva prelepe poglede. Želel bi si, da se ne bi zgodilo, kar se je.« Toplo priporočamo ogled razstave vsem, ki jih zanima ta prelepi predel Ljubljane.

Monografska knjižica Andreja Mraka o rodu Medičarjevih iz Krakova IN RAZSTAVA Marlenke Stupica

Končno omenjam še monografsko knjižico Andreja Mraka *Mojster tisočih spretnosti*, ki opisuje nadarjen rod Medičarjevih iz Krakova. Knjižica je bila z razstavo vred predstavljena v Finžgarjevi galeriji v trnovskem župnišču. Posebej izrisuje podobo Martina Goršiča, čolnarja, nakladalca, zeljarja, sodarja, organista, skladatelja, zborovodje in izdelovalca orgel. Da – vse te veščine so obvladovali naši predniki in jih prenašali na svoje potomce. Tako tudi Martin Goršič. Njegov sin France je postal odlični izdelovalec orgel. Tudi orgle v trnovski cerkvi nosijo njegov podpis.

Prepričana sem, da je bilo v našem okolju v preteklosti in je tudi v sedanjosti veliko ljudi, ki si zaslužijo našo pozornost. Ta misel nas je vodila tudi pri pripravi razstave letošnje Prešernove nagrajenke, izjemne ilustratorke in naše krajanke gospe Marlenke Stupica *Ilustracije otroških knjig*. Razstava je bila v KUD France Prešeren in si jo je ogledalo kar precej naših vrtičkarjev. Ti so bili tudi doslej najbolj zvesti obiskovalci lutkovnih predstav v KUD-u. Upamo, da to ni bil labodji sprev našega KUD France Prešeren Trnovo.

Bogastvo kulture v Trnovem

Plečniku smo se oddolžili s štirimi skupinskimi ogledi *Po sledih Plečnikove ustvarjalnosti v Trnovem*. Vodila jih je Ana Porok, kustosinja za arhitekturo in oblikovanje v MGML, hkrati pa tudi varuhinja Plečnikove zbirke. Plečnikova hiša v Karunovi ulici čaka na prenavo. Sicer pa smo v Plečnikov spomin predvajali v Urbanističnem inštitutu RS še TV film *Fabiani: Plečnik*. Poleg tega pa še dva imenitna filma *Moje Krakovo, moje Trnovo* avtorice Brede Kovič in film Damjana Kozoleta *Poštar*. Presenečenje je bilo seveda veliko, ko se je med gledalci pojavil naš resnični pismoša, junak filma Aleks Madalu s hčerko. Navzoči gledalci so ju prisrčno pozdravili.

Po Krakovem in Trnovem smo imeli dve vodstvi. Prvič je vodil dr. Tadej Jakopič, drugič pa podpisana. Kljub deževni soboti se je zbrala lepa skupina obiskovalcev, ki so bili zelo zainteresirani za vse, kar so

videli in slišali. Imenitno predstavljena Emonska hiša na Jakopičevem vrtu in vse druge zgodovinske znamenitosti in pričevanja naravnost narekujejo scenarij za vodnik po Krakovem in Trnovem. Morda se ga bo kdo lotil! Dve največji kulturni prireditvi je odlično koordinirala Metka Šemrov - Nikolič, ena najbolj zavzetih in sposobnih članic našega odbora za pripravo prireditev. Kulturni popoldan v dvorani ČS se je iz dogodka spremenil v Dogodek. Mag. Olga Paulič je predavala o simboliki nageljnov v slovenski upodabljajoči umetnosti, naša trnovska pesnica Nada Mihelič je na to temo prebrala tri svoje pesmi, pred občinstvom pa je samoiniciativno nastopila tudi gospa Martina iz Centra starejših Trnovo in prebrala svojo domoljubno pesmico. Nastopila sta tudi pevski zbor DU Trnovo in zbor SCT in zapela nekaj pesmi. Na koncu so se nastopajoči, okrašeni z nageljni, pomešali s publiko in v prijetnem vzdušju preživeli popoldan.

Letos je bila naša osrednja prireditev na OŠ Kolezija, na kateri so nastopili učenci trnovskih osnovnih šol in glasbene šole Ljubljana Vič-Rudnik. Navzoče je pozdravil tudi naš župan. Nastopajoči učenci so pred zadovoljnim občinstvom prikazali svoje umetniške v plesu, pesmi, recitacijah, skupinskih nastopih. Vsem trem šolam, ki so v preteklih letih in letos gostile našo osrednjo prireditev, gre vse priznanje in naša zahvala. Hvala tudi našim društvom, ki ob tej priložnosti predstavljajo svojo dejavnost.

V rekreativnem delu so balinarji doživeli svoj celodnevni »žur«. Barjanka kapetana Vojka Bašiča je kar petkrat zapeljala goste po valovih Ljubljane, na 22. tradicionalni veslaški regati pa so se predstavili najboljši slovenski mladinski veslači.

Naše prireditve je zaključil imeniten orgelski koncert profesorice na Akademiji za glasbo Renate Bauer. V izjemno akustični trnovski cerkvi, kjer je bila teden prej maša v spomin Jožeta Plečnika, smo med drugim slišali tudi skladbo *Živalski karneval* francoskega skladatelja Saint Saensa, pospremljeno z odličnimi besedili. Tako so živalski liki tudi vizualno zaživeli.

To so bile torej naše letošnje prireditve. Nič velikega, nič množičnega, za kar nimamo niti pogojev. Zato se je pa za vsakogar, ki ima rad življenje v naši ČS, kaj našlo. Naše prireditve je zelo obogatila tudi razstava *Koliščarji na Ljubljanskem barju*, ki jo je na Krakovskem nasipu pripravil Mestni muzej. V tem času je praznoval 25-letnico svojega delovanja s koncertom v trnovski cerkvi tudi Trnovski oktet. V Finžgarjevi galeriji v trnovskem župnišču pa je bil predvajan videofilm prof. dr. Rafaela Cajhna *Trnovo in Krakovo z Ljubljano*. Torej kulture in vsega drugega za vse okuse je bilo v tem času v Trnovem dovolj.

Povabilo

Odbor za pripravo trnovskih prireditev želi okrepiti svoje vrste. V ta namen vabi krajanke in krajane ČS Trnovo, ki jih veseli organizacijsko delo pri pripravi prireditev z najrazličnejših področij, da sporočijo svojo pripravljenost za sodelovanje v odboru na naslov: Četrtna skupnost Trnovo, Devinska 1 b, ali po tel.: 01/429 16 13. - Vabljeni!

Foto: Anita Kopač Rejec

Vaja prve pomoči.

ČS Center

Mestna vaja ekip prve pomoči

Anita Kopač Rejec

Sredi septembra 2013 smo se člani ekip prve pomoči zbrali na mestni vaji. Namen te vaje je preverjanje usposobljenosti ekip prvin posredovalcev ob nudenju prve pomoči. Sodelovale so ekipe Rdečega križa in nekaj enot gasilcev bolničarjev v okviru specialnosti nujne medicinske pomoči (NMP) iz Gasilske zveze Ljubljana. Naša ekipa iz PGD Medno je predhodno sodelovala na spomladanski vaji ekip NMP in si z dobrim izhodiščem zagotovila sodelovanje na mestni vaji. Vaja je potekala na štirih delovnih točkah po centru Ljubljane. Zjutraj nas je ob začetku vaje prišel pozdravit tudi župan Zoran Janković.

Ekipe sodelujočih so bile sestavljene iz 6 članov. Vsaka ekipa je nastopala s svojo opremo, ki jo sestavlja torba prve pomoči s pripadajočo opremo, vključno s kisikovo jeklenko in zajemalnimi nosili. Na začetku smo imeli kar nekaj treme, vendar smo vedeli, da imamo s seboj veliko znanja, ki smo ga črpali ob pomoči naših strokovnih sodelavcev. Vsaka vaja je imela tudi časovne omejitve 10 minut za posredovanje ekipe. Na prvi vaji nas je pričakal scenarij prometne nesreče med kolesarko in motoristom. Kolesarka je bila hudo poškodovana s poškodbami trebuha z izpadlim črvesjem in nezavestno. Motorist pa je imel sum na poškodbo hrtenice in je kazal očitne znake zmedenosti. Ta vaja nam ni delala večjih preglavic. Odpraviti pa moramo še manjše pomanjkljivosti. Druga vaja pa je vključevala večje število ponesrečencev. Šlo naj bi za eksplozijo nevarne snovi med večjim številom udeležencev (okoli 20 ljudi). Poudarek pri tej vaji je bil poznavanje in izvajanje triaže. Če je namreč poškodovancev več kot 10, je potrebno izvesti selekcijo, kdo bo prej deležen pomoči in nadaljnje oskrbe. Pomembna je tudi postavitev sektorjev od zelo poškodovanih do manj poškodovanih ali celo preminulih. Sektorje označimo z rdečo, rumeno, zeleno in črno barvo. In kako nam je šlo? Pri tej vaji smo ugotovili, da nam triaža dela kar nekaj preglavic. Tudi preostale ekipe so imele veliko težav pri tem.

Ampak mi smo šli pogumno naprej do tretje delovne točke. Tam nas je pričakal ponesrečenec (lutka), ki je doživel rop in ob tem šok ter motnje srčnega ritma. Temu pa je sledilo oživljanje. Na začetku tega scenarija je tudi nas pričakal ropar in nam grozil z nožem. Ampak mi se nismo pustili zmešati in smo najprej počakali na varno območje. Najbolj pomembna je naša varnost pri vseh posredovanjih, ker drugače lahko namesto ene nastane več žrtev. Ko je bilo varno, smo pristopili do poškodovanca, ga začeli oživljati (masaža srca in umetno dihanje). Zahtevali smo tudi defibrilator (AED). Ko je AED prispel, smo ga uporabili, čez nekaj časa pa je aparat začel nagajati (s pomočjo navzočega ocenjevalca). Tudi to se lahko zgodi, ampak nas to ni zmedlo in smo nadaljevali po utečenem postopku.

Na četrti delovni točki pa sta nas pričakala dva poškodovanca, otroka, ki sta doživela napad čebel. Eden od otrok se je ob tem spotaknil, grdo padel, si poškodoval gleženj in utrpel odrgnine po roki. Tega nam ni bilo težko oskrbeti. Po osnovni oskrbi smo ga položili tudi na zajemalna nosila. Oskrba drugega otroka pa je bila bolj zahtevna. Otrok je bil alergičen na čebelje pike in je ob tem doživel hudo reakcijo (anafilaktični šok). Padel nam je v nezavest in spet je sledilo oživljanje. Pri tej vaji pa je bil poudarek na oživljanju otroka, ki se izvaja malce drugače kot pri odrasli osebi.

Scenariji vaj so bili zelo dobro pripravljene in tudi ocenjevalci so bili odlični (s strani reševalne postaje Ljubljane in Rdečega križa). Po koncu vaje smo ugotovili, da smo res del najboljših ekip, kar jih premore mesto Ljubljana: Bine, Darja, Ksenja, Polona, Rok in podpisana.

1. Otroški likovni bienale OŠ Božidarja Jakca

Petra Shrestha

V spomin na velikega slovenskega umetnika, po katerem nosi ime naša šola, smo se v šolskih letih 2012/2013 in 2013/2014 odločili prvič v zgodovini šole organizirati *Otroški likovni bienale OŠ Božidarja Jakca*. Idejni vodja projekta je naš učitelj likovne umetnosti Skender Bajrovič. Likovni bienale bo, kot že ime pove, potekal vsako drugo leto in bo zaplaval tudi v mednarodne vode.

Letošnji natečaj je potekal v dveh delih. V prvem delu smo na vse osnovne šole v Sloveniji in zamejstvu poslali razpis natečaja, na katerega se je odzvalo 36 šol s 108 risbami. Likovna naloga je bila *RISBA – črta, linija, pika ...* Tema in tehnika nista bili določeni. Velikost likovnega dela ni smela preseči velikosti risalnega lista (format A3), dopustni pa so bili manjši formati. Izbor najboljših je izbrala posebej za to izbrana strokovna komisija: dr. Beatriz Tomšič Čerkez, izr. prof. mag. Črtomir Frelih in akademski slikar Jože Centa.

Izbor je potekal v treh kategorijah, in sicer od 1. do 3. razreda, od 4. do 6. razreda in od 7. do 9. razreda. Razpisane so bile nagrade za tri najboljše risbe v vsaki kategoriji ter po pet priznanj. Komisija je podelila devet nagrad ter le dve priznanji v kategoriji 1. in 3. triade. Rezultate izbora smo v maju objavili na spletnih straneh šole ter v šolskem časopisu.

Drugi del bienala je bila zaključna prireditev, ki je potekala 12. 11. 2013 v prostorih naše šole. Zaključni del je bil ravno tako sestavljen iz dveh delov. Prvi del je bila prireditev, namenjena slavnostni podelitvi nagrad in priznanj, ki jo je spremljal krajši kulturni program, drugi del pa je bila otvoritev razstave risb in objava kataloga.

Na tem mestu bi se radi posebej zahvalili za finančno pomoč Mestni občini Ljubljana, podjetju Krka d.d., Ljubljanskim mlekararnam, d.d., Adriaticu Slovenica d.d., NLB d.d., trgovini Art v Ljubljani, Likovni šoli SAB in Šolskemu skladu. Nosilca projekta Otroškega likovnega bienala OŠ Božidarja Jakca sta Skender Bajrovič, učitelj likovne umetnosti, in Petra Shrestha, učiteljica slovenščine, pri izvedbi pa so jim z veliko truda pomagali Eva Gril, učiteljica angleščine in španščine, Vanja Suhadolnik, učiteljica glasbe in zborovodkinja, ter Albina Milek, učiteljica tehnike in tehnologije.

ČS Črnuče

Spominska slovesnost ob grobnici in spomeniku padlih herojev in partizanov z območja Črnuč

Milena Lešnjak

24. oktobra popoldne smo člani ZZB za vrednote NOB iz Črnuč organizirali spominsko slovesnost ob grobnici in spomeniku padlih herojev in partizanov z območja Črnuč, ki so padli med drugo svetovno vojno. Slavnost je odprl Rudi Vavpotič, predsednik naše organizacije. Poudaril je, da bomo kot doslej tudi v prihodnje vsako leto na tem mestu dostojno počastili spomin na borce, padle za našo svobodo. Zbralo se je veliko svojcev padlih, krajanov in šolske mladine. Kulturni program

Foto: Sašo škrlep

Spominska slovesnost ob grobnici in spomeniku padlih herojev in partizanov z območja Črnuč.

Foto: arhiv OŠ Božidarja Jakca

1. Otroški likovni bienale OŠ Božidarja Jakca je spremljala kulturna prireditev, na kateri so nastopali šolski pevski zbor in Šolski trio – Kaja, Lea in Lucija. Zgoraj desno: člana komisije prof. Beatriz Tomšič Čerkez in idejni vodja Skender Bajrovič.

so pripravili učenke in učenci OŠ h. Maksa Pečarja s svojimi učitelji in mešani pevski zbor kulturno umetniškega društva Medis iz Črnuč.

Slavnostni govornik Jože Osterman je bil v svojem nagovoru kratek, spoštljiv do padlih borcev in do zgodovine tistega časa. Spomnil nas je na vrednote, na upoštevanje samih sebe in drugih, na ljubezen do drugih, sočutje, usmiljenje, solidarnost, hvaležnost za dejanja, ki jih drugi storijo za nas. Vemo, da se vsako življenje enkrat konča, pomembno pa je, kako si ga živel. Poudaril je, da se vsako leto zberemo na tem mestu zato, ker so tu pokopani ljudje darovali svoja življenja za nekaj, v kar so verjeli. Vojna, v kateri se je to zgodilo, ni bila čas, ko bi bilo mogoče razmišljati o meji med življenjem in smrtjo tako, kot o tem razmišljamo danes. To je bil čas, ko se je bilo treba pogumno odločati. Partizani so se odločili za svobodo, za boj proti zlu. Tudi zato se jih spominjamo, ne le herojev in drugih partizanov, spominjamo se tudi tistih, ki jih je usoda pahnila v zмотo. Kajti v vojnah meje pravičnosti niso vselej enake ciljem vojskujočih se taborov in človeško sočutje mora najti pot tudi do tistih, ki jih je usoda pahnila v zмотo. Vendar pa ob enem ni mogoče pozabiti na krivdo tistih, ki so hujskali ali ubijali iz zlobe.

Predstavnica organizacije ZZB za vrednote NOB sta položila venec na grobnico, ki je ob nešteti lučkah dodal slavnostnemu vzdušju posebno spoštovanje pokopanim. Po zaključku slovesnosti smo udeleženci menili, da je bila slovesnost lep spominski in kulturni dogodek naše četrtne skupnosti.

Delo Odbora za varstvo okolja pri ČS Črnuče v letu 2013

Jože Horvat

V letu 2013 je Odbor spremljal vplive na okolje na področju ČS Črnuče in tudi širše. V spomladanski in jesenski čistilni akciji smo se posvetili sanaciji nelegalnih odlagališč odpadkov na območju bodočega športnega parka Črnuče v spodnjih Črnučah. V akcijah je sodelovalo veliko prostovoljcev, solarjev in predšolskih otrok. Z deli smo začeli že v letu 2012 in jih nadaljevali letos, predvsem na področju komunalnih, kosovnih, gradbenih in nevarnih odpadkov. Odstranjenih je bilo nekaj čez 50 tovrstnikov gradbenih odpadkov, šest tovrstnikov, polnih palet azbestne kritine, sod odpadnih olj in 12 ton kosovnih in komunalnih odpadkov. Ob Štajerski cesti, med Brnčičevo cesto in železniško progo, so bile s pomočjo gasilske brigade in policije odstranjene posode z ostanke

mineralnih olj in masti, nekaj pozneje pa tudi ob Šlandrovi cesti. V poletnih mesecih smo ob Savi namestili vreče za zbiranje odpadkov in jih potem pripravili za odvoz na deponijo. S podjetjem Snaga uspešno sodelujemo tudi pri urejanju zbiranja in ločevanja odpadkov. Veliko zbirnih otokov je postalo raj za odlagalce vseh vrst odpadkov, pri čemer prednjačijo razni obrtniki, gostinci in t. i. »fušarji«.

Tudi na področju invazivnih rastlin smo letos sodelovali pri projektu odstranjevanja ambrozije na območju Tomačevega in potem tudi na območju Spodnjih Črnuč. Za ozaveščanje o tej nevarnosti bomo v letu 2014 pripravili tematsko razstavo. Na področju varstva pred hrupom smo zaprosili inšpektorat za Kmetijstvo in okolje, da je pregleдал karting progo na parkirišču nekdanje prodajalne Slovenijales ob Brnčičevi cesti. Skupaj z redarstvom, mestnimi inšpektorji, bežigraske policijske postajo, konjeniškim oddelkom Policije, delavci Vo-Ka in prostovoljci smo nadzorovali območje Jarškega proda in Spodnjih Črnuč z namenom, da zavarujemo 2. vodovrstveno območje črpališča Jarški prod.

Pripravili smo tudi razpravo na seji Sveta ČS Črnuče, kjer smo skupaj s Policijsko postajo Bežigrad, mestnim redarstvom in mestnim inšpektoratom opredelili nevarnosti za okolje in prebivalce na celotnem območju Črnuč ter pripravili podlage za razreševanje nastalih problemov. Opozorili smo tudi na veliko nevarnost onesnaženja v primeru Črnuškega bajerja, kjer še vedno ni opredeljen lastnik in upravljavec te površine. Tako nastajajo razmere za razraščanje alg, zaraščanje z rastlinami, pojav komarjev in smradu. Spremljali smo tudi poseg v prostoru na območju Srače doline, kjer bo sedanji investitor moral v zaščitenem območju odstraniti vse objekte in zasuti dva ribnika. Tudi podjetje Tovarna asfalta Črnuče (TAC) smo opozorili na njegov vpliv na okolje s povzročanjem prevelikega hrupa in izpuščanjem prasnih delcev (PM₁₀) v bližnje okolico. V letu 2014 bomo seveda zastavili vse moči, da bi stanje okolja izboljšali in bi vsi kršitelji za svoja dejanja tudi odgovarjali.

Foto: Jože Horvat

Odbor za varstvo okolja pri ČS Črnuče je bil vse leto aktiven na terenu.

ČS Sostro

Dve dekadi veselja s sadjem in zelenjavo

Primož Leban

Leto 2013, v ČS Sostro znano tudi kot leto obletnic (letos so okrogle obletnice delovanja praznovali v Turističnem društvu Zadvor, v zadvorski enoti Vrtca Pedenjped, v Čebelarskem društvu Moste–Polje, ki ima prostore v Zadrudnem domu Zadvor, ter v Sadjarsko-vrtnarskem društvu J. E. Krek iz Sostra), se počasi zaključuje. Še pred vstopom v zimo v Ljubljani z veseljem poročamo o delovanju še enega društva: Sadjarsko-vrtnarskega društva J. E. Krek iz Sostra, ki v svoje delovanje vključuje pomemben delež prebivalstva v ČS Sostro in je letos spomladi praznovalo 20-letnico delovanja. Razlog za pozno poročanje o delovanju tega društva se skriva v dejstvu, da vrtnarji in sadjarji (in ne, nikakor ne sadjevčki) svoje poslanstvo zainteresirani javnosti že tradicionalno predstavijo na začetku jeseni na prireditvi *Praznik jeseni*.

Tudi letos je bilo tako, ko je društvo 13. in 14. oktobra 2013 že petnajstič zapored rutinirano in brez zapletov pripravilo omenjeno prireditev. Kot pritiče tradiciji, je tudi letošnji dogodek sledil ustaljenemu ritmu. V skladu s tem je dogajanje v tek poglajna otvoritev razstave v nedeljo ob desetih zjutraj, kjer so člani društva predstavili povzetek delovanja v letošnji sadjarsko-vrtnarski sezoni. Če bi zapisali, da si je bilo mogoče na razstavi ogledati in poskusiti za to okolje tipično zelenjavo (kot je npr. zelje, krompir, buče) in sadje (kot so npr. jabolka, hruške, orehi, slive, kostanj), bi bilo kar preveč suhoparno, a če dodamo, da so bili razstavljeni pridelki posledica zdravega pridelovanja na osnovi domačih, avtohtonih semen, dobimo lep prikaz odgovorne, sodobne in ekološko primerne pridelave sadja in vrtnin. Prav zaradi tega so bili izdelki, ponujeni v prodajnem delu razstave, še okusnejši, pri čemer seveda sploh ne gre zanemariti velikega prispevka, ki ga k okusnosti in pristnosti pridajo spretno roke izkušenih kuharic iz Društva žena in deklet Ljubljana Moste–Polje. Poleg njih so se na razstavi predstavili že večkrat omenjeni Turistično in športno društvo Zadvor, Kmetijska zadruga Medvođe, Čebelarsko društvo Moste Polje, Ajda Sostro, Sadjarsko društvo v Ljubljani, Strojni krožek Ljubljana - vzhod, Društvo rejcev drobnice Sostro, Društvo upokojencev Zadvor, Društvo podeželja Lipoglav, svoj prispevek pa so pridali tudi otroci iz vrtca Pedenjped in OŠ Sostro. Na to so organizatorji še posebej ponosni, saj so društvo pred dvajsetimi leti ustanovili tudi z mislijo na vzgojo mladih sadjarjev in vrtnarjev. Ogled barvite razstave se je seveda prelevil v prijetno popoldansko družabno

srečanje, na katerem ni manjkalo polemčne izmenjave izkušenj o različnih aspektih sadjarjenja in vrtnarjenja. Praznik jeseni se je zaključil v ponedeljek v precej izobraževalni maniri. Še preden se je dogodek pospravil v arhive in še preden bi vsi razstavniki eksponati oveneli, so si zadevo pobliže ogledali tudi učenci OŠ Sostro. Tokrat je zaradi obnove Zadrudnega doma sicer izostal krajši sprehod, saj je celotna prireditev potekala v prostorih in na igrišču OŠ Sostro. Kot je že v navadi, je bilo tudi sklepno dejanje sadjarsko-vrtnarskega festivala dobro obiskano.

Tradicionalna prireditev pravzaprav že od vsega začetka, letos pa še prav posebej, imenitno povezuje članstvo in se zapiči natanko v tiste poudarke, ki so se zdeli pomembni že ustanoviteljem društva leta 1993. Še danes je bistveni namen društva spodbujanje sodobne ekološke pridelave sadja in vrtnin. Skozi leta se je sicer oblikovala precej široka baza članstva, ki se giblje že okoli številke 400, pri čemer je vsaj polovica med njimi precej aktivna (tudi v društvenem smislu). Večina članov je vrtničkarjev, a zavetje v društvu so našli tudi večji pridelovalci sadja in vrtnin iz naše četrtne skupnosti. Člani vidijo osnovno poslanstvo v pridelavi in vzgoji čim bolj zdravih pridelkov (z minimalno uporabo kemičnih pripravkov, ki rastlinam še omogočijo preživetje v tem zasvinjanem svetu). Sadjarji in vrtnarji so tiste sorte mojstri, ki svoje delovanje popolnoma prilagodijo ciklu menjavanja letnih časov in zato je predvsem umirjen zimski čas namenjen teoretičnemu izobraževanju. V običajni zimi imajo člani tako na voljo vsaj pet predavanj izbranih in aktualnih tematik. Tudi letos je bilo tako. Imeli so predavanja o vrednosti domače pridelane hrane, o gobah, o zdravju in zdravih zeliščih, pa seveda tudi o zaščiti in gnojenju sadja in vrtnin. Pomladni in poletni izobraževalni termini pa so rezervirani za prevajanje teorije v prakso, zato so imeli spomladanski in poletni prikaz rezi v sadovnjaku. Ker je skrivanje za lastnimi plotovi zgolj kratkovidno početje, v okviru društva sadjarji in vrtnarji izpeljejo tudi strokovne ekskurzije. Spomladi so bili v Pomurju, kjer so si ogledali sadovnjak in sortirnico sadja pri znanem pridelovalcu Sadjarsko Šilec, si ogledali vinograde in vinsko klet v Radgoni pa tudi Oljastro Šeruga. Letos jeseni so bili tako med drugim tudi v Beli Krajini. Ogledali so si krajinski park Kolpa, pravoslavno cerkev v Žuncih, rojstno hišo Otona Župančiča, več sadovnjakov in stiskalnico sadja v vasi Damej pri Žagarjevih.

Kot izhaja iz povedanega in kot je na slavnostni akademiji letos spomladi poudaril tudi sedanji predsednik društva Marjan Bitenc, si bo društvo še naprej prizadevalo za strokovno raven dela društva ter za izobraževanje članov in s tem tudi širše okolice o sodobnih načinih varstva rastlin s poudarkom na naravni pridelavi in ohranjanju čistega in nezastrupljenega okolja, s čimer bo uresničeno tudi tisto malo upanja, da bo nekaj veselja z vrtnarjenjem in sadjarstvom ostalo tudi za zanamce. Vse najboljše in vse dobro, člani Sadjarsko-vrtnarskega društva J. E. Krek Sostro!

Foto: arhiv ČS Dravljje

Angelček, ki ga izdelujejo na delavnicah v ČS Dravljje.

Jesen in zima v četrtni skupnosti Dravljje

Metja Stritmar

Jesen smo v ČS Dravljje pričeli z Draveljsko bolho in pohodom na Toško čelo in vodenim obiskom 30. Grafičnega bienala. Začela se je vadba za otroke *Žaba skače*, ki poteka vsako sredo od 17.30 do 18.30 ure in je namenjena otrokom od četrtega do šestega leta. V prednovoletnem času 17. decembra bomo izdelovali novoletne voščilnice na Draveljski ustvarjalnici. Aktivnosti se izvajajo v stavbi ČS Dravljje, Draveljska 44.

ČS Jarše

Martinovo in Miklavž v Šmartnem ob Savi

Mitja Petje

Vsako leto na god svetega Martina, po katerem ima naš kraj tudi ime, po Sloveniji praznujejo.

Tako je tudi pri nas, saj se marsikatera družina na ta dan zbere in uživa v dobrotah mater, žena in deklet. Ker pa se ljudje radi družimo, so dobre žene župnijske Karitas po maši 17. novembra povabile v župnijski atelje in postregle s svojimi dobrotami, pevski zbor pa je zapel dve »vinski« v čast zavetniku.

Društvo prijateljev mladine pa je 8. decembra organiziralo obisk dobrega moža Miklavža, ki je obdaril 51 otrok iz kraja in 24 otrok iz bližnjih Novih Jarš. Prireditve so popestrili otroci ki so odigrali kratko igro z naslovom *Sodelovati je prav*, Miklavževi »prijatelji« parklji, angelčki ter otroški pevski zbor. DPM se zahvaljuje vsem, ki ste pripomogli k uresničitvi dogodka.

Foto: Mitja Petje

Miklavž v Šmartnem ob Savi.

Foto: Primož Leban

Dvajsetletni jubilar Sadjarsko-vrtnarsko društvo J. E. Krek na praznovanju Praznika jeseni v ČS Sostro.

Uroš Dimnik, podjetnik z vizijo

Foto: osebni arhiv

Uroš Dimnik.

Uroš Dimnik je štipendijo za nadarjene začel prejemati že na Srednji gradbeni šoli. Bil je edini gradbenik, ki se je v svoji generaciji zaradi odličnih rezultatov uspel prebiti med gimnazijce. Odličnemu uspehu je dodal športne rezultate, dosežene na državnih in mednarodnih tekmovanjih v latinskoameriških in standardnih plesih. S soplesalko Jano Starc se je redno uvrščal na zmagovalni oder. Na svetovnem prvenstvu leta 2000 v Sarajevu sta se prebila v polfinale. Plesni par je očaral na eni od prireditev štipendistov Mestne občine Ljubljana, na kateri se je, visok, vitek in eleganten, predstavil v vsem blišču, kot bi mu bila plesna spretnost prirojena. Zaradi poškodbe kolena je moral leta 2003 opustiti športno kariero. Istega leta se je vpisal na Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo, smer konstruktiva. Vedno visoko motiviran in odločen uspeti je blestel tudi kot študent. Danes na podiplomskem študiju pripravlja doktorat na temo *Nizkoduktilne jeklene konstrukcije na zmero in visoko seizmičnih območjih*.

Koliko je na tvojo odločitev, da se vpišeš na Fakulteto za gradbeništvo, vplivala družinska tradicija?

Izkušnje iz mojega otroštva, odraščanje v podjetniškem okolju družinskega podjetja, katerega dejavnost je močno povezana z gradbeništvom, so prav gotovo vplivale na mojo odločitev, da sem se vpisal najprej na Srednjo gradbeno tehniško šolo v Ljubljani in kasneje na Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani. Na odločitev, katero smer bom izbral za študij, pa je vsekakor vplival tudi že moj osnovnošolski uspeh, ki je brez dvoma kazal na to, da mi naravoslovno tehniško področje veliko bolj leži kot družboslovje.

Družinsko podjetje je ustanovil že tvoj dedek. Kako uspešno je bilo v njegovem času, kako ob prehodu na drugo generacijo, na tvojega očeta, in kako je danes, ko ga postopoma prevzemaš v svoje roke?

Hvaležen in ponosen sem na svojega dedka in očeta, ki sta postavila zdrave in močne temelje za družinsko podjetje. Še posebej sem hvaležen očetu, ki prenaša znanje naprej in mi zaupa. Dedek je pred 50 leti začel z majhno delavnico kot kvaliteten obrtnik ter postopoma pridobil zaupanje strank. Kot obrtnik z znanjem je že v tistem času izvedel nekaj zahtevnih objektov, kot so streha gospodarskega razstavišča v Ljubljani, paviljona

Nada Breznik

Jurček, streha objekta Atomskega reaktorja v Šentjakobu pri Ljubljani ter cerkveni zvoniki po Sloveniji. Ko je oče prevzel obrt, se je poslovanje postopoma razširilo. Sledil je razvoju in investiral v nove stroje za obdelavo materiala. Obrt, ki sta jo razvila dedek in oče, je usmerjena predvsem v izdelavo streh, kar je še vedno osnovna dejavnost našega podjetja. Z vpisom v srednjo gradbeno šolo in delom v domačem družinskem podjetju sem hitro dobival potrebno znanje, da sem postopoma od očeta prevzel vlogo pridobivanja in vodenja novih projektov ter sčasoma tudi vodenje podjetja. Oče v podjetju še vedno skrbi za operativni del izvedbe projektov. V njem vidim velikega mentorja, saj je vir bogatih delovnih izkušenj in strokovnega znanja v poklicu, ki je danes redkejši in zato cenjen in spoštovan. Po dokončanem dodiplomskem študiju se zavzemam, da bi poslovanje podjetja postopoma širilo tudi na projektiranje, nadzor, inženiring ter izvedbo lastnih investicij v nepremičnine tako doma kot tudi v tujini.

Sodelovali smo pri številnih projektih poslovnih objektov, stanovanjskih sosesk, šol, cerkva ter pri številnih sanacijah. Velikokrat smo povabljeni za izvedbo zahtevnih projektov, kjer so potrebne številne izkušnje in znanje. Morda bi izpostavil dva razmeroma mlada projekta, Hotel Kempinski (Palace hotel v Portorožu) ter Kontrolni center zračnega prometa na Brniku.

Obseg poslovanja se je ves čas stabilno širil, kar nam v veliki meri omogoča prebroditi trenutno situacijo v gradbeništvu. Pozitivno poslovanje in konstantno delo je posledica kvalitetnega dela ter strokovne usposobljenosti kadra!

Nedavno sem poslušala intervju z gradbenimi strokovnjaki, ki so poudarjali visoko kakovost in naštevili številne uspešne projekte naših podjetij v tujini. Kako ti kot mlad strokovnjak, ki kljub kriznim razmeram še vztrajaš in ne obupuješ, ocenjuješ možnosti za povrnitev tega ugleda in poslov?

Priznati moram, da sem osebno neštetočkrat pomislil (in še vedno pomislim), da bi se preusmeril v tujino oziroma kar odšel z znanjem, ki ga imam, v tujino ter tam nadaljeval delo. Poslovanje v majhni državi je vsekakor omejeno, vendar bi ob malo pomoči pametne politike imeli veliko več možnosti za uspešno poslovanje podjetij v domačem okolju kot tudi v povezavi s tujino. Moje mnenje je, da se bo ugled Sloveniji kot nekoč uspešni državi težko povrnil, če bodo na vrhu države ostali ljudje z razmišljanjem, kako napolniti svoje žepce. Za vrnitev v pravo smer potrebujemo nekoga, ki bo imel dolgoročno vizijo razvoja države, pa tudi, če bodo prva leta neprijetna in boleča. Potrebujemo okolje, ki bi bilo ugodno za razvoj močnega gospodarstva, in v katerem in posledično manj socialnih problemov.

Končuješ tudi doktorski študij, kar nedvomno pričča o trdnosti tvoje namere, delati kvalitetno in inovativno. Kako usklajuješ tako zahtevno študijsko raziskovalno-teoretično delo s poslovnimi izzivi in problemi?

Leta 2008, sem na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo diplomiral. Danes prav tam, pri prof. dr. Begu, počasi končujem doktorat s področja jeklenih konstrukcij na potresnih območjih. Počasi pravim zato, ker doktorat pripravljam ob kopici dela, ki ga imam v domačem podjetju, zato le stežka najdem dovolj časa za intenzivno delo na fakulteti. Velikokrat mi je praktično znanje, ki sem ga dobil med delom, prišlo še kako prav pri študiju, zato pri hkratnem delu in študiju vztrajam in ne obupujem. Zanimajo me tako raziskovalno delo (inovacije) kot tudi delo v domačem podjetju, čeprav je včasih zelo naporno vse uskladiti.

Če ti ostane še kaj prostega časa, čemu ga posvečaš? Kakšne načrte imaš za prihodnje?

Ves čas še vedno skrbim za športno kondicijo s tekom, kolesom in drugimi športi. Veliko mi pomeni, da sem v naravi, in uživam v gibanju. Pravzaprav se med športom odpočijem in zbistrim misli. Ni lepšega, kot sedeti na kolo ter prevoziti nekaj težkih vzponov, ki te sicer fizično utrudijo, psihično pa napolnijo z novim elanom.

Glede na čase, ki niso dobri, še posebno ne v gradbeništvu, se lahko pohvalim, da s skupnimi močmi, energijo, znanjem, ki sem ga pridobil s pomočjo študija in očetovih izkušenj ter s pomočjo vseh zaposlenih v podjetju uspešno vodimo podjetje in kljubujemo težavam. Želim si, da bi podjetje v prihodnje sledilo vsem razvojnim smernicam v gradbeništvu, se razvijalo in raslo še naprej tako kot doslej. V gradbeništvu vidim veliko izzivov in možnosti za razvoj, predvsem v inovativnem gradbeništvu, v zelenem gradbeništvu, ki po mojem mnenju pomeni upanje in možnost zaposlitve za mojo generacijo.

Ljubljanski vestnik

Poziv nekdanjim štipendistom Mestne občine Ljubljana

Letos poteka 15 let od prvega razpisa štipendij za nadarjene MOL in 10 let od ustanovitve Kluba štipendistov Ljubljana. V teh letih je štipendijo MOL prejelo 687 dijakov in študentov, mnogi že nekdanji štipendisti ste po izteku štipendiranja preselili, poročili ter si ustvarili družine in kariere. 15-letnico štipendiranja MOL in 0-letnico delovanja Kluba štipendistov MOL bomo obeležili s slavnostnim koncertom, ki bo 23. 12. 2013 ob 18. uri na Ljubljanskem gradu. Zelo si želimo, da se nam pridružite. Ker ob 15-letnici pripravljamo almanah, lepo prosimo vse nekdanje štipendiste MOL, da nam do 31. 1. 2014 na e-naslov: monika.pavser@ljubljan.si posredujete svoje kontaktne podatke (ime, priimek, poštni naslov, e-naslov, telefonsko številko, kdaj ste prejeli štipendijo MOL in pod katerim imenom, v primeru, da ste se poročili).

Cikel predavanj Srečanja s preteklostjo Ljubljane

Prvi cikel predavanj na Ljubljanskem gradu v letu 2014 bo namenjen srečanjem s preteklostjo slovenske prestolnice. Novinarica in publicistka **Darinka Kladnik** nam bo predstavila osebnosti in zgodbe, tesno povezane z Ljubljano in Ljubljanskim gradom. Na prvem predavanju **16. januarja** bomo spoznavali, kateri znani Slovenci in na kakšen način so bili povezani z Ljubljanskim gradom (med njimi najdemo Ivana Cankarja, Ivana Hribarja, Janeza Ciglerja in mnoge druge). Drugo predavanje bomo priredili **23. januarja**, na dan 142. obletnice rojstva arhitekta Jožeta Plečnika in prav njemu ga bomo posvetili. Spoznali bomo arhitektove uresničene in neuresničene načrte za Grajski grič in Ljubljanski grad. Cikel bomo sklenili **30. januarja** s predstavitev nekaterih pozabljenih poklicev; z Gradom povezujemo grajske pisarje, rablja in bizoviške perice. - Predavanja potekajo v Virtualnem gradu (pod Razglednim stolpom) z začetkom ob 18.30. Več na www.ljubljanskigrad.si. Vljudno vabljeni.

Prodajno-razstavni festival ARTish #24

se bo 21. in 22. decembra med 9. in 19. uro decembra znova odvijal dva dni v središču Ljubljane, v Atriju ZRC SAZU (Novi trg 2). Svoje unikatne izdelke bo predstavila množica že prepoznavnih pa tudi malo manj znanih ustvarjalcev, tudi iz tujine, v ARTishevi pisani dnevni sobi. ARTish bo poprežen z **brezplačnimi delavnicami** za

otroke in otroke po srcu, za **glasbo** pa bodo skrbeli različni DJi. - Vstop je prost. Več: ARTish.si - <https://www.facebook.com/ARTishSLO>

Gala koncert za hospic 26. januarja 2014 v Ljubljanski Operi

Gala koncert v najlepši slovenski operni hiši postaja tradicionalen. Opogumljeni od lanskoletnega čarobnega večera gremo naprej, s strastjo, čustvi in temperamentom srčne glasbe tanga v izvedbi skupine **Marko Hatlak&Funtango** in **vrhunskih baletnih plesalcev Ljubljanske Opere**, uvodoma pa bo nastopil **Zdravniški orkester Camerata Medica** z dirigentom **Francem Avsenekom**. Pridružili se jim bodo še: **An Černe** in **Danijel Černe - Mystica (TerraFolk)** – mladi An je že na lanskoletnem koncertu za hospic s svojim angelskim glasom ganil občinstvo –, **Saša Pavček**, dramska igralka in pesnica, ki vselej zdrami z interpretacijo svoje pretanjene poezije, **Goran Bojčevski**, mojstrski klarinetist, ki je na lanskoletnem koncertu navdušil v zasedbi TerraFolk, tokrat pa se bo pokazal v novi vlogi, **učenci Walfdorske šole Ljubljana**, ki bodo s petjem prepletli himno za hišo hospica **Srčna hiša** avtorja Danijela Černeta. - Vstopnina 20 €, 30 € in 50 €. Nakup vstopnic: SNG Opera in balet Ljubljana; 01 241 59 59, 031/ 696 600; sedež društva Hospic: 01/ 24444 92, Eventimova prodajna mesta.

Humanitarni center RKS – Območno združenje Ljubljana, Tržaška 132, 1000 Ljubljana

Humanitarno pomoč izdajamo: v ponedeljek in torek od 12.00 do 16.00 ure, sredo od 10.00 do 18.00 ure. **Sprejem donacij** (sprejemamo: rabljena oblačila, obutev, posteljnino, brisače, posodo, kuhinjske pripomočke, otroško opremo ... vsak ponedeljek in torek od 8.00 do 17.00 ure, sredo 8.00 do 18.00 ure, četrtek 8.00 do 16.00 ure in petek 8.00 do 12.00 ure. **Preskrba brezdomec:** vsak četrtek in petek od 10.00 do 12.00 ure. - **Prijave, informacije:** od ponedeljka do petka od 9.00 do 14.00 ure, sredo do 18.00 ure.

Novoletne zaobljube

Žiga Černe

Nič ne bo bolje po novem letu, če ne boste vi tako hoteli. Če ste si torej zadali, da boste živeli bolj zdravo, začnite takoj. In če ste se medtem že spraševali, kaj početi januarja v Ljubljani, vam mi tule tokrat žal še ne moremo napisati popolnega spiska dogodkov v tem mesecu. Ob

oddaji tega besedila smo namreč podatke še vpisovali v Koledar rekreacije, je pa že skoraj popoln na spletnem portalu www.rekreacija.si, kjer z malo klikanja najdete sebi primeren izlet ali dejavnost. Tudi vadbeno. Zato tokrat povabilo le na pet dogodkov.

Prvi bo že na novega leta dan potekal prvič. Pripravljajo ga organizatorji Ljubljanskega maratona, na njem pa boste svoje trenutne tekaške (lahko tudi pohodniške) sposobnosti po pešpoti na Ljubljanski grad. Lahko pa pridete le preganjat mačka. Novoletni kronometer se bo **1. januarja** začel ob 12. uri izpred Mestne hiše, smer teka pa bo Študentska pot do cilja na Gradu, ki bo le slab kilometer oddaljen od starta. Če bo pot ledena, bo start ob vznožju Ceste na grad ob zapornici, tek pa bo speljan po cesti. Ste za? Informacije: www.timingljubljan.si.

4. januarja ste vabljeni na Krim, na poti pa se pridružite športnikom z Rudnika, ki se na vrh Ljubljanskega razglednika odpravljajo ob 10. uri izpred Gasilskega doma Rudnik. S seboj imejte tudi nekaj kondicije. Informacije: www.sdrudnik.org.

Precej lažji in krajši bo pohod, ki ga **7. januarja** pripravljajo v Društvu za zdrave srca in ožilja Slovenije. Gre za vsakomesečni pohod po Srčni poti Becel, ki naj bi v prihodnjih mesecih spet postala tudi trim steza. Začetek bo ob 14. uri na Rakovniku, pri kozolčku za nogometnim igriščem, sli pa boste mimo Zvezdarne, po Golovcu, do Štepanje vasi in nazaj. Primerno tudi za tiste brez kondicije! Informacije: www.zasrce.si.

Organizacija četrtega in petega dogodka je odvisna od padavin. Snežnih, seveda. Če bo torej snega dovolj, bomo v Ljubljani lahko tudi tekli na smučeh. Proge z lastnim snežnim teptalnikom pripravlja Timing Ljubljana in tudi rekreativno tekmo Pokal mesta Ljubljane, ki na bi jo speljali **12. januarja**. V primeru snega pridite v Koseze. Informacije: www.timingljubljan.si. Bo dovolj snega vsaj **25. januarja**, ko želijo Zadvoru pripraviti tamkajšnje smučine in izvesti smučarski tek ob baklah? Upajmo!

Uživajte v gibanju!

Razstava izvirnih plakatov mladinske raziskovalne dejavnosti

2. decembra 2013 je bila v Mestni hiši otvoritev razstave nagrajenih plakatov učencev, dijakov in mentorjev ljubljanskih šol, nastalih v okviru projekta: *Mladinska raziskovalna dejavnost – Zaupajmo v lastno ustvarjalnost*, ter razstava izdelkov mladih modelarjev Mestne zveze za tehnično kulturo. Še do 22. decembra 2013 bo na ogled

Božo ŠTAJER

Moje ulice so projekt zavoda Divja misel, ki v sodelovanju z Muzejem in galerijami mesta Ljubljana išče, beleži in objavlja spomine na življenje v Ljubljani v preteklosti. Poleti leta 2010 je bil gost Mojih ulic tudi gospod Božo Štajer, ki se je v pogovoru s Katjo Preša takole spominjal:

Kako je dobil ime Val 202

Radio Ljubljana je bil prej nad trgovino Daj Dam, v prvem nadstropju. Tam smo imeli vso tehnično opremo. Tudi star italijanski oddajnik, srednjevalovni, ki so ga Italijani imeli na kamionih, da so se lahko nekam pripeljali in tam oddajali. Oddajnik smo nekako spravili v sobico, problem pa je bila antena. Nismo je imeli. Poskusili smo ga priključiti kar na strelodod grajskega stolpa. In to se je zelo dobro slišalo po Ljubljani. Uglasili smo ga na 202 metra valovne dolžine in tako je nastal Val 202.

Prvi slovenski film je nastajal v telovadnici v Trnovem

Ko so snemali prvi slovenski film *Na svoji zemlji*, je moj oče z dekretom postal šef laboratorijev *Triglav filma*. Ta je bil v Trnovem, v telovadnici, in sam sem šel večkrat tja gledat. To je bil velik entuziazem ljudi, ki so s primitivnimi sredstvi naredili film. Posneti film so razvijali tako, da so ga navili na lesene kolute, zraven pa so imeli betonske posode kot v pralnicah in v njih je bil razvijalec. Tja so pomočili na lesene kolute navit filmski trak, tako da se je razvil, ga fiksirali in tako je nastal film. V Trnovem so imeli delno postavljene tudi kulise in so tam snemali delne prizore tega filma. Tako je nastajal prvi slovenski film.

Plesi na Taboru

Ob sobotah in nedeljah smo hodili plesat na Tabor in v Narodni dom. Tu je bil tudi orkester, komur pa to ni bilo dovolj, je šel lahko plesat zvečer še v Šiško, v Šerčerjev dom. Poleg tega so bile plesne vaje na Viču, tudi po raznih šolah, tega je bilo precej. Najbolj popularen pa je bil nedvomno Narodni dom, to je jasno. Pa Tabor tudi, samo tam je potem zamrlo. Na Brniku je bila velika letalska nesreča, ko je neki angleški avion padel dol in je bilo precej mrtvih. Te mrtve so v krstah prinesli v dvorano na Tabor in po tem dogodku plesov tam ni bilo več.

Kje smo pekli kruh

Nasproti Drame je bila pekarna. Kruh je mama zamesila doma, potem smo dali gor listek s svojim imenom in ga nesli tja. Čez nekaj časa si lahko prišel po pečen kruh.

Če imate tudi sami spomine, ki bi jih lahko podarili in skupaj z nami zapisali, nam, prosimo, pišite na tina@divjamisel.org ali pokličite na 040/ 546 817.

Z 1 °C manj prihranite od 5 do 7 odstotkov!

Patricjo Božič, energetski svetovalec

Temperature se postopoma znižujejo in zato večkrat pomislimo na ogrevanje in s tem na kurilno sezono ter na denar, ki ga bomo namenili za ohranjanje toplega doma. Za trenutek nas prešine še misel oziroma želja po varčevanju z energijo in s tem tudi varovanja okolja. In že začnemo razmišljati o tem, kako bi na enostaven način zmanjšali stroške za ogrevanje ter ohranili topel dom.

Zaradi nepoznavanja ali neustreznega ravnanja, se lahko velik delež energije, ki ga namenjamo za ogrevanje, po nepotrebnem odda v okolico. Uporabniki lahko sami, z določenimi spremembami v obnašanju in nastavitvami regulacije, stroške za ogrevanje bistveno znižamo. Z ukrepanjem na več področjih lahko zmanjšamo stroške za ogrevanje, ne da bi se nam zmanjšalo ugodje.

Prvi ukrep, ki ga priporočam v boju z visokimi stroški za ogrevanje, je prilagajanje temperature glede na namembnost prostora. V dnevni sobi ali otroški sobi so običajne temperature okoli 22 stopinj Celzija, v spalnici ali na hodniku okoli 18 stopinj Celzija in v kopalnici najvišje, okoli 24 stopinj Celzija. V spalnici lahko nižja temperatura vpliva tudi na to, da spimo bolje. Vsekakor je nastavitve temperature v prostoru odvisna tudi od uporabnikov, njihovega razpoloženja, zdravstvenega stanja, starosti in aktivnosti.

Znižanje temperature, ko smo od doma ali znižanje temperature v prostoru, ki ga občasno uporabljamo, sta primera ukrepov, ki lahko pripomoreta k dodatnemu prihranku energije.

Če živite v zgradbi, ki se ogreva s centralnim radiatorskim ogrevanjem, je zelo dobra nalozba namestitve termostatskih ventilov in termostatskih glav. Z navadnim radiatorskim ventilom, prepoznamo ga po tem, da na glavi nimajo števil, ni mogoče nastaviti temperature, tako kot na termostatskih ventilih, saj se ti drugače obnašajo. Ko je ventil zaprt, pretoka skozi radiator ni, ko ga malenkost odpremo, je pretok skozi ventil stalen in se radiator hitro ogreje. Pretok se tudi po doseženi temperaturi v prostoru ne zniža. Tak ventil deluje po principu »odprto/zaprto« in ne omogoča nastavitve na določeno sobno temperaturo. Posledica je povišanje temperature prostora in s tem povišanje stroškov za ogrevanje.

Bodite pozorni na nastavljen temperature na termostatu. Znižanje za eno stopinjo Celzija lahko prihrani od 5 do 6 odstotkov pri rabi energije.

Za učinkovit prenos toplote iz radiatorja v prostor je pomembno, da se grelna telesa ne zakrivajo z zavesami ali s pohištvom, ter da se nanje ne polagajo predmeti, ki bi onemogočali nemoten pretok zraka. Z zakrivanjem radiatorja pregrevamo steno in onemogočamo, da bi radiator opravljal svojo nalogo. Ogrevala morajo toploto v prostor oddajati neovirano, zato naj okrog njih ne bo ovir, ki preprečujejo kroženje zraka, ... Brezplačne neodvisne strokovne nasvete o toplotni zaščiti, ogrevalnih sistemih, rabi obnovljivih virov, finančnih spodbudah ali znižanju stroškov poiščite v energetsko svetovalni pisarni ENSVET v Ljubljani, Dalmatinova 1 ali na spletni strani www.ensvet.si. Svetovanje je vsak torek in četrtek od 16:30 do 19:30. Prijavite se lahko vsak delavnik od 8:00 do 12:00 na tel. 01/306 11 44.

<http://www.sxc.hu/photo/373190> (»Brezplačna« slika termostatske glave)

razstava nagrajenih plakatov mladih raziskovalcev osnovnih in srednjih šol ter njihovih mentorjev ter posebnih dosežkov Mestne zveze društev za tehnično kulturo (MZDTK). Razstava bo zajemala najboljše plakate mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev ter izdelke otrok, ki so tehnično znanje v letu 2013 izpopolnjevali z izdelovanjem ptičjih gnezdinic. Župan Mestne občine Ljubljana, g. Zoran Jankovič bo ob tej priložnosti podelil tudi priznanja avtorjem najboljših raziskovalnih nalog.

Standard kakovosti za Zdravstveni dom Ljubljana

Zdravstveni dom Ljubljana je prejel akreditacijo po mednarodnem standardu kakovosti DIAS za primarno raven zdravstva. Zdravstveni dom Ljubljana je ob tem s certifikatom kakovosti ISO 9001:2008, ki so ga prejeli februarja 2010, postal edini nosilec kakovosti obeh mednarodnih certifikatov oziroma certifikata kakovosti in akreditacije v osnovnem zdravstvu v Sloveniji. Oba pridobljena certifikata Zdravstveni dom Ljubljana uvrščata v vrh slovenskega primarnega zdravstva. Zdravstveni dom Ljubljana s svojim delom in odnosom do pacientov dosega učinkovite rezultate, ki so prijazni tako uporabnikom njihovih storitev kot sodelavcem tega javnega zavoda. Več na www.ljubljana.si.

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Jankovič ima vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, med 14. in 20. uro osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah 01/306 12 82 ali 01/306 10 65.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

● **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; **Klinični center:** tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 116 111; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55 ● **Območno združenje Rdečega križa Ljubljana, Tržaška cesta 132, 1000 Ljubljana.** Humanitarni center: telefon: 01/ 25 626 35. Izdajanje humanitarne pomoči vsak pon. in tor. od 14. do 18. ure, ob sre. od 10.00 do 18.00 ure. Sprejem donacij (rabljenih oblačil, obutve, posteljnine, brisač, posode, kuhinjskih pripomočkov, otroške opreme ...) vsak pon., tor. in sre. od 10.00 do 18. ure, čet. od 10.00 do 14.00 ure in pet. od 10.00 do 12.00 ure. Preskrba brezdomcev: sre. od 10.00 do 18.00 ure, čet. od 10.00 do 14.00 ure, pet. od 10.00 do 12.00 ure. Brezplačna tel. št.: 080 88 84. ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhim – žrtvam nasilja. ● **Društvo SOS telefon, Svetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu:** 031/ 722 333, vsak torek: od 17.00 do 20.00. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesboalarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transspolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Skupina SAA Ženske Slovenija** predstavlja anonimno skupino deklet in žena, ki okrevajo od zasvojenjskega seksualnega vedenja. Za dodatne informacije se obrnite na: saa.zenske@gmail.com ali 030/ 254 592 ● **OA, Overeaters Anonymous** je skupina za samopomoč osebam, ki okrevajo od odvisnosti s hrano (kompulzivnega prenejanja, bulimije, anoreksije). Za dodatne informacije se obrnite na <http://oa-slovenija.com> ali 051 755 291. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostepolje.si ● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure svetovalnica.fuzine@siol.net; www.csd.ljmostepolje.si ● **Center za psihološko svetovanje ENSVET, Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure:** vsak delovni dan od 12. do 19. ure. tel.: 031/704 707, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD),** tel.: 01/ 23 96 502, Zavod Pristan: 01/ 54 79 579, 031/ 702 698. ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel.: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame,** Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure ● **Združenje DrogArt** za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje. Pokličite na: 01/ 439 72 70 ali 041/ 730 800. Lahko nam tudi pišete na: info@drogart.org. ● **Zavod MISSS – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije • Telefon MLADI MLADIM:** usposobljen mladinski svetovalec odgovarja na vprašanja vrstnikov po telefonu (01/510 16 76, 051/ 300 380), e-pošti, Facebooku in Msn-ju. Delovni čas: pon.–čet. 15.30 – 17.30. ● **POMP – psihosocialna pomoč družinam priseljencev:** celostna obravnava družin in aktivno socialno-kulturno in ekonomsko vključevanje priseljencev v skupnost: učenje slov. jezika, računalniško opismenjevanje, informiranje, medkulturno učenje in delavnice za otroke. ● **Svetovalnica Dravljice:** Individualno in skupinsko svetovanje mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem. Pomoč pri reševanju težav v obdobju odrasčanja in vključevanja v socialno okolje, vsak delovnik od 8. do 17. ure. Vse storitve so brezplačne. Več na www.miss.si ali 01/510 16 70. ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju,** Masarykovi 23, Ljubljana nudi zagovorništvo, svetovanje ter podporo in pomoč v skupini za mladoletne in odrasle žrtve spolne zlorabe. Tel. 01/ 43 13 341 in na brezpla. št. 080 28 80 vsak dan od 9. do 19. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure, e-naslov: spolna.zloraba@siol.net, splet: www.spolna-zloraba.si. ● **Skupina SIA Ljubljana** predstavlja anonimno skupino za samopomoč osebam, ki so preživele spolno zlorabo in ki okrevajo od njenih posledic. Za dodatne informacije se obrnite na: sia.ljubljana@gmail.com. ● **Zaupni telefon Samaritan za pogovor v stiski – 24 ur na dan na brezplačni številki 116 123.** ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščenca vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagalističnih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic,** brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30:** tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce – delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki – od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddaste. ● **JP ENERGETIKA,** Center za pomoč uporabnikom, T 080 28 82 ● **JP VO-KA,** dežurna služba Vodovod T 01 58 08 112, dežurna služba Kanalizacija T 01 58 08 212, brezplačna številka 080 86 52 ● **JP LPP,** Prevoz na klic in informacije za osebe z oviranostmi v mestnem potniškem prometu T 01 58 22 425, M 051 44 99 92 (24 ur/vse dni v letu) ● **JP SNAGA,** Center za podporo in pomoč uporabnikom T 01 477 96 00

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Kakovost pitne vode v Ljubljani oktobra 2013

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

Druge javno dostopne informacije uporabniki prejmejo:

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija www.vo-ka.si.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode najdete v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kaksno-vodo-pijemo

Kakovost podzemne vode oktobra 2013

() meja zaznavanja merilne metode (LOD)

< - meja določanja (LOQ)

MV predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Predpisane mejne vrednosti za podzemne vode oktobra niso bile presežene na nobenem merilnem mestu.

Kakovost zraka v Ljubljani septembra 2013

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesnaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo septembru 2013 zabeležili 1 dan s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo delcev. Na letni ravni (od začetka januarja do konca septembra) je bilo število dni s preseženo 24-urno vrednostjo delcev PM₁₀ ki znaša 50 µg/m³, preseženo 46-krat.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011) veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je 350 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je 125 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je 40 µg/m³. Mejna urna vrednost je 200 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je 40 µg/m³. Mejna dnevna vrednost delcev PM₁₀ je 50 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je 5 µg/m³.

Rezultati notranjega nadzora oktobra 2013

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			KLEČE	JARŠKI PROD
			3. 10. 2013	3. 10. 2013
pH		6,5 -9,5	7,4	7,2
Elektroprevodnost (pri 200C)	µS/cm	2500	425	437
Nitrat	mg/l NO ₃	50	9,72	8,35
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,008	<0,008
Sulfat	mg/l NH ₄	250	8,81	12,7
Klorid	NTU	250	7,56	9,00
Fluorid	NTU	1,5	<0,04	<0,04
Bor	NTU	1	0,014	0,015
Krom	NTU	50	0,84	0,99
Svinec	mg/l	25	0,23	0,14
Atrazin	µg/l	0,1	0,013	<0,009
Desetilatrazin	µg/l	0,1	0,018	0,010
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,006	<0,006
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	0,047	0,02
Trihaloeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	0,06	0,1
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<0,5	<0,5
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., november 2013

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

Oktober 2013

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče VIII a	7. 10. 2013	0,007	0,016	<0,20	14	1,8
Hrastje VIII	7. 10. 2013	0,057	0,050	0,47	20	8,6
Šentvid II a	7. 10. 2013	0,014	0,024	<0,20	18	2
Jarški prod III	7. 10. 2013	(0,002)	0,012	0,07	8,4	2,2
Brest II	7. 10. 2013	0,006	0,033	3,01	5,3	1,2

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2013, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani septembra 2013

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	99 %	99 %	99 %	**	99 %
Maksimalna urna koncentracija	9	106	216	-	71
Maksimalna dnevna koncentracija	4	53	95	-	51
Minimalna dnevna koncentracija	1	25	44	-	16
Srednja (mesečna) koncentracija	2	39	69	-	31
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	-	1

Vse vrednosti koncentracij so navedene v µg/m³.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

** merilnik je zaradi nestabilnega delovanja v popravilu

ko razvada
postane navada

Čokoladnice Cukrček:
Mestni trg 11,
Miklošičeva 4,
Pasaža Nebotičnik
in Mercator center Ljubljana
www.cukrcek.si

Mestna menedžerka Irena Razpotnik: Nakupovanje v mestnem

Foto: Staša Cafuta Trček

Mestna menedžerka Irena Razpotnik na pogovoru z Marijo Srblin, lastnico trgovine Soven, ki se je septembra iz manjših prostorov na Tržnici preselila na Vodnikov trg 4.

Mestno središče je v zadnjih sedmih letih povsem spremenilo svojo zunanjo podobo, z zaporo mestnega središča, izgradnjo mostov, ureditvijo nabrežij Ljubljane, prenovljenim Kongresnim trgom, Novim trgom, Čopovo ulico, Slovensko cesto, s prenovami fasad, kulturnimi četrtmi Križevniška, Stari trg in Tabor, novo prometno politiko in živahnim kulturnim življenjem, ki se poleti preseli na ulice ... Preobraženi mestni ambianti so predvsem v zgodovinskem središču mesta povsem spremenili življenjski utrip Ljubljane, ki jo v vseh letnih časih preplavljajo reke očaranih turistov z vseh koncev sveta, ki so mesto, kot pogosto pišejo tuji novinarji in izjavljajo sami turisti, odkrili kot skriti mestni dragulj v neokrnjeni naravi. Turistični obisk Ljubljane kot da ne pozna bremena recesije, žal pa jo kljub številnim gostom opazno občutijo trgovci in gostinci mestnega središča, katerih promet se niti od daleč ne more primerjati s tistim v trgovskih središčih, zato so se tukajšnji trgovci povezali v Združenje trgovcev mestnega središča v okviru Podjetniško trgovske zbornice pri Gospodarski zbornici Slovenije. Njihov prvi korak je bil dveletni projekt mestnega marketinga, ki mu je vso podporo zagotovil župan Zoran Jankovič, Turizem Ljubljana posebej tudi z bialnim podeljevanjem znaka ljubljanske kakovosti, glasilo Ljubljana pa s predstavitvami posameznih trgovin mestnega središča. Dosedanje prizadevanje za privabljanje kupcev v mestno središče pa je letos okronala še nova služba mestnega menedžerja, ki jo je zasedla mestna menedžerka Irena Razpotnik, univerzitetna diplomirana inženirka strojništva in univerzitetna diplomirana ekonomistka, ki svoj doktorski študij nadaljuje na Primorski univerzi na smeri *Pravo in management nepremičnin* in se je nove delovne naloge lotila s posebnim raziskovalnim žarom, njen sedež je na Mestnem trgu 1. Ker je december mesec obdarovanja, je mestna menedžerka trgovcem in gostincem predlagala, da zberejo potrebna sredstva in se za začetek skupaj predstavijo v prilogi na tem mestu.

Kako je prišlo do ideje, da Mestna občina Ljubljana vzpostavi službo mestnega menedžerja oz. menedžerke?

Pobuda je pred dvema letoma prišla iz Podjetniško trgovske zbornice, ki deluje v okviru GZS in dobro sodeluje s Turizmom Ljubljana, nastala pa je v sodelovanju z avstrijskim podjetjem CIMA. Idejo je od samega začetka podprl župan Zoran Jankovič, naletela pa je tudi na pozitiven odziv v Celju in Kopru, kjer je prav tako zaživela ta služba.

Kakšne pa so vaše zadolžitve v tej vlogi?

Predvsem skrbim za marketing trgovin na drobno in gostincev, za upravljanje praznih poslovnih prostorov in za povezovanje med mestom, podjetniki in Turizmom Ljubljana. Pripravljam redna srečanja z vsemi deležniki v mestnem središču – s trgovci, gostinci, organizatorji prireditev, na katerih raziskujemo možnosti sinergijskih učinkov povezovanja, usklajujemo skupen nastop pri posameznih akcijah in snujemo nove zamisli, kako se približati kupcu.

Mala
terasa
DARILNA GALERIJA
KONGRESNI TRG 5, LJUBLJANA

Delovni čas:
vsak dan od 9.00 do 21.00

... užitek obdarovanja ...
... vonj praznovanja ...

središču naj postane užitek ob izbrani ponudbi

Ste se doslej že spomnili kaj posebej izvirnega?

Predvsem moram povedati, da je to delo majhnih, manj spektakularnih, a premišljenih korakov in dolgoročnega strateškega načrtovanja, ki mora znati prisluhniti pravemu trenutku. Mislim, da smo v tem duhu dobro izkoristili evropsko košarkarsko prvenstvo, ko smo trgovine in lokale označili s posebnimi nalepkami, zagotovili in široko oglaševali daljši odpiralni čas in pri večini dosegli domišljene izložbene aranžmaje. Pomembna poteza so zagotovo tudi enotni cvetlični aranžmaji, ki ustvarjajo zeleno in cvetočo nakupovalno pot po mestnem središču. Mesto, ki mu kraljuje grad na zeleni vzpetini in ga v tem decembrskem razkošju na pobočju odevajo bele lučke, postane s temi aranžmaji še bolj intimno in vabljivo. Vsi, ki so se na Prešernov rojstni dan, ko mesto zažari v čarobnem novoletnem okrasju, podali in trgovine mestnega središča, so lahko doživeli tudi radodarnost mestnih trgovcev, ki so v akciji *Večer čarobnih nakupov* v trgovine vabili do 22. ure in kupce presenečali tudi z darilci, nekateri s penino.. Trudili se bomo, da bo nakupovanje v mestnem središču praznično vse leto, v vsakem letnem času na svoj način.

Kaj vas posebej motivira pri tej zahtevni nalogi?

Vidite možnosti, da se položaj trgovcev in gostincev v mestnem središču že kratkoročno izboljša?

Svojo vlogo doživljam kot velik izziv in priložnost, da dejavno povežem vse deležnike v dinamično in harmonično sodelovanje. Prepričana sem, da je mogoče že z majhnimi, a srčnimi koraki doseči, da se meščanke in meščani, pa tudi gostje iz Slovenije in tujine vrnejo v mestno središče kot v praznično lep kraj, kjer so trgovci posebej ustrezljivi, kjer se v njihovih estetskih prostorih oči ustavljajo na najbolj izbranih izdelkih, kjer iz gostinskih lokalov diši pristna slovenska hrana in izbrana hrana drugih kultur, kjer srečuješ prijatelje in znance, stopiš v knjižnico, poleti kar pod krošnje dreves, si ogledaš razstavo, film ali predstavo in uživaš v lepoti mestnih ambientov.

Kako ste strateško opredelili svoje cilje?

Najprej sem mnenja, da je potrebno za prebivalce zagotoviti takšno kakovost življenja, da se bodo radi vračali oziroma, da se bodo tudi mladi z veseljem naselili v prazna stanovanja v mestnem središču. Dogajanje v mestnem središču mora ponujati pogoje za delo, prehranjevanje, nakupe, zabavo in prostočasne dejavnosti. Zato moramo zagotoviti mešano uporabo ulic, trgov, sprehajalnih poti tako za prebivalce kot tudi obiskovalce mesta. Še naprej bo treba ustvarjati in gojiti živahen in doživljajsko nepozaben javni prostor, kjer bo pestra ponudba zadovoljila zahteve stanovalcev in obiskovalcev mesta.

Zahtevnejša naloga pa bo podrobna analiza stanja prostorov v mestnem središču, tako tistih, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, kot tudi zasebnih prostorov, trgovin, gostinskih lokalov, galerij ... Prav z izsledki te analize nam bo potem mogoče še bolj argumentirano vnašati spremembe v način delovanja mestnih trgovcev in gostincev. Ena takih sprememb bo prav gotovo tudi daljši odpiralni čas, predvsem tudi ob sobotah in nedeljah in še posebej poleti, ko je del ponudbe mogoče prenesti tudi na prosto pred lokale.

Zagotoviti bo treba koalicijo med mestnimi službami, Četrtno skupnostjo Center in različnimi neformalnimi uličnimi združenji, da bi se vsi skupaj začeli zavedati, da lahko samo s skupnimi močmi intenzivno oživimo mestni prostor, ki bo postal tako magnetičen, da se mu pač ne bo mogoče upreti.

Zaupajte nam, prosim, še nekaj načrtov za naslednje leto?

Predvsem bi rada, da na enak način, kot smo povezali trgovce v Združenje trgovcev mesta Ljubljane, povežemo tudi gostince. Dosegli smo že, da se bodo vsi trgovci oglaševali v vseh izdajah vodiča *In Your Pocket* ter *Shopping in Ljubljana*, in uspelo se nam je dogovoriti za dobro ceno. To publikacijo, ki izide v 20 000 izvodih, dostavljajo na letališča, v restavracije, frizerske salone in hotele po Sloveniji. Dogovorili smo se tudi, da imajo lahko trgovci v času prireditve, pomembnih za občino – kot so Noč v stari Ljubljani, Vinska pot, Veseli december pred trgovinami stojnice brez plačila uporabnine, da bodo kupcem bolj na doseg roke. Prav tako bodo lahko gostinci že letošnji december, pa tudi prihodnje leto v okviru svojih gostinskih vrtov brezplačno postavili stojnice. Dogovarjamo se, kako bomo sodelovali v obeleževanju 2000-letnice Emone. Poskrbeli pa bomo tudi za dogodke, kot sta *Večer čarobnih nakupov*, *ZTML se predstavi*, spomladi 2014 bomo pripravili modno revijo *ZTML* ter vsakomesečno posebno ponudbo za pusta, valentinovo, za veliko noč, za Junij v Ljubljani, tako da bomo povezali ponudbo trgovcev in gostincev. Skrbeli bomo za večnamensko rabo prostorov, da bodo imeli vsi razpoložljivi prostori kar najbolj celovito ponudbo kakovostnih izdelkov in storitev, ki jih bodo meščani in gostje posvojili in v njih resnično uživali.

Kaj pa v mestnem središču tačas morda pogrešate?

Opažamo, da v mestnem središču izginjajo obrtne dejavnosti, kot so čevljarji, manjša šiviljska popravila, izdelovalci ključev ... Nekdo, ki tu živi, se mora odpeljati v nakupovalno središče, da kupi žebelj, žarnico in podobne nujne drobne, a nepogrešljive malenkosti. Tukaj nas vsekakor čaka še veliko dela.

Kako pa ste zadovoljni s turistično ponudbo?

Vesela sem odličnega sodelovanja s Turizmom Ljubljana, ki skrbi za bogato turistično ponudbo in sodeluje tudi z Združenjem trgovcev ter jim vsako leto nameni dodatna sredstva. PTZ s temi sredstvi nakupi cvetlične lonce, dvakrat letno trgovcem lonce okraši s cvetličnimi nasaditvami in skrbi za izdelavo nalepk in tablic z napisom *LJ CENTER – kupuj & uživaj!*

Hvala za pogovor in uspešno delo!

Mestna menedžerka Irena Razpotnik

Mestni trg 1, 1000 Ljubljana

T: 01/ 306 12 38 | M: 031/ 396 612

E: irena.razpotnik@ljubljanas.si

Združenje trgovcev mesta Ljubljane

Zanj: Polona Mežan

T: 01/ 589 81 03 | M: 051/ 273 860

E: polona.mezan@gzs.si

LA CHOCOLATE

Novo odprta čokoladnica na Mestnem trgu 8 je slovenska blagovna znamka, ki združuje le najboljše; čokolada je skrbno izdelana iz najbolj svežih sestavin in ovita v lepo, brezčasno embalažo, ki bo zadovoljila vse okuse. Zaradi igrivih barv in dizajnov so naši izdelki primerno darilo za vse priložnosti in vse starostne skupine. V ponudbi boste našli slovensko čokolado in selekcijo najboljših pralinejev, ki se vam predstavlja pod znamko La chocolate, vključuje pa vse od pralin z najrazličnejšimi okusi do sadja in oreščkov, oblitih s čokolado. Specializirani smo tudi za čokoladne oreščke, oblite v različne okuse čokolad, kar predstavlja tudi zanimivo poslovno darilo ter celoletno sladko presenečenje. Pri nas lahko naročite čokolade z vašimi napisi ali kakšnimi drugimi željami.

V trgovini vam nudimo tudi velik izbor pravih čajev, več kot 60 različnih vrst, ter tudi velik izbor porcelanskih in keramičnih čajnikov ter skodelic za prijetno pitje čaja v zimskih dneh.

Čokoladnica La Chocolate

Mestni trg 8, 1000 Ljubljana

E: info@lachocolate.si, T: 05 99 21 252,

M: 041 463019

W: www.lachocolate.si

Odprto: pon-sob: 9.00–21.00, ned.: 10.00–17.00

Gosposka ulica 3
1000 Ljubljana

M: 041/ 641 759

Odprto: pon-pet:

10.00–20.00,

sob: 10.00–16.00

www.vintagebkdivas.com

www.divaspreloved.com

Vintage je zgodba,

je preteklost, so trenutki in je sedanost.

Lastnica Barbara Por Hrovat z vami deli strast do preteklosti in kvalitete. V naši trgovini na Gosposki ulici 3 vam poleg ženskih in moških vintage oblačil iz preteklega stoletja ponujamo tudi oblačila, podpisana z imeni, kot so Dior, Valentino, Moschino, YSL, Celine, Ferre. Divas Vintage trgovina pa vam ponuja tudi modne dodatke, pohištvo, steklo in porcelan. Trgovina, kjer se čas ustavi, kjer diši po nepozabnih močnih trendih, kjer se najde nekaj za vsakogar. *Veselimo se vašega obiska.*

FAIRYTALE PARK
PRIČARA SVET PRAVLJIC V VAŠ DOM...

WWW.VILLEROY-BOCH.COM

FILIPOV DVOREC

Cankarjevo nabrežje 1, Ljubljana
Tel. +386 (1) 2418396
www.dom.si

Odperto: pon-pet: 9.00-19.00; sob: 9.00-15.00

Podjetje Dom že od leta 1946 na slovenskem in prej na nekdanjem jugoslovanskem tržišču prodaja izdelke tradicionalne in umetnostne obrti. V samostojni državi Sloveniji se je podjetje razvilo v družbo, ki združuje tradicionalno slovensko proizvodnjo lesenih izdelkov domače obrti in lesne galanterije, ki jih izvaža v več kot 30 držav Evrope in na preostale celine, ter najkvalitetnejše evropske oz. svetovno znane proizvajalce WMF, VILLEROY & BOCH, ROSENTHAL, THOMAS, CHRISTOFFLE, ROBBE & BERKING, MEISSEN, HEREND.

V Filipovem dvorcu najdete najuglednejše znamke porcelana, kristala, srebrnine, izdelkov iz stekla in keramike, jedilnih priborov, kuhinjske posode, nožev, dekorativnih predmetov in umetniških del različnih avtorjev, skratka, celotno ponudbo za potrebe kuhinje, jedilnice in bivalnih prostorov. S tako vrhunskim izborom blaga nudimo našim kupcem najboljšo priložnost za nakup izdelkov, s katerimi bodo zadovoljni v funkcionalnem in estetskem pogledu, saj proizvajalci skrbijo tako za vrhunsko tehnološko kvaliteto kot tudi za prvovrstno vizualno podobo izdelkov, ki jo ustvarjajo najvidnejši svetovno uveljavljeni oblikovalci posameznih podjetij. Ponuditi najvišjo kvaliteto za konkurenčno ceno, bo še naprej vodilni moto našega podjetja in upamo, da bomo s svojo prijaznostjo in strokovnostjo tudi v prihodnje pojem dobrega trgovca v starem delu mesta Ljubljane.

Mestni Trg 21, 1000 Ljubljana
E: draguljarna@malalan.si, T: 01/ 421 77 40
Odperto: pon.-pet: 10-19.00, sob: 10-14.00

Draguljarna Malalan je družinsko podjetje, ki s srcem in predanostjo ustvarja že 64 let. Kakovost, strokovnost in prijaznost sta naši draguljarski in urarski hiši prinesli ugled, ki mu zaupajo tudi svetovni oblikovalci zapestnih ur in nakita. Zato je Draguljarna Malalan ekskluzivni zastopnik za svetovno priznane blagovne znamke: Rolex, Audemars Piguet, IWC Schaffhausen, Breitling, Breitling for Bentley, Zenith, Tudor, Chanel, Bvlgari, Pomellato ...

Čudovit je tudi unikaten nakit, ki ga izdelujemo sami. Za kolekcijo Malalan uporabljamo le najdragocenejše materiale: rumeno, belo in rdeče 18-karatno zlato ter diamante, safirje, rubine, smaragde, bisere in akvamarine. Posebej smo ponosni na kolekcijo Romantika, kjer so v prefinjene linije zlata vdeleni diamanti in s svojo brezčasno obliko postanejo del vašega družinskega nakita.

V Draguljarni Malalan skrbno opravimo tudi redna vzdrževanja in popravila nakita ter s pooblaščenim urarskim servisom poskrbimo za popravila zapestnih ur znamk najvišjega kakovostnega razreda.

Prisrčno vabljeni v svet ur in nakita!

id:d o m a

Slovenska cesta 9, 1000 Ljubljana
Odperto: pon-pet: 10-18
sob: 10.00-13.00
Sobote v decembru: 10.00-17.00

Ste radi doma?

Razstavno-prodajni salon notranje opreme id:doma ni klasična prodajalna s pohištvom, je replika pravega bivalnega okolja z lastno bivalno kuhinjo, dnevno in delovno sobo, knjižnico ter spalnico. Vsi razstavljeni kosi so uporabni in jih je moč preizkusiti. Imamo funkcionalno kuhinjo, ki vsako jutro zaživi ob jutranji kavi, v času kosila iz nje vejejo mamljive vonjave, med kuharskimi in družabnimi dogodki pa se v njej izživljajo kuharski mojstri.

S projektiranjem bivalnih okolij se ukvarjamo že več kot desetletje. Sodelujemo z najboljšimi blagovnimi znamkami in ponujamo profesionalen servis. Pri projektiranju vašega doma se držimo načela brezčasnosti.

Ste se kdaj vprašali, kako do popolne nove kuhinje? Dnevne sobe? Prenove stanovanja? Nove hiše? Ali pa potrebujete samo nove kozarce, darilo ali ikonski KitchAid?

www.iddoma.si : E: andrej@iddoma.si : T: 01 426 90 30

FREYWILLE

PASSIONATE
RUSSIA

LJUBLJANA
Mestni trg, 8
+386 1 421 03 15
FREYWILLE.COM | VIENNA

SKRINA
Tradicija s posluhom

Breg 8, 1000 Ljubljana
T: 01/ 42 55 161 M: 040/ 460 460

Odperto:
pon-pet: 10.00-19.00, sob, ned: 10.00-13.00

Skrina je gorenjska narečna beseda za skrinjo in pomeni lesen zaboj, v katerem so naše babice hranile različne vrednosti, namenjene za doto hčerki. Etnogalerija SKRINA na Bregu 8 ob Ljubljani že od leta 1989 »brska« po babičini skrinji in išče v njej skrite, pozabljene zaklade ... V akciji Moja trgovina, ki jo organizira mesto Ljubljana, je bila že sedemkrat izbrana za najlepšo trgovino na področju domače in umetnostne obrti v Ljubljani, Loney Planet pa jo je v svojem vodiču označil za »best - bar none shop for discintly Slovenian folk craft«.

Etnogalerija SKRINA ponuja:

- izdelke domače in umetnostne obrti
- spominke in darila
- slike in kipe priznanih umetnikov
- izdelke sodobnega oblikovanja.

Za svoj slogan so si izbrali Etnogalerija SKRINA - Tradicija s posluhom, saj skušajo nekatere tradicionalne izdelke nadgraditi s sodobnim dizajnom in jih prilagoditi modernemu načinu življenja. Še vedno se navezujejo na slovensko tradicijo, vendar se na nov način odzivajo na potrebe sodobnega potrošnika.

www.skrina.si

Müller

M

Primerjajte naše cene!

DROGERIJA
več kot 13.000 artiklov.

PARFUMERIJA
več kot 10.000 artiklov.

PAPIRNICA
več kot 10.000 artiklov.

IGRAČE
več kot 10.000 artiklov.

NOGAVICE
več kot 1.000 artiklov.

VEDNO DOBRA IDEJA ...
DARILNA KARTICA

BREZPLAČNO
ZAVIJANJE DARIL!

Izberite najlepše darilo za praznike!

Čas zahvale, naklonjenosti in hvaležnosti je tik pred vrati. V Müllerju lahko najdete primerno darilo zase in svoje najbližje. Naj vas prepriča pestra ponudba drogerije in privlačni popusti na vseh oddelkih, tudi gospodinjstva in naravne kozmetike.

Več o nas, naši ponudbi in poslovalnicah lahko najdete na www.mueller.si.

Želimo vam vesele praznike!

Mueller Drogerija d.o.o., Tacenska cesta 26, 1000 Ljubljana

glam
Nakit s kristali Swarovski

Mestni trg 25
1000 Ljubljana
✉ glam@pinel.si
☎ 041/ 526 741
🌐 glam-prodajalna.si

Odprto:
pon-pet:
9.00-20.00
sob:
9.00-15.00

princess of the night

Že Marilyn Monroe je dejala, da so diamanti ženski najboljši prijatelji. Ker pa si jih lahko privoščijo le redki, vam v naši prodajalni GLAM ponujamo nakit in modne dodatke s kristali Swarovski. Pri nas najdete majhne bleščeče radosti za prav vsakogar – kadar želite obdariti svoje najdražje ali pa kar same sebe. Poleg bleščečega nakita najdete pri nas tudi naravno kozmetiko Bubbles, ročno narejene izdelke slovenskih proizvajalcev, prav tako pa tudi božično kolekcijo keramičnih in porcelanastih izdelkov priznane italijanske blagovne znamke Thun.

Ker smo radi inovativni in želimo strankam ponuditi kar se da najboljše, smo pripravili tudi svojo prvo ekskluzivno kolekcijo ženskih oblačil GLAM jesen/zima 2013/14, ki so že preprčala še tako zahtevne in modno ozavešene ženske. Ker je za nas le najboljše dovolj dobro, boste našle pri nas le najboljše materiale in modele prestižnih oblačil, po katere se boste z veseljem vračale.

Rayher
HOBBYART

MOJ SVET JE
USTVARJALEN

Mala ulica 5
1000 Ljubljana
E: info@rayher.si
T: 01/ 320 56 00
www.rayher.si

Snow & Ice

Dobri možje nakupujejo v Rayherju.

Vsak nosi v bogato okrašenem košu svoj popust. Ob vsakem nakupu nad 10 € v mesecu decembru boste prejeli kuponček s tremi nalepkami: Miklavž vam podarja 10 % popust na izbrani artikel, Božiček 15 % popust na izbrani artikel in dedek Mrz 20 % popust na izbrani artikel. Ob naslednjem obisku naše trgovine boste lahko s posamezno nalepko polepili artikle po vaši izbiri. Na artikle, na katere boste nalepili nalepko, vam bomo priznali določen popust (10, 15 ali 20 %). Na posamezen artikel lahko uporabite le eno nalepko. Ugodnosti lahko koristite od 2. 12. 2013 do 15. 1. 2014 in se ne seštevajo s preostalimi popusti. Nalepke prejmete ob nakupu v poslovalnicah v Ljubljani in v Kopru, kjer jih lahko tudi koristite. Ugodnosti ne veljajo ob nakupih v spletni trgovini.

V ponudbi naše trgovine najdete vse za izdelavo novoletnih voščilnic, daril, okrasnih predmetov za dom, izdelavo nakita in še veliko zanimivih izdelkov, s katerimi lahko ustvarjalni domišljiji pustite prosto pot.

Vsak ponedeljek in četrtek vas vabimo tudi na brezplačne delavnice in predstavitve. Razpored delavnic najdete na www.rayher.si.

Vabljeni v našo in vašo poslovalnico na Mali ulici!

SOVEN d.o.o.

Vodnikov trg 4, 1000 Ljubljana,
E: soven@siol.net
T: 040/ 190 293

www.soven.si

Že deveto leto bogati ponudbo mestnega jedra tudi prodajalna z naravnimi unikatnimi volnenimi izdelki Soven Natura. Vsi produkti so iz slovenske naravne ovčje volne, narejeni v lastni proizvodnji podjetja Soven v Selnici ob Dravi. Gre za tradicionalno ohranjanje domače tekstilne obrti z noto modnega in sodobnega. Prodajalna je edinstvena v Sloveniji, kjer lahko na enem mestu dobimo kar 160 različnih volnenih produktov za oblačenje in dom. Za domače kupce so posebej prepoznavne prešite odeje, nadvložki in vzglavniki, narejeni iz prvovrstne slovenske volne in 100-odstotnega ekobombaža. Za tuje kupce pa je zanimiva volnena preja za pletenje in tkanje, mikanka za polstenje, predvsem pa ročno narejene nogavice, rokavice, jopice, puloverji, ki številnim turistom služijo za izvirno in zelo uporabno darilo.

Prodajalna Soven Natura se je septembra preselila na Vodnikov trgu 4, kjer ima večje in svetlejše prostore, letošnjo zimo pa bodo ponudbo popestrili tudi z ustvarjalnimi delavnicami polstenja ali filcanja s slovensko volno. Zaupajmo slovenskim proizvajalcem in domači kvaliteti!

MALLONI

Madžkova ulica 4, 1000 Ljubljana

Odprto: pon-pet: 10.00-20.00,
sob: 10.00-17.00
Decembra 2013: ned: 10.00-15.00!

Blagovna znamka Malloni se rodi v majhni čevljarini v centralni Italiji in se razvija vse od konca petdesetih let prejšnjega stoletja do današnjih dni. Danes deluje že tretja generacija družine Malloni, ki združuje tradicijo obrtništvu z unikatnim modnim designom. Iz Mallonijevih delavnic tako prihajajo modne znamke Malloni, I_Malloni ter Ixos. Vsaka s svojim konceptom: Malloni z minimalizmom in večnimi, skoraj umetniškimi kosi, I_Malloni s spogledovanjem s Pop kulturo in nekaj drznejšimi kombinacijami ter Ixos kot metamorfoza kreativnosti. V kreacijah se prepleta duh skandinavskve kulture z vonjem Daljnega Vzhoda, avantgarda postane del vsakdanjega življenja in stopa po ulicah velikih svetovnih metropol. Neoporečna izdelava in tradicija pravega italijanskega obrtništvu dajejo vsakemu Mallonijevemu kosu dodano vrednost, ki jo v današnjih časih v modni industriji težko najdemo. Oblike Mallonijevih kreacij so prijetno destrukturirane, medtem ko barve izražajo golo bistvo njihovega karakterja. Malloni ženska je tista, ki nosi obleko, in ne obleka nje. Mallonijeve vrhunske kreacije čakajo na vas v Ljubljani na Mačkovi ulici 4. *Vljudno vabljeni!*

www.malloni.com
malloni.ljubljana@gmail.com
☎ 040/ 721 702

RUSTIKA

SLOVENSKI IZDELKI
DOMAČIH IN UMETNOSTNIH OBRTI

LJUBLJANSKI GRAD
Odprto od 10.00 do 19.00

STRITARJEVA ULICA 9
Odprto od 10.00 do 20.00

rukodelstvo
SLO art & craft
VEN

<https://sl-si.facebook.com/Snopcotecca>
miha.mocnik@snopcotecca.si

Šnopc o' tecca
Izbrana slovenska žganja

Miklošičeva 2
1000 Ljubljana
040/ 533 585

V bližini Prešernovega trga, v samem strogem centru Ljubljane, stoji prikupna, v starem slovenskem slogu opremljena trgovinica z bogato domačo ponudbo. Po vzoru tradicije žganjekuhe na Slovenskem je njihova zbirka sestavljena iz izbranih vrst naravnega domačega žganja. V Šnopc o' tecci želijo oživiti oziroma nadaljevati stare navade, trudijo se ljudem približati slovenska žganja, jih predstaviti z drugačne plati in s tem prikazati njihove blagodejne ter gurmanske užitke. Za vas so zbrali več kot 80 različnih vrst čistih destilatov in likerjev, ponudbo pa dopolnili z bogato izbiro sadnih ekoloških sokov ter raznovrstnih domačih olj. V decembrskem času svojim kupcem ponujajo praznično izbiro kombiniranih daril, ki izžarevajo duh domačnosti in tradicije.

Odprto:
pon-sob: 10.00-21.00
ned, prazniki: 10.00-12.30 in 15.00-19.00
Decembra: vsak dan: 10.00-21.00

Foto: Dean Dubokov

hood

HOOD.SI

Novi trg 6
1000 Ljubljana
E: hood@hood.si
T: 059 06 52 06

Odpрто:

pon-pet: 10.30-20.00
sob, ned: 10.00-15.00

Trgovina Hood pričara nasmeh na obraz! Res je Hudo! so najpogostejše besede, ki jih je slišati iz ust obiskovalcev hooda. V prodajni program hooda so namreč uvrščena oblikovno dodelana darila in gadgeti znanih slovenskih in svetovnih oblikovalcev.

V hoodu lahko vsakdo najde nekaj zase in za svoje najbližje. Še posebej v novoletnem času so hoođe police polne izvornih daril, ki so jih vsi zelo veseli.

Od termo lončkov, termo posod, različnih skodelic, cedil za čaj do pripomočkov v kuhinji, nenavadnih stenskih ur, zanimivih gadgetov za računalnik vse do unikatnih modnih dodatkov. V hoodu najdete naslednje

znamke:

Aladdin, Equa, Propaganda, Kikkerland, WNBS, TOO LATE, MOJA MOJA idr. Poslanstvo hooda je, posladkati ljudi z združevanjem lepega, zabavnega in uporabnega.

OLIVIERS & CO.

Slovenska cesta 46, 1000 Ljubljana
E: info@oliviers-co.si
T: 01/ 232 22 92
www.oliviers-co.si

Odpрто:

pon-pet: 9.00-19.00, sob: 9.00-13.00
Decembra: sob: 9.00-18.00
nedelja 22.12. od 10.00-15.00

OLIVIERS&Co.
oljna olja in mediteranske specialitete.
Razveselite svoje najdražje z dobrotami Oliviers&Co.

Zgodba Oliviers&Co sega v čas fotografskih potovanj po Sredozemlju ter iskanja oljnih gajev, vonjav in ljudi. Pokušnje in srečanja s prijaznimi ljudmi so odkrivali neverjetno raznovrstnost okusov in porodila se je zamisel, da je oljčno olje mogoče pokušati tako kot vino in da si najboljša zaslužijo oznako vrhunska." Z nenehnim iskanjem najboljšega vam O&Co. v vsakem izdelku podarja izjemne okuse, ki prebudijo vse čute. Oliviers&Co. je postal sinonim in oznaka odličnosti. Trgovine so kraj, kjer se srečujejo dobrojedci z vsega sveta. Navdušili smo tudi 20 velikih kuharskih mojstrov, ki danes z nami pripravljajo ekskluzivne recepte. Naše poslanstvo je, da spodbujamo izjemnost, razvijamo dober okus in predvsem da vam vsakdanjik polepšamo s trenutki užitkov ob odličnih okusih." Albert Baussan.

Odkrijte svet Oliviers&Co. v prodajalni v Ljubljani.

VANILA PARK

Puharjeva 3, 1000 Ljubljana
E: vanila@vanila.si • M: 041/ 834 111
www.vanilapark.si

Odpрто: pon-pet: 9.30-19.00, sob: 9.30-13.00

Vanila Park je otroška trgovinica in igralnica v osrčju Ljubljane in še veliko več. Je park, kjer so drevesa, kjer se lahko otroci poigrajo, preberejo knjigico, narišejo risbico, se spustijo po toboganu, najdejo darila za prijatelje, praznujejo svoj rojstni dan ali celo obišejo tečaj angleščine po svetovno priznani metodi Helen Doron. Nosečke, mamice, očki, babice, dedki pa lahko izbirajo med inovativnimi, ekološkimi, lepo oblikovanimi ter kakovostnimi izdelki za malčke od prvega dne pa vse tja do osmega leta starosti.

Naravno, neplastično, leseno, oblikovno dovršeno, estetsko, barvito, črtasto, pikasto - vse to je Vanila Park. Skip Hop, Moulin Roty, Janod, Farg&Form, Haba, Frugi in Toby Tiger, Nuna, Buds pa je le peščica blagovnih znamk med katerimi lahko izbirate. Težav s pravim darilom v Vanila parku zagotovo ne boste imeli.

V mesecu decembru pripravljamo dogodek z brezplačnimi palačinkami za vse. Več informacij o dogodku dobite na našem fb profilu / VanilaParktrgovina

Miklošičeva ulica 1
1000 Ljubljana
E: dusan-orel@amis.net
T: 059 0 25 727
M: 041/ 711 070

Odpрто:

pon-pet: 8.00-14.00 in
15.30-19.30
sob: 8.00-13.00
ned: 8.00-12.00

Trgovina Ljubljancek
www.ljubljana-souvenirs.com

Trgovina Ljubljancek ima prostore v eni najlepših stavb stare Ljubljane, Grand Hotelu Union. Zmajček Ljubljancek vam pod svojimi krili nudi veliko izbiro slik, izdelkov domače in umetne obrti ter izdelkov, primernih za obdarovanje ali izkazovanje drobnih pozornosti za vaše najdražje v teh prazničnih decembrskih dneh.

Tudi za vaše prijatelje iz tujine boste tu našli primeren spominek.

Obiščite ga, ne bo vas razočaral!

~ pohištvo
~ dodatki za dom
~ darila
~ Yankee Candle sveče

WONNY KARAVE

~ Prečna ulica 2, Ljubljana ~

VINTAGE GALERIJA

vabimo vas, da obiščete trgovino!

od ponedeljka do petka 11.00 - 20.00,
sobota 11.00 - 15.00

Petkovškovo nabrežje 5, Obrežna steza 2, Ljubljana

NAGRADNA IGRA ZVESTOBA NAGRAJUJE

Kako za eno leto do 90 % popusta za dobavljeni zemeljski plin?

V Energetiki Ljubljana si prizadevamo za zagotavljanje najboljših ponudb in cen zemeljskega plina za naše odjemalce. Zato za vas redno pripravljamo najboljše

pakete zemeljskega plina. To pa zdaj še nadgrajujemo z nagradno igro Zvestoba nagrajuje. S privlačnimi nagradami lahko pridobite veliko – med drugim tudi znaten

prihranek pri letnem računu za dobavo zemeljskega plina.

S sodelovanjem v nagradni igri do 90 % nižjih stroškov za dobavo zemeljskega plina!

S sodelovanjem v nagradni igri lahko prejmete eno izmed 40 nagrad, ki vam znatno znižujejo letne stroške računa za dobavljen zemeljski plin. Nagradna igra traja od 25. 11. 2013 do 31. 12. 2013, nagrajence pa bomo izžrebali 10. januarja 2014.

V nagradni igri Zvestoba nagrajuje imajo pravico sodelovati vse polnoletne fizične osebe skladno s pogoji iz Pravilnika in pogojev o izvedbi nagradne igre Zvestoba nagrajuje.

S sodelovanjem v nagradni igri se lahko potegujete za naslednje nagrade:

Več o nagradni igri, pogojih in prijavi najdete na spletnem naslovu www.energetika-lj.si/nagrada-igra.

1. popust v višini 90 % na ceno za dobavo zemeljskega plina za eno leto (1x),
2. popust v višini 50 % na ceno za dobavo zemeljskega plina za eno leto (9x) in
3. popust v višini 30 % na ceno za dobavo zemeljskega plina za eno leto (30x).

AKCIJA ZVESTOBA OGREVA – PODALJŠANJE ŠE DO 31. 12. 2013

V Energetiki Ljubljana cenimo zvestobo naših odjemalcev! Zaradi velikega interesa podaljšujemo akcijo **Zvestoba ogreva**, s katero zagotavljamo navzgor zamejeno neto ceno zemeljskega plina za eno leto po 0,3333 EUR/Sm³. Če bo aktualna cena zemeljskega plina nižja od cene v akciji **Zvestoba ogreva**, se bo tudi pri obračunu upoštevala nižja cena.

Akcija je namenjena obstoječim in novim odjemalcem Energetike Ljubljana, z odjemnim mestom, uvrščenim v prodajno skupino PS₃ (501 Sm³ – 1.500 Sm³), PS₄ (1.501 Sm³ – 2.500 Sm³) in PS₅ (2.501 Sm³ – 4.500 Sm³) letne porabe zemeljskega plina.

Mojplin+

Prijaviti se je mogoče še do 31. 12. 2013.

Dodatne informacije: www.energetika-lj.si, www.mojplin.si.

 energetika ljubljana

Toplota beži skozi okna, zlasti nezatesnjena

Tudi v Sloveniji v zadnjih letih po vzoru razvitejših držav čedalje več pozornosti namenjamo učinkovitejši rabi energije tako v gospodinjstvih kot v industriji. Že z nekaterimi razmeroma enostavnimi ukrepi je to namreč mogoče. Eden izmed enostavnih ukrepov za zmanjšanje rabe energije je zatesnitev že obstoječih oken in vrat.

Pri oknih in vhodnih vratih dobro tesnjenje z nadzorovanim prezračevanjem veliko prispeva k zmanjšanju konvekcijskih izgub (nenadzorovan pretok zraka skozi prepire). Skozi vsak meter netesnih oken in vrat namreč v eni ogrevalni sezoni uhaja okoli 40 kWh energije. Če vgradimo kakovostna silikonska tesnila, lahko pri stroških ogrevanja prihranimo tudi do 30 % energije, kar je še posebej pomembno takrat, kadar je površina oken glede na prostornino prostora velika. Z zmanjševanjem izmenjave zraka lahko prihranimo pri hiši s prostornino 300 m³ letno okrog 3.200 kWh energije oziroma 330 l kurilnega olja. Stroški tesnjenja se pri sedanji ceni energentov povrnejo prej kot v eni kurilni sezoni. Krajše vračilne dobe, kot je za tesnjenje oken in vrat, ni pri nobenem drugem varčevalnem ukrepu z energijo. S tem se strinja stroka in Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

Silikonska tesnila, ki jih brez lepljenja vgrajujemo v na novo vrezan utor v okenskem ali vratnem okvirju, so najkakovostnejša kombinacija tehnologije in materialov za obnovo tesnjenja obstoječih oken in vrat. Taka vgradnja silikonskih tesnil je učinkovita zaščita pred mrazom, vročino, preprihom, hrupom, prahom, vonjavami in rosenjem stekel, obenem pa izboljša počutje v prostoru. Silikonska tesnila po svojih lastnostih krepko presegajo tesnila iz drugih materialov. Zaradi odličnih lastnosti proizvajalec za silikonska tesnila zagotavlja 10-letno garancijo ob normalnih pogojih uporabe.

Tovrstna tesnila niso primerna le za obnovo tesnjenja pri starih oknih in vratih, temveč tudi za izdelavo novega stavbnega pohištva. Doma je opazen premik k uporabi silikonskih tesnil pri izdelavi stavbnega pohištva predvsem pri večjih proizvajalcih, ki večinoma izvažajo svoje stavbno pohištvo,

ter pri zasebnih proizvajalcih, ki želijo zagotoviti 100-odstotno kvaliteto svojih proizvodov.

Podjetje ROSIL iz Ljubljane je najbrž prvo v Sloveniji na področju izdelovanja silikonskih tesnil, tesnjenja oken in vrat v zgradbah brez tesnil kot tudi zamenjave dotrajanih tesnil v vseh vrstah zgradb. Poleg tega je bil ROSIL tudi edini izvajalec tesnjenja oken in vrat, ko je Ministrstvo za okolje in prostor RS tri leta subvencioniralo tesnjenje po vsej državi.

 ROSIL

Praznični december: **SREČNO 2014!**

Praznični december, v katerem pričakujemo novo leto, se tudi letos dogaja v svetlobnem objemu žarečih girland, ki so se prižgale 3. decembra. Za miklavževanjem z Miklavževim sprevedom in sejmom je odprt Praznični sejem, Dobra vila izpolnjuje dobre želje, lajnariji nastopajo na ulicah in trgih, bliža se koncert, pet sprevedov dedka Mraza s spremljavo, predstave uličnih gledališč, glasbeni program na trgih in silvestrovanja na prostem z ognjemetom. Avtor svetlobne okrasitve mesta je ponovno umetnik Zmago Modic, ki vsako leto na nadgradi zamisli iz preteklih let, tako da za *Vesoljno Ljubljano*, *Potjo življenja* in *Prinašalci luči* letošnja okrasitev prinaša sporočilo z naslovom **Začetek časa**.

Nekaj posebnega je letos **novoletna okrasitev Trubarjeve ulice** z lučmi v obliki dežnikov po zamisli in izvedbi skupine KD ProstoRož v sodelovanju z lokalno dežnikarico.

V **Park Zvezda** so se tudi letos naselile pravljicne vile, svetlobne skulpture, ki jih ustvarjajo otroci ljubljanskih šol pod vodstvom Andreja Erjavca.

Novost letošnjega leta so jaslice iz slame pred Zoisovo palačo. Postavljene so na prostem v naravni velikosti. Izvajalec tega dela programa je Društvo jasličarjev Anton Kravanja iz Stožic.

Letošnje leto je tudi **prvič podaljšan program na Trgu francoske revolucije**, ki bo potekal 30. in 31. decembra 2013.

V okviru glasbenega programa na odrih na Novem trgu, Kongresnem trgu, Mestnem trgu, Trgu francoske revolucije in na Pogačarjevem trgu bodo nastopili številni kakovostni slovenski in tuji glasbeni izvajalci. Za sofinanciranje letošnjega decembrskega programa prireditev je namenjenih 113.150 evrov proračunskih sredstev. Del stroškov programa decembrskih prireditev zagotavljajo donatorji.

Svetlobna okrasitev Ljubljane: Po Ljubljani bo nameščenih 64 kilometrov svetlobnih skulptur ter lučnih girland na drevesih in na sedmih smrekah, ki bodo na Prešernovem trgu, pri Figovcu, na Levstikovem trgu, pod Trančo, pri Mestni hiši ter v atriju Mestne hiše in na Ljubljanskem Gradu. Sredstva za okrasitev v enaki višini kot prejšnja leta (166.666 EUR brez DDV), so zagotovljena preko koncesijske pogodbe za javno gospodarsko službo urejanja javne razsvetljave.

Tudi redni vodeni ogledi mesta imajo v decembru praznično noto. V Turizmu Ljubljana so pripravili različne programe, ki so hkrati primerno darilo za najbližje. Izbirate lahko med tremi prazničnimi programi; več o tem na www.visitljubljana.com/ogledi.

Program prireditev v okviru projekta *December 2013 v Ljubljani* je objavljen na spletnih straneh zavoda Turizem Ljubljana www.visitljubljana.com ter Mestne občine Ljubljana www.ljubljana.si.

Za obiskovalce decembrskih prireditev je od 1. decembra 2013 do vključno 1. januarja 2014 omogočeno brezplačno parkiranje na Vodnikovem trgu: od ponedeljka do vključno petka med 18.30 in 5. uro, ob sobotah od 18.30 dalje, ob nedeljah in praznikih pa ves dan do 5. ure naslednjega dne.

LPP: V noči iz 24. na 25. december ter na silvestrovo bodo mestni avtobusi vozili pogosteje.

V noči iz 24. na 25. december 2013 bodo avtobusi na nočnih linijah N1, 2, N3, N5, 6, in N11 vozili do 1.15 ure, na silvestrovo pa bodo avtobusi na nočnih linijah vozili vsa noč v intervalu 40 minut. V času od 22.30 do 23.30 bodo na linijah v smeri centra razporejeni še dodatni avtobusi.

Foto: Dunja Wedam

Program prireditev

Praznični sejem: Pogačarjev trg, Breg, Cankarjevo nabrežje, Prešernov trg, Kongresni trg 01. 12. 2013 do 01. 01. 2014 ob 10.00 ● Jaslice iz slame: Breg pred Zoisovo palačo 03. 12. 2013 do 01. 01. 2014 ● Dobra vila: Mestni trg 16. do 23. 12. 2013 ob 17.00 do 21.00, 26. do 30. 12. 2013 ob 17.00-21.00 ● Glasbeni program na Novem trgu: 16. do 25. 12. 2013 ob 19.00 ● Otroški pevski zborčki: Mestna hiša 19. 12. 2013 ob 16.00 ● Božični koncert pred Magistratom: Mestni trg 24. 12. 2013 ob 17.00 Sprevedo Dedka Mraza: Breg, Čevljarški most, Mestni trg, Stritarjeva ulica, Prešernov trg, Kongresni trg 26. do 30. 12. 2013 ob 17.00 ● Ulično gledališče Ana Mraz: Mesarski most 26. do 30. 12. 2013 ob 19.00-21.00 ● Glasbeni program na Kongresnem trgu: Kongresni trg 26. 12. 2013 do 01. 01. 2014 ob 20.00 ● Glasbeni program na Pogačarjevem trgu: Pogačarjev trg 27. do 30. 12. 2013 ob 16.00 ● Glasbeni program na Trgu francoske revolucije: Trg francoske revolucije 30. 12. 2013 ob 20.00 ● Silvestrovanja na mestnih trgih: 31. 12. 2013 ob 21.30

ROMANTIČNI DECEMBER NA LJUBLJANSKEM GRADU

Če si želite privoščiti najlepši pogled na praznično okrašeno Ljubljano, se morate povzpeti na Razgledni stolp. Če verjamate v dobre želje, oddajte svojo kroglo želja v Vilinskem gozdu, ki je skrit v mističnih Kazematah. Ob vodnjaku želja pa v dvoje nazdravite novemu letu. Ljubljanski grad vam tudi v decembru ponuja možnost novih kulturnih doživetij,

nepozabnih srečanj, grajskih razvajanj, hitrega umika iz mestnega vrveža, idiličnega sprehoda v naravi in nekaj prav posebnega mičnega vzdušja. Odkrijte ROMANTIČNI DECEMBER na Ljubljanskem gradu, ki traja med 6. decembrom 2013 in 6. januarjem 2014, vsak dan med 17. in 21. uro. - www.ljubljanskigrad.si